

SEKTOROVÝ OPERAČNÝ PROGRAM PRIEMYSEL A SLUŽBY

Obsah

ÚVOD	4
1. SEKTOROVÝ OPERAČNÝ PROGRAM PRIEMYSEL A SLUŽBY	8
2. RIADENIE SEKTOROVÉHO OPERAČNÉHO PROGRAMU PRIEMYSEL A SLUŽBY	12
2.1 Riadiace štruktúry operačného programu	12
2.1.1 Riadiaci orgán	12
2.1.2 Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom	13
2.1.3 Monitorovací výbor	14
2.2 Systém finančného riadenia, kontroly a auditu programu	14
2.2.1 Subjekty zapojené do systému finančného riadenia a ich zodpovednosti	15
2.2.2 Finančné toky	19
2.2.3 Finančný plán - rozdelenie (alokácia) financií na priority v rokoch 2004 - 2006	19
2.3 Monitorovanie implementácie operačného programu	22
2.3.1 Výročné a záverečné správy o implementovaní	22
2.4. Hodnotenie	23
2.5. Publicita a informovanie	23
3. CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PRIORÍT A OPATRENÍ SOP PS	24
3.1 Definovanie priorít	24
3.2 Návrh a popis opatrení na realizovanie priorít	29
3.3 Implementácia jednotlivých opatrení SOP PS	43
4. ZÁKLADNÉ POVINNOSTI ŽIADATEĽA O NENÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK	62
4.1 Základné povinnosti žiadateľa o nenávratný finančný príspevok z verejného sektora	62
4.1.1 Všeobecné podmienky poskytnutia pomoci žiadateľovi	62
4.1.2 Povinnosti žiadateľa pred podaním žiadosti o poskytnutie NFP a informácie o postupoch a mechanizme poskytovania pomoci	63
4.1.3 Povinnosti konečného prijímateľa počas realizácie projektu	66
4.1.4 Povinnosti konečného prijímateľa po ukončení realizácie projektu	71
4.1.5 Usmernenie Riadiaceho orgánu o postupoch pri verejnom obstarávaní	71
4.2 Základné povinnosti žiadateľa o nenávratný finančný príspevok zo súkromného sektora	72
4.2.1 Všeobecné podmienky poskytnutia pomoci žiadateľovi	72
4.2.2 Povinnosti žiadateľa pred podaním žiadosti o poskytnutie NFP a informácie o postupoch a mechanizme poskytovania pomoci	73
4.2.3 Povinnosti príjemcu pomoci počas realizácie projektu	77
4.2.4 Povinnosti príjemcu po ukončení realizácie projektu	81
4.2.5 Usmernenie poskytovateľa o postupoch pri verejnom obstarávaní	81
Príloha č. 1 Riadenie SOP PS	
Príloha č. 2 Finančné toky ERDF/ Finančné toky národného spolufinancovania zo štátneho rozpočtu	
Príloha č. 3 Schéma obehu informačných a finančných tokov SOP Priemysel a služby	
Príloha č. 4 Kontakty na SO/RO	
Príloha č. 5 Použité pojmy a skratky k SOP PS	
Príloha č. 6 Právny rámec SOP PS	

Vydalo:
Informačné centrum „Štrukturálne fondy pre Slovensko“
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Špitálska 8
816 44 Bratislava
tel. 421-2-5975 3053
strukturnefondy@build.gov.sk
www.strukturnefondy.sk

Financované z fondu Phare

September 2004

1 Úvod

Hoci Európa, ako kolíska západnej civilizácie, predstavuje jednu z ekonomicky najprosperujúcejších oblastí sveta, nie všetky jej regióny majú vzhľadom na prírodnogeografické podmienky, históriu a ďalšie faktory, ktoré určujú ich sociálnoekonomický rozvoj v prebiehajúcom procese globalizácie svetovej ekonomiky, rovnakú štartovaciu pozíciu a šancu čeliť výzvam dynamicky sa meniaceho ekonomického prostredia. Ignorovať tieto skutočnosti by mohlo mať za následok prehlbovanie disparít medzi regiónmi a následne narastanie sociálneho pnutia v rámci spoločenstva, čo by v konečnom dôsledku znamenalo brzdu pre rozvoj Európskej únie ako celku. Snaha o riešenie načrtnutých problémov sa prejavila o. i. aj úpravou zakladajúcej zmluvy Európskeho spoločenstva, kde sa v článku 158 uvádza:

„...Spoločenstvo sa bude usilovať o znižovanie ekonomických rozdielov medzi regiónmi a sociálnymi skupinami podporou zaostávajúcich a znevýhodnených regiónov, alebo ostrovov, vrátane vidieckych oblastí...“

So vstupom Slovenska do Európskej únie sa aj pre regióny nášho štátu otvorili nové možnosti ďalšieho rozvoja. Vedľa zdrojov z Kohézneho fondu EÚ, ktoré sú určené na podporu celonárodných projektov v oblasti životného prostredia a dopravy, sa Slovensko uchádza aj o finančné prostriedky zo štyroch štrukturálnych fondov:

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF)

je určený na hospodársky a sociálny rozvoj Európskej únie cestou znižovania rozdielov medzi znevýhodnenými regiónmi a sociálnymi skupinami. Finančná pomoc z ERDF je určená najmä na:

- podporu malých a stredných podnikov;
- podporu produktívnych investícií;
- rozvoj infraštruktúry;
- posilnenie miestneho rozvoja.

Konečným cieľom pomoci z ERDF je udržanie existujúcich a vytváranie nových perspektívnych pracovných príležitostí, čo je prvoradým predpokladom napredovania spoločnosti v zmysle trvalo udržateľného rozvoja.

Európsky sociálny fond (ESF)

je hlavným finančným nástrojom, ktorým Európska únia realizuje svoje strategické ciele v oblasti politiky zamestnanosti. Konkrétne aktivity spolufinancované z ESF sa zameriavajú na zlepšenie odbornej kvalifikovanosti, na budovanie systémov vzdelávania a rast pracovného potenciálu občanov Spoločenstva.

Založený bol Zmluvou z Ríma (25. 3. 1957) a je najstarším štrukturálnym fondom EÚ. Pomoc z ESF je nasmerovaná na:

- zaradenie nezamestnaných a znevýhodnených sociálnych skupín do pracovného života;
- boj proti dlhodobej nezamestnanosti;
- uľahčenie integrácie mladých ľudí do pracovného procesu;
- adaptáciu pracujúcich na procesy modernizácie v priemysle;
- vyrovnanie príležitostí pre ženy a mužov;
- integráciu postihnutých osôb do pracovného života.

Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond (EAGGF) – usmerňovacia sekcia

je finančným nástrojom štrukturálnej a regionálnej politiky Európskej únie, ktorý podporuje adaptáciu poľnohospodárskych štruktúr na dlhodobé štrukturálne zmeny v poľnohospodárstve, na rozvoj poľnohospodárskej infraštruktúry a politiky rozvoja vidieka (druhý pilier Spoločnej poľnohospodárskej politiky Spoločenstva), obnovy vidieka, vidieckeho dedičstva a lesov. Rozdelený je do dvoch sekcií:

- usmerňovacia sekcia podporuje opatrenia rozvoja vidieka v oblastiach spadajúcich pod Cieľ 1;
- záručná sekcia operuje v oblastiach, z ktorých príjmy majú charakter dotácií, ktoré sú určené na zachovanie poľnohospodárskej produkcie a využívanie poľnohospodárskej pôdy v rôznych oblastiach a za rôznych podmienok, ako aj na podnecovanie exportu poľnohospodárskej produkcie mimo krajín Európskej únie.

Finančný nástroj na usmerňovanie rybolovu (FIFG)

je špeciálny fond, určený pre štrukturálnu reformu sektora rybolovu, pomáha adaptovať a modernizovať rybolovný priemysel. Oblasti smerovania prostriedkov z FIFG sú:

- pomoc pri adaptácii a modernizácii rybného hospodárstva;
- podpora regiónom, ktoré čelia štrukturálnym spoločenskoeconomickým problémom spojeným s reštrukturalizáciou odvetvia rybného hospodárstva.

Prostriedky zo štrukturálnych fondov sú vo všeobecnosti určené pre menšie projekty v oblastiach ako ekonomický rozvoj, priemysel, služby, doprava, životné prostredie, poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, rybolov a ľudské zdroje. Pridelujú sa na základe presne stanovených pravidiel so zámerom dosiahnuť jeden niektorý z troch cieľov regionálnej politiky EÚ, ktoré sú definované nasledovne:

Cieľ 1 – pomoc zaostávajúcim regiónom

Pomoc poskytovaná v rámci plnenia Cieľa 1 pred-

stavuje najvyššiu možnú mieru pomoci, aká vôbec môže byť členskému štátu EÚ zo štrukturálnych fondov poskytnutá. Uchádzať sa o ňu môžu výhradne tie regióny, ktorých HDP na obyvateľa merané paritou kúpnej sily a vypočítané na základe údajov EÚ v priemere za posledné tri kalendárne roky je nižší ako 75 % priemeru HDP Európskej únie.

S výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja sa do tejto kategórie klasifikovali všetky ostatné samosprávne kraje Slovenskej republiky.

Cieľ 2 – podpora ekonomickej a sociálnej konverzie regiónov čeliacich štrukturálnym ťažkostiam

Do tejto kategórie bol zaradený Bratislavský samosprávny kraj.

Cieľ 3 – modernizovanie systémov vzdelávania a podpora rozvoja zamestnanosti v znevýhodnených regiónoch

Prostriedky štrukturálnych fondov EÚ vyhradené pre Cieľ 3, sú určené pre celú Európsku úniu okrem regiónov spadajúcich do kategórie Cieľa 1.

Do kategórie Cieľa 3 bol zaradený Bratislavský samosprávny kraj.

Okrem možnosti čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov v rámci uvedených cieľov, je možné uchádzať sa o podporu aj v rámci štyroch iniciatív Spoločenstva. Ide o špeciálne programy zamerané na hľadanie spoločných riešení problémov, ktoré zasahujú celú EÚ:

Iniciatíva Spoločenstva Interreg III je zameraná na podporu cezhraničnej regionálnej spolupráce a multiregionálnych celoeurópskych projektov.

Iniciatíva Spoločenstva Equal je orientovaná na elimináciu faktorov vedúcich k nerovnoprávnosti a diskriminácii na trhu práce.

Iniciatíva Spoločenstva Urban II sa zameriava na regeneráciu miest a chátrajúcich mestských častí (v tomto programovacom období sa Slovensko do tejto iniciatívy nezapája).

Iniciatíva Spoločenstva Leader+ je zameraná na vyhľadávanie nových miestnych stratégií trvalo udržateľného rozvoja (v tomto programovacom období sa Slovensko do tejto iniciatívy nezapája).

Alokácia prostriedkov EÚ na realizáciu regionálnej politiky na obdobie 2000 - 2006

Číslo	Cieľ	Suma (miliónoch EUR)
1.	Cieľ 1.	135,95
2.	Cieľ 2.	22,45
3.	Cieľ 3.	24,05
4.	Iniciatívy Spoločenstva	10,44
5.	Rybolov (okrem cieľa 1.)	1,11
6.	Inovačné akcie	1
7.	Kohézny fond	18

Nevyhnutnou podmienkou na to, aby sa Slovensko mohlo uchádzať o prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ bolo vypracovanie a obhájenie vlastných

rozvojových programov, ako nástrojov implementácie štrukturálnej pomoci EÚ na našom území. V nasledujúcej tabuľke je ich prehľad:

FINANČNÉ ZDROJE OBLASTI POMOCI EÚ		ŠTRUKTURÁLNE FONDY			KOHÉZNY FOND
		Európsky fond regionálneho rozvoja	Európsky sociálny fond	Európsky poľnohosp. a garančný fond + Finančný nástroj na riadenie rybolovu	
Regionálny rozvoj	Cieľ 1	OP Základná infraštruktúra SOP Priemysel a služby	SOP Ľudské zdroje	SOP Poľno- hospodárstvo a rozvoj vidieka	
	Cieľ 2	JPD NUTS II Bratislava Cieľ 2			
	Cieľ 3		JPD NUTS II Bratislava Cieľ 3		
Európske projekty	Iniciatívy Spoločenstva	INTERREG III A INTERREG III B INTERREG III C	EQUAL		
Dobudovanie národných infraštruktúr					Stratégia pre KF

Alokácia prostriedkov zo ŠF a štátneho rozpočtu SR na obdobie 2000 - 2006		
1.	OP Základná infraštruktúra	573 miliónov EUR
2.	SOP Priemysel a služby	301 miliónov EUR
3.	SOP Ľudské zdroje	426 miliónov EUR
4.	SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	466 miliónov EUR
5.	JPD Cieľ 2 Bratislavský región	78 miliónov EUR
6.	JPD Cieľ 3 Bratislava	86 miliónov EUR
7.	Interreg III	
8.	EQUAL	

Jednotlivým rozvojovým programom SR spolufinancovaným v rokoch 2004 - 2006 zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR sú venované ucelené monografie a v tejto nájdete podrobné informácie o Sektorovom operačnom programe Priemysel a služby.

Na to, aby sa informácie o všetkých možnostiach pre potenciálnych žiadateľov o nenávratný finančný príspevok na realizáciu ich projektov dostali všade tam, kde sú potrebné, vypracovali príslušné riadiace orgány svoje komunikačné akčné plány. Jedným z výsledkov ich realizácie je aj spoločný informačný portál www.strukturalnefondy.sk. Na tejto adrese nájdete kompletné informácie o všetkých rozvojových programoch SR spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR na obdobie 2004 - 2006¹ a ďalších relevantných dokumentoch ako aj všetky informácie o postupoch predkladania projektov a kritériách ich vyhodnocovania s cieľom maximalizácie úspešnosti imple-

mentácie rozvojových programov SR na obdobie 2004 - 2006

Zmyslom celého snaženia všetkých zainteresovaných strán je podpora zaostávajúcich oblastí a znevýhodnených skupín obyvateľstva, znižovanie disparít medzi regiónmi Slovenska a dobudovanie systémov - infraštruktúr, umožňujúcich jeho trvalo udržateľný rozvoj v podmienkach európskeho hospodárskeho priestoru.

Možnosť získať nenávratné finančné prostriedky z fondov Európskej únie a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na realizáciu projektov oprávnených na financovanie zo štrukturálnych fondov je veľkou výzvou pre všetkých potenciálnych konečných prijímateľov pomoci. Ako túto možnosť využijeme bude závisieť od osobného prínosu každého z partnerov zainteresovaných do procesu implementácie programov.

¹ "Rozvojové programy SR na obdobie 2004 - 2006" je v tomto projekte spoločný termín pre označenie všetkých programov SR spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR v programovacom období 2004 - 2006 t. j.: Operačný program Základná infraštruktúra, Sektorový operačný program Priemysel a služby, Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Sektorový operačný program Ľudské zdroje, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 2, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 3, Iniciatívy INTERREG III A, B, C, Iniciatívy EQUAL a Kohézny fond.

1. SEKTOROVÝ OPERAČNÝ PROGRAM PRIEMYSEL A SLUŽBY

Sektorový operačný program Priemysel a služby (ďalej SOP PS) pre obdobie 2004 – 2006 je spracovaný Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR) a predstavuje samostatný programovací dokument za oblasť priemyslu a vybraných služieb.

SOP PS sa vzťahuje na regióny Cieľa 1 t. j. regióny, ktorých HDP na obyvateľa meraný paritou kúpnej sily za posledné roky je menší ako 75 % priemeru Európskeho spoločenstva. Z geografického hľadiska SOP PS pokrýva celé územie Slovenskej republiky, okrem Bratislavského kraja¹. Prostredníctvom Sektorového operačného programu Priemysel a služby je možné čerpať finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej ERDF). Z ERDF bolo pre Sektorový operačný program Priemysel a služby pre programovacie obdobie 2004 – 2006 alokovaných 133,76 mil. EUR (v bežných cenách 151, 21 mil. EUR).

Zameranie Sektorového operačného programu Priemysel a služby na roky 2004 - 2006 je koncipované tak, aby pomohlo prispieť k naplneniu strategického cieľa stanoveného v Národnom rozvojovom pláne SR (ďalej len NRP), ktorým je "Zabezpečiť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja taký rast HDP, aby Slovenská republika do roku 2006 dosiahla úroveň prevyšujúcu 50% z priemeru HDP na obyvateľa v krajinách EÚ." Dosiahnutie strategického cieľa NRP SR budú podporovať 4 špecifické ciele NRP SR. V rámci SOP PS sa bude realizovať špecifický cieľ NRP SR "Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb", ktorý je súčasne globálnym cieľom SOP PS a prostredníctvom ktorého sa podporí ekonomický rast a konkurencieschopnosť, zamestnanosť a rovnovážny regionálny rozvoj.

Strategický kontext operačného programu

Celková stratégia a hlavné ciele, ako sú definované v Národnom rozvojovom pláne, boli odsúhlasené Európskou komisiou a budú podporené prostredníctvom Rámca podpory spoločenstva (ďalej CSF) pre Slovensko v období rokov 2004 až 2006. CSF popisuje strategickú víziu, ktorá podporuje vznik rastových pilierov v rámci jednotlivých regiónov Slovenska a celkový vyrovnaný regionálny rozvoj. Stratégia bude transformovaná do štyroch operač-

ných programov, ktoré budú vystupovať ako iniciačné prostriedky implementácie CSF.

- Operačný program Základná infraštruktúra sa zameriava na dopravu a investície do infraštruktúry životného prostredia v ekonomicky dôležitých strediskách a bude propagovať procesy obnovy a modernizácie na lokálnej úrovni.
- SOP PS podporí investície do výroby a zvýši konkurencieschopnosť.
- Výdavky na ľudské zdroje, prostredníctvom SOP Ľudské zdroje, zvýšia kvalitu ľudských zdrojov a pripraví jednotlivcov na to, aby v budúcnosti zastávali svoju úlohu na trhoch.
- Investície do vidieckych štruktúr a poľnohospodárstva budú podporené prostredníctvom SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.

Prepojenie jednotlivých operačných programov

Návrh Sektorového operačného programu - priemysel a služby je vypracovaný v súlade s cieľom, stratégiou a prioritami Národného rozvojového plánu Slovenskej republiky na roky 2004 – 2006, v súlade s Cieľom 1, ich nadväzujúcimi operačnými programami a požiadavkami vyšších územných celkov NUTS II. Pri formulovaní rozvojovej stratégie operačného programu boli zohľadnené smery definované Európskou komisiou v súlade s priemyselnou a regionálnou politikou EÚ.

Integrovaná stratégia rozvoja priemyslu a služieb, ktorá tvorí rámec pre využitie štruktúrnych fondov, je v súlade s politikami Slovenskej republiky a s Rámcom podpory Spoločenstva a zohľadňuje priority všetkých regiónov SR obsiahnutých v Cieľi 1, pričom sa sústreďuje na:

- zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov rozšírením aktivít v priemyselných podnikoch a službách, vytváraním pracovných príležitostí v regiónoch a zvyšovaním zisku a tým posilnenie princípu solidarity,
- zvýšenie diverzifikácie energetických zdrojov a zabezpečenie ich prepojení (medzi distribučnými sieťami),
- podporu obnoviteľných zdrojov energie a ekonomických technológií,
- podporu inovačných činností v oblasti zavádzania nových výrobkov a technológií

v spolupráci s výskumnými centrami a vysokými školami, vrátane zavádzania systémov kvality,

- zlepšenie životného prostredia,
- presadzovanie efektívnejšieho využívania potenciálu pobytového cestovného ruchu cieľavedomým marketingom a propagáciou cestovného ruchu v zahraničí,
- obnovu, ochranu a valorizáciu hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva,
- udržanie zamestnaností, odstránenie nerovností a presadzovanie rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami, medzi obyvateľstvom postihnutým nezamestnanosťou v dôsledku reštrukturalizácie a asociálnej exklúzie, zvyšovanie kvalifikačnej úrovne pre využitie ľudského potenciálu v priemysle a službách.

Rozvojová stratégia SOP PS, jej definované priority a opatrenia sú v súlade a podporujú národnú stratégiu rozvoja ľudských zdrojov definovanú v SOP Ľudské zdroje, ktorá je podporovaná z Európskeho sociálneho fondu.

Podobne rozvoj priemyslu a služieb je v synergii s rozvojom dopravnej, environmentálnej a lokálnej infraštruktúry, pričom podporuje vyvážený rozvoj regiónov tak, ako je to v stratégii OP Základná infraštruktúra. Bez súbežnej realizácie jednotlivých stratégií ďalších SOP a OP nie je možné zabezpečiť dostatočný rozvoj priemyslu a služieb, vrátane cestovného ruchu (napr. zabezpečenie dopravnej previazanosti regiónov, zabezpečenie flexibility pracovných síl realizáciou bytovej politiky, zabezpečenie vzdelávania a podpory zamestnávania, informatizácie regiónov a jej prepojenie na informovanosť podnikateľov, zabezpečenie kvalifikovaných pracovníkov, kvalitné zdravotníctvo, atď.).

SOP PS, jeho priority a opatrenia sú koordinované s ostatnými SOP z hľadiska vylúčenia vzájomného prekrývania obsahu.

1. SOP Priemysel a služby (SOP PS) a SOP Ľudské zdroje (SOP LZ)

SOP Ľudské zdroje - rieši komplexne problematiku ľudských zdrojov z hľadiska vzdelávania, vedy a výskumu. V opatrení 1.3. Podpora podnikania, inovácií a výskumu SOP PS sú zahrnuté len aktivity v pôsobnosti podnikateľských subjektov slúžiace výlučne pre zavedenie systémov kvality priamo v podniku (školenie v oblasti napr. zavádzania noriem ISO 9000, 14000, atď., ktoré musí byť pri zavádzaní presne cielené na systémy, technológiu

a konkrétneho zamestnanca v konkrétnom podniku (nejedná sa o všeobecné školenia).

V oblasti inovácií sa opatrenie 1.3. SOP PS zameriava len na prenos výstupov a poznatkov aplikovaného výskumu, vývoja do podnikateľskej praxe a týka sa jedine súkromného sektoru.

Školenia pre podnikateľov pre priemysel, služby a cestovný ruch sa budú výlučne realizovať prostredníctvom opatrení v 3. prioritě SOP Ľudské zdroje.

2. SOP Priemysel a služby a OP Základná infraštruktúra (OP ZI)

Vo vzťahu k OP Základná infraštruktúra - sa aktivity SOP PS obmedzujú:

1. v ekológii na tú časť environmentálnej problematiky, ktorú vymedzujú územné hranice podnikateľských subjektov, resp. na ktorú činnosť podnikateľských subjektov priamo pôsobí a za ktorú tieto subjekty zodpovedajú právne i ekonomicky, napr. čističky odpadových vôd potrebné v súlade s technológiou podniku, staré ekologické záťaž (1.2. SOP PS) súvisiace s investičnou aktivitou budovania infraštruktúry pre podnikateľskú činnosť. OP ZI sa zaoberá ekológiou z pohľadu miest a obcí (verejný sektor).
2. v energetike využitie biomasy v SOP PS je určené len pre podnikateľskú sféru priemyslu a služieb (súkromnú sféru). V OP Základná infraštruktúra využitie biomasy je definované len pre verejný sektor.
3. v oblasti prepojenia vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc, ktoré sa zaoberajú vysoko odbornou problematikou v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva SR (t. j. cca 15 knižníc na Slovensku) sú zahrnuté do SOP PS, v záujme ich využitia pre podnikateľskú, odbornú a vedeckú sféru. Vymedzenie týchto knižníc a ich pole pôsobnosti je ošetrené zákonom č. 183/2000 Z. z. V rámci OP Základná infraštruktúra sú riešené všetky ostatné knižnice na Slovensku (cca 3000 knižníc)
4. v oblasti kultúrneho dedičstva sa v SOP PS budú podporovať aktivity súvisiace výlučne s rozvojom a podporou cestovného ruchu na Slovensku. V OP ZI to budú budovy historického významu, ktoré slúžia na účely zdravotníctva, školstva, sociálnej starostlivosti a kultúry (kultúrne domy, osvetové strediská).
5. v oblasti podpory zavádzania informačných systémov sa táto problematika dotýka agentúry SACR (opatrenie 2.3. SOP PS), ktorá komplexne zastrešuje informačný systém cestovného ruchu. V rámci opatrenia 1.5. SOP PS sa bude podporovať zavádzanie elektronického obchodu a elektro-

¹ Bratislavský kraj – predstavuje Bratislavu, okres Malacky, okres Pezinok, okres Senec

nického podnikania pre súkromný sektor (pre podnikateľské subjekty). V OP ZI sú informačné systémy zamerané na verejný sektor.

3. SOP Priemysel a služby a SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (SOP PaV)

1. Vo vzťahu SOP Priemysel a služby so SOP PaV v oblasti obnovy vidieka, časť agroturistiky je spojená s agroprodukciami, preto je realizovaná výlučne prostredníctvom SOP PaV. SOP PS v rámci svojich opatrení nezasahuje do uvedenej problematiky. Prostredníctvom SOP PS sa budú podporovať výlučne aktivity súvisiace s rozvojom a podporou cestovného ruchu na Slovensku. Aktivity súvisiace s agroturistikou a zároveň podporujúce cestovný ruch alebo dotýkajúce sa poľnohospodárstva spadajú výlučne do kompetencií SOP PaV.
2. Využitie biomasy v SOP PS je určené len pre priemysel a služby v rámci súkromnej sféry. V SOP PaV využitie biomasy je definované len pre poľnohospodárske a lesné podniky, spadajúce do kompetencie Ministerstva pôdohospodárstva SR.

Horizontálne ciele Spoločenstva

Horizontálne ciele Spoločenstva sú zamerané na prierezové politiky, prostredníctvom ktorých sú riešené globálne a strategické ciele EÚ. Prostriedky vymedzené na dosiahnutie vytýčených cieľov priority a opatrení budú významne prispievať k podpore horizontálnych cieľov Spoločenstva.

Podnikatelia v SR

Ukazovateľ	Rok				
	1997	1998	1999	2000	2001
Celkový počet (v tis.)	137,5	148,6	161,4	164,5	175,2
z toho ženy (v %)	26,6	26,3	25,3	25,8	26,3

Zdroj: Výberové zisťovanie pracovných síl (1994-2001). ŠÚ SR, máj 2002

Počet žien v podnikaní predstavuje približne 1/4 z celkového počtu podnikateľov. Zvýšenie počtu podnikajúcich žien môže byť preto riešením nielen pre zníženie nezamestnanosti žien, ale aj príležitosťou pre zlepšenie ich celkového postavenia. Združenia žien podnikateľiek často dôvodia, že jednou z príčin nízkej participácie žien na podnikaní, sú nevhodné úverové schémy. Ženy často uprednostňujú nižšie čiastky úverov (pôžičiek) ako muži,

Patria medzi ne podpora rovnosti mužov a žien, odstránenie diskriminácie všetkého druhu, zlepšovanie situácie v oblasti životného prostredia a podpora prechodu na informačnú spoločnosť.

Sektorový operačný program Priemysel a služby sa preto nezamerá len na vybrané sektory, ale presadzuje aj horizontálnu podporu, ktorá bude pomáhať najefektívnejším a najlepšie pripraveným projektom.

Rovnosť príležitostí

Základným prvkom všeobecného princípu rovnosti príležitostí je zákaz diskriminácie na základe príslušnosti k pohlaviu, rase, etnickej skupine, náboženstva alebo viery, individuality, veku alebo sexuálnej orientácie.

Politika rovnosti príležitostí pre mužov a ženy je prierezovou úlohou všetkých častí operačných programov, a preto je analyzovaná predovšetkým v NRP SR a v SOP Ľudské zdroje.

V podnikateľskom sektore naďalej pretrvávajú koncentrácia žien a mužov v určitých odvetviach. Ženy spravidla prevažujú v tých odvetviach, kde sú priemerné mzdy pomerne nízke (pod úrovňou priemeru SR). Ženy výrazne prevažujú najmä v zdravotníctve a sociálnej starostlivosti, v školstve, vo vybraných službách a priemyselných odvetviach ľahkého priemyslu.

Naopak muži výrazne prevažujú v stavebníctve, ťažbe nerastných surovín a v odvetví výroby a rozvodu elektriny, plynu a vody, kde sú mzdy spravidla nad úrovňou priemernej mzdy SR.

Ženy majú nižšie zastúpenie nad mužmi medzi podnikateľmi. Dokumentuje to nasledovná tabuľka.

čo však nie je často vítané u poskytovateľov úverov (pôžičiek). Výška úverov (pôžičiek) je často limitovaná zdola, a preto sa ženám, ktoré majú záujem o čerpanie úveru (pôžičky) v nižšej čiastke, neposkytujú rovnaké šance pre podnikanie ako mužom, ktorí spravidla žiadajú o vyššie čiastky.

Obecne možno konštatovať, že problém v zásade nespočíva v zamestnanosti žien v priemysle a v službách, ale predovšetkým v zaradení žien na stupni

hierarchie riadenia, a ešte väčšia miera diskriminácie žien je vyjadrená disproporciou finančného ohodnotenia a diskriminácie z pohľadu veku žien.

V oblasti intervencie ERDF v stratégii SOP PS je zachovaná rovnosť príležitostí mužov a žien na trhu práce. Pri monitorovaní realizácie opatrení prostredníctvom štrukturálnych fondov budú hodnotené aj rovnosti príležitostí mužov a žien napr. z pohľadu počtu zamestnaných žien, ich finančného ohodnotenia a nediskriminácie z pohľadu veku.

Informačná spoločnosť

Internet je už niekoľko rokov primárnym komunikačným médiom EÚ a vyspelých štátov sveta. Krajiny, ktoré neurobia kroky potrebné k efektívnej a rýchlej integrácii tohto média do všetkých oblastí spoločenského, politického a hospodárskeho života, automaticky ostávajú na periférii diania so všetkými konkvenciami súvisiacimi s touto pozíciou.

Informačné technológie a prostriedky komunikácie vytvárajú významný prvok rastu konkurencieschopnosti pre podniky a služby a otvárajú nové perspektívy organizácie práce a zamestnanosti (vytvárajú nové pracovné miesta). Nové informačné technológie na všetkých úrovniach ekonomického a sociálneho života vedú spoločnosť k „informačnej spoločnosti“.

Preto i v Sektorovom operačnom programe - priemysel a služby bude venovaná pozornosť predovšetkým elektronickému podnikaniu, systému kvality a informatizácii v podnikoch, vrátane vzdelávania. Otázky spojené s informačnou spoločnosťou súvisia tiež s podporou investičných zámerov, ktoré začínajú stúpať na dôležitosť aj u vedecko-výskumných projektov a poradenských službách pre podnikateľov. Podrobnejšie to bude rozpracované v programovom doplnku.

Preto i v Sektorovom operačnom programe Priemysel a služby bude venovaná pozornosť predovšetkým elektronickému podnikaniu, systému kvality vrátane vzdelávania a informatizácie v podnikoch, zavádzaniu jednotného informačného systému cestovného ruchu, digitalizácii kultúrneho dedičstva a jeho prezentácii prostredníctvom informačných a komunikačných technológií. Otázky spojené s informačnou spoločnosťou súvisia tiež s podporou investičných zámerov, ktoré začínajú stúpať na dôležitosť aj u vedecko-výskumných projektov a poradenských službách pre podnikateľov.

Trvalo udržateľný rozvoj

Koncepcia trvalo udržateľného rozvoja predstavuje obecné hospodársky rast, ktorý uspokojuje potreby spoločnosti za predpokladu, že tento rozvoj pri

plnení dnešných potrieb neohrozuje vyhliadky budúcich generácií.

V praxi to znamená vytvorenie podmienok pre dlhodobý hospodársky rozvoj pri súčasnom rešpektovaní podmienok ochrany životného prostredia a zachovaní v maximálnej možnej miere prírodného bohatstva krajiny.

Súčasná výška len tzv. environmentálneho dlhu, pochádzajúceho z industriálnej minulosti, sa odhaduje rádovo v rozsahu 200 - 300 mld. Sk. Pokles environmentálneho znečistenia začiatkom 90-tych rokov 20. storočia nezodpovedal ani tak výraznému zlepšeniu starostlivosti oň, ako skôr poklesu priemyselnej výroby. Až v nasledujúcich rokoch sa začalo pozitívnejšie prejavovať aj zdokonalenie environmentálneho zákonodarstva, vznik nových inštitúcií a zvyšovanie podielu čistejších a efektívnejších technológií. Pozitívnu úlohu zohrával aj tlak mimovládnych organizácií a občianskych iniciatív pôsobiacich vo sfére životného prostredia.

Vzhľadom na uvedené, pre ďalší rozvoj Slovenskej republiky je otázka životného prostredia veľmi dôležitá. Preto aj SOP PS podmieňuje opatrenia aktivitami v oblasti životného prostredia. V pripravovanom skrátenom plánovacom období v Sektorovom operačnom programe Priemysel a služby sa problematike životného prostredia venuje pozornosť pri reštrukturalizácii priemyslu, kde podmienkou adaptácie podniku je i riešenie starých ekologických záťaží, pri podpore nových technológií v priemysle (Opatrenie 1.1.), ale i pri znižovaní energetickej náročnosti podnikov (Opatrenie 1.2.)

S cieľom zachovať vytýčený cieľ v rámci ochrany životného prostredia sektorový operačný program nebude podporovať výstavbu priemyselných zón len na „zelenej lúke“, ale naopak bude rešpektovať princíp kultúrnej kontinuity a rozvoja založeného na využívaní kultúrnych tradícií v záujme zachovania miestnej identity a kultúrneho dedičstva spoločnosti. Je nutné, aby sa v problematike trvalo udržateľného rozvoja priemyslu pokračovalo i v budúcom programovacom období (2007 - 2013).

Rozvoj ľudských zdrojov

Produktivita nových skupín pracovných síl, t. j. špecialistov, ktorých práca je založená na využívaní špeciálnych vedomostí i u pracovníkov služieb, bude tou najväčšou a najobtiažnejšou úlohou, ktorá manažérov podnikov v budúcich rokoch očakáva. Musí sa zlepšiť samotná manažérska kapacita. Explózia produktivity umožnila 10-násobný nárast výdavkov na školenie a vzdelávanie. Produktivita sa stala bohatstvom národov. Ľudia sa stávajú kľúčovým faktorom ekonomiky a získanie tých najlepších pre vytváranie hodnôt je dnes prioritou pre vedenia firiem.

Na základe odporúčania EK sú operačné programy pre Slovensko jednofondové (spolufinancované len z jedného fondu). Rozvoj ľudských zdrojov bude preto financovaný zo Sektorového operačného programu Ľudské zdroje, ktorého prioritou je „Rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu“. V súlade s citovaným cieľom sa v úzkej spolupráci so spracovateľmi SOP LZ do Sektorového operačného plánu Priemysel a služby zahrnujú len aktivity slúžiace výlučne pre potreby priemyslu a služieb v súlade s Nariadením Rady č. 1783/1999 z ERDF, na podporu vytvárania konkurenčnej podnikovej infraštruktúry. V Opatrení 1.3. Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu priority, ktorej cieľom je „Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb“ sa uvažuje s využitím finančných prostriedkov len v zúženom ponímaní.

Vzdelávanie manažmentu zamestnancov podnikov je obmedzené napr. na zavádzanie progresívnych systémov riadenia, na zavádzanie high-tech, prípravu pracovníkov na inovačné podnikanie, ekologické technológie, zavádzanie noriem kvality do výroby a služieb, zavádzanie patentov a využívanie duševného vlastníctva v podnikoch, atď. To sa musí zlepšiť. Dlhodobou spoluprácou a prepojením Sektorového operačného programu Ľudské zdroje a Sektorového operačného programu Priemysel a služby sa dosiahnu žiaduce synergické efekty v súlade so špecifickým cieľom Národného rozvojového plánu Slovenskej republiky v oblasti „Rozvoja ľudských zdrojov a zvyšovania ich adaptability“.

2. RIADENIE SEKTOROVÉHO OPERAČNÉHO PROGRAMU PRIEMYSEL A SLUŽBY

2.1 Riadiace štruktúry operačného programu

Uznesením vlády SR č. 133/2002 bolo **Ministerstvo hospodárstva SR** určené ako **Riadiaci orgán pre Sektorový operačný program - Priemysel a služby** (ďalej len „Riadiaci orgán“).

V súlade s uvedeným uznesením bolo **Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR** (ďalej len MVR SR) určené ako **Riadiaci orgán pre Rámec podpory spoločenstva** (ďalej len „Riadiaci orgán CSF“).

Uznesením vlády SR č. 617/2002 bolo **Ministerstvo financií SR** (ďalej len „MF SR“) určené ako jediný **Platobný orgán pre štrukturálne fondy EÚ** (ďalej len „Platobný orgán“) na roky 2004 - 2006.

V súlade s článkom 35 všeobecného nariadenia bude do troch mesiacov po rozhodnutí o príspevku

z ERDF vytvorený Monitorovací výbor pre SOP Priemysel a služby (ďalej len „MV“), zostavený na princípe partnerstva. V nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 678/2002 bol MV zriadený v stanovenom termíne, a to do 31. augusta 2002.

2.1.1 Riadiaci orgán

Riadiaci orgán je zodpovedný za efektívnosť, správnosť riadenia a vykonávania pomoci v súlade s príslušnými predpismi EÚ, inštitucionálnymi a finančnými systémami SR.

V súlade s článkom 34 všeobecného nariadenia zodpovedá predovšetkým za programovanie, implementovanie, monitorovanie, hodnotenie, finančné riadenie a kontrolu, informovanie verejnosti a využitie moderných informačných technológií.

Výkonom funkcie Riadiaceho orgánu je poverený útvar MH SR – **Odbor riadenia Sektorového operačného programu**, zriadený v rámci Sekcie pre európske záležitosti. Vnútna štruktúra riadenia SOP PS je znázornená v prílohe 1.

Riadiaci orgán v súlade so všeobecným nariadením zodpovedá za zabezpečenie nasledovných oblastí:

Programovanie:

- vypracovanie relevantných dokumentov pre programovanie (operačný program, programový doplnok, vrátane finančného plánu);
- vypracovanie a prispôbenie programového doplnku z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť MV bez toho, aby sa zmenila celková čiastka príspevku z fondov poskytnutá na príslušnú prioritu alebo jej špecifické ciele;
- vybudovanie a koordinovanie partnerských vzťahov;

Implementácia:

- vytvorenie vhodného systému implementácie SOP Priemysel a služby,
- uzatvorenie zmluvy o delegovaní právomocí so sprostredkovateľskými orgánmi pod riadiacim orgánom a jej predloženie riadiacemu orgánu pre CSF a platobnému orgánu, vrátane prípadných dodatkov, pre informáciu;
- kontrolu vykonávania právomocí delegovaných na sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom;
- overovanie súladu SOP Priemysel a služby s národnými pravidlami SR a politikami ES v oblasti štátnej pomoci, verejného obstarávania, ochrany životného prostredia, rovnosti príležitostí a publicity;
- zabezpečovať monitorovanie a hodnotenie realizácie projektov u príjemcov pomoci;

V kontexte realizácie SOP PS bude vo Výbore na výber projektov prítomný predstaviteľ Ministerstva životného prostredia SR s cieľom zabezpečiť uspokojivú realizáciu princípu trvalo udržateľného rozvoja a ochranu životného prostredia.

Monitorovanie:

- zber a odovzdávanie finančných a štatistických údajov o vykonávaní opatrení a tieto údaje predkladať v súlade s opatreniami dohodnutými s Európskou komisiou (ďalej len EK);
- využitie počítačových sietí pre spracovanie a prenos údajov;
- vypracovanie výročných a záverečných správ o implementácii, predloženie týchto správ EK po ich schválení MV;
- každoročná kontrola výsledkov z predchádzajúceho roka;
- zabezpečenie pravidelnosti vykonávania činností a ich súlad s politikami ES;

Hodnotenie:

- zabezpečenie ex-ante hodnotenia a zapracovanie jeho výsledkov nezávislým evaluátorom, a to najvhodnejším spôsobom do operačného programu;
- zabezpečenie ex-post hodnotenia;
- v spolupráci s EK poskytovanie informácií potrebných pre ďalšie vyhodnocovanie operačného programu tak, aby sa v ďalšom plánovacom období mohlo rozhodnúť o jeho pokračovaní resp. zastavení;

Informovanie a publicita:

- zabezpečenie propagácie príslušného programu; opatrení, ktoré sa plánujú prijať a musia byť špecifikované v programovom doplnku. Informácie sa musia dostať najmä k ekonomickým a sociálnym partnerom, organizáciám propagujúcim rovnosť príležitostí pre mužov a ženy a mimovládny organizáciám; informovanie širokej verejnosti o úlohe, ktorú zastáva ES v poskytovaní pomoci a jej výsledkoch.

Okrem uvedených oblastí Riadiaci orgán vo vzťahu k finančnému riadeniu zabezpečuje činnosti uvedené v kapitole 2.2.1

2.1.2 Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom

V zmysle čl. 2, ods.2, Nariadenia Rady (ES) č. 438/2001 sprostredkovateľské inštitúcie sú všetky verejné alebo súkromné orgány alebo služby

konajúce na zodpovednosť riadiacich alebo platiacich inštitúcií alebo vykonávajúcich úloh v ich mene vo vzťahu ku konečným užívateľom alebo inštitúciám alebo firmám vykonávajúcim dané operácie.

MH SR pri určení Sprostredkovateľských orgánov pod Riadiacim orgánom (ďalej len „SO pod RO“) využije sieť existujúcich implemetačných agentúr, ktoré sú v pôsobnosti MH SR a svojím vecným zameraním nadväzujú na opatrenia operačného programu. Jedná sa o nasledovné inštitúcie:

- **NARMSP** – Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
- **SEA** – Slovenská energetická agentúra a jej regionálne pobočky
- **SARIO** – Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
- **SACR** – Slovenská agentúra cestovného ruchu

V súlade s Nariadeniami Rady (ES) č. 1260/1999, 438/2001 a 448/2001 budú Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom vykonávať najmä nasledovné úlohy:

- spolupráca s vecne príslušnou sekciami MH SR pri príprave dôležitých častí operačného programu a programového doplnku;
- zabezpečovanie implementácie operačného programu v oblasti prijímania projektov a žiadostí o nenávratný finančný príspevok;
- príprava výberu projektov na základe žiadostí konečných príjemcov finančnej pomoci;
- uzatváranie zmlúv s konečnými príjemcami pomoci, vrátane možnosti sankcií v prípade nesplnenia určitých podmienok a v prípadoch, kde je to potrebné;
- zabezpečenie monitorovania a vyhodnocovania priamo u príjemcov finančnej pomoci;
- spolupráca s orgánmi zodpovednými za kontrolu a audit;
- zabezpečovanie činností súvisiacich s informovanosťou a publicitou;
- podávanie pravidelných správ RO o stave realizácie projektu.

Úlohy, ktoré zabezpečuje SO pod RO vo vzťahu k finančnému riadeniu, sú uvedené v kapitole 2.2.1. Bližšia špecifikácia poslania a úloh sprostredkovateľských orgánov pod Riadiacim orgánom pre operačný program bude rozpísaná v programovom doplnku a upravená zmluvou o prenesení časti kompetencií z Riadiaceho orgánu na sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom. Zodpovednosť za riadenie zostáva v plnej kompetencii Riadiaceho orgánu.

2.1.3 Monitorovací výbor

V súvislosti s efektívnym využívaním prostriedkov zo štrukturálnych fondov je potrebné vytvoriť Monitorovací výbor (MV). Povinnosť monitorovať pomoc poskytovanú zo štrukturálnych fondov vyplýva zo všeobecného nariadenia, čl. 35. Na základe uznesenia vlády SR č. 678/2002 bol ministrom hospodárstva SR v termíne do 31. augusta 2002 zriadený Monitorovací výbor pre SOP Priemysel a služby. Na základe uvedeného bol v súlade s princípom partnerstva zriadený 25-členný MV. MV predsedá zástupca Riadiaceho orgánu. Pri výbere členov z jednotlivých zastupovaných subjektov bol zohľadnený princíp rovnosti príležitostí pre mužov a ženy. MV koná na základe právomoci a v rámci právnej jurisdikcie členského štátu.

Členovia MV sú:

- Ministerstvo hospodárstva SR – Riadiaci orgán pre SOP Priemysel a služby
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR – Riadiaci orgán pre RPS
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
- Ministerstvo financií SR – Platobný orgán
- Ministerstvo životného prostredia SR
- Ministerstvo pôdohospodárstva SR
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- Samosprávne kraje
- Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení
- Združenie miest a obcí Slovenska
- Národná banka Slovenska
- Slovenská obchodná a priemyselná komora
- Slovenská akadémia vied
- Slovenská živnostenská komora
- Úrad pre verejné obstarávanie
- Úrad pre štátnu pomoc
- Úrad vlády SR

Základné úlohy MV sú definované v článku 35 všeobecného nariadenia o ŠF EÚ. Okrem základných úloh MV taktiež vypracováva návrhy pre Riadiaci orgán, ktoré sa týkajú efektívneho a adresného využívania ŠF EÚ.

Hlavnou úlohou MV je pravidelné sledovanie a vyhodnocovanie realizácie operačného programu. Medzi ďalšie úlohy MV predovšetkým patrí:

- potvrdenie alebo úprava programového doplnku, vrátane materiálnych a finančných ukazovateľov, ktoré sa používajú na monitorovanie pomoci. Pred každou ďalšou úpravou sa musí získať jeho súhlas;
- prerokovanie a schvaľovanie kritérií pre

výber činností, financovaných v rámci každého opatrenia do šiestich mesiacov po schválení pomoci;

- periodické skúmanie pokroku smerujúceho k dosiahnutiu špecifických cieľov pomoci;
- skúmanie výsledkov vykonávania pomoci, najmä dosiahnutia cieľov stanovených v rámci priebežného hodnotenia pre rôzne opatrenia;
- prerokovanie a schvaľovanie výročných a záverečných správ o vykonávaní, ktoré sú odosielané EK;
- prerokovanie a schvaľovanie každého návrhu na zmenu obsahu rozhodnutia EK o príspevku z fondov;
- navrhovanie Riadiacemu orgánu akékoľvek úpravy alebo preskúmanie pomoci;
- schvaľovanie realokácie finančnej pomoci medzi jednotlivými opatreniami v rámci operačného programu a jej predkladanie Platobnému orgánu na schválenie a následné informovanie EK o úprave (do jedného mesiaca)

Podrobné úlohy MV sú podrobnejšie definované v štatúte MV, ktorý bol schválený Poradou vedenia MH SR. **Sekretariát MV bol zriadený na MH SR a jeho funkciu zabezpečuje Odbor riadenia Sektorového operačného programu, v rámci Sekcie pre európske záležitosti.**

2.2 Systém finančného riadenia, kontroly a auditu programu

Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov zahŕňa komplex na seba naväzujúcich a vzájomne prepojených podsystemov a činností, prostredníctvom ktorých sa zabezpečuje účinné finančné plánovanie, rozpočtovanie, účtovanie, výkazníctvo, platba príjemcom pomoci, sledovanie finančných tokov a finančná kontrola pri realizácii pomoci zo štrukturálnych fondov.

V zmysle článku 18, ods. 2, písm. d), všeobecného nariadenia o štrukturálnych fondoch táto časť popisuje štruktúru inštitúcií a orgánov, procedúry a opatrenia pre finančné riadenie, vrátane kontroly a vnútorného auditu, a zároveň zohľadňuje príslušné právne predpisy Európskych spoločenstiev vzťahujúce sa na štrukturálne fondy, ako aj právne predpisy Slovenskej republiky a prijaté uznesenia vlády SR. Vláda SR uznesením č. 1008/2003 schválila aktualizovanú Konceptiu systému finančného riadenia štrukturálnych fondov, ktorá podrobnejšie stanovuje systém finančného riadenia štrukturálnych fondov do úrovne programových dokumentov, pričom zohľadňuje špecifiká jednotlivých fondov,

programových dokumentov, orgánov zúčastňujúcich sa na riadení a implementácii štrukturálnych fondov a príjemcov pomoci.

2.2.1 Subjekty zapojené do systému finančného riadenia a ich zodpovednosti

Do systému finančného riadenia SOP Priemysel a služby sú zapojené nasledovné subjekty:

- Platobný orgán – Odbor platobného orgánu pre štrukturálne fondy MF SR;
- Riadiaci orgán – Odbor riadenia SOP MH SR;
- Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom – tak ako sú uvedené v kapitole 2.1.2.;
- Platobná jednotka – Odbor rozpočtu a projektov EÚ MH SR;
- Konečný príjemca pomoci;
- Orgán vydávajúci prehlásenia o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov – Najvyšší kontrolný úrad SR;
- Sekcia kontrolná MF SR, zodpovedná za koordináciu plánovania a výkonu minimálnej 5 % kontroly celkových oprávnených výdavkov programu;
- Odbor kontroly MH SR;
- Správy finančnej kontroly;
- Centrálny kontaktný útvar OLAF pre SR – Sekcia kontroly Úradu vlády SR;
- Odbor vnútorného auditu MH SR;
- Útvar vnútorného auditu MF SR.

Hlavnou zásadou pri určení subjektov zapojených do riadenia prostriedkov štrukturálnych fondov je prísne oddelenie riadiacej a platobnej funkcie.

Platobný orgán

V zmysle uznesenia vlády SR č. 617 z 5. júna 2002 bolo Ministerstvo financií SR určené ako jediný Platobný orgán pre ŠF EÚ. Výkonom funkcie Platobného orgánu je poverený útvar MF SR – Odbor platobného orgánu pre ŠF EÚ.

Platobný orgán je zodpovedný predovšetkým za nasledovné úlohy:

- koordináciu prípravy všetkých pracovných a účtovných postupov súvisiacich s príjmom zálohovej platby, priebežných platieb a záverečnej platby od Európskej komisie a výkonu týchto činností;
- zostavenie a zaslanie žiadosti o priebežné platby na Európsku komisiu pre všetky programy financované zo štrukturálnych fondov;
- zostavenie a zaslanie žiadosti o záverečnú platbu na Európsku komisiu pre všetky programy financované zo štrukturálnych fondov;
- zostavenie, certifikáciu a predloženie výkazu výdavkov Európskej komisii na základe čiastkových výkazov výdavkov a mesačných

zoznamov vykonaných platieb predložených platobnými jednotkami a overenia vybraných prehlásení o overení vypracovaných riadiacimi orgánmi alebo sprostredkovateľskými orgánmi pod riadiacim orgánom;

- pred certifikáciou získanie uistenia o postupoch Riadiaceho orgánu, že výkaz výdavkov zahŕňa výlučne oprávnené a aktuálne výdavky hradené počas obdobia oprávnenosti (Nariadenia Európskej komisie (ES) č. 2000/1685, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá pre implementáciu Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 týkajúceho sa oprávnenosti výdavkov operácií spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov), boli vykonané kontroly dodávok spolufinancovaných stavieb, tovarov a služieb, nárokové výdavky sú reálne, postupovalo sa v súlade s predpismi ES, existuje podporná dokumentácia, uchováva a dodržiava sa audit trail;
- príjem prostriedkov EÚ na osobitný mimorozpočtový účet MF SR;
- prevod finančných prostriedkov štrukturálnych fondov z osobitného mimorozpočtového účtu MF SR na príjmový účet príslušného ministerstva na základe súhrnnej žiadosti platobnej jednotky o platbu;
- zostavenie a predloženie odhadu čerpania očakávaných výdavkov pre príslušný a nasledujúci rok Európskej komisii na základe podkladov riadiacich orgánov každý rok do 30. apríla;
- vrátenie neoprávnené použitých alebo nevyužitých prostriedkov Európskej komisii, vrátane úrokov z omeškania;
- zhromažďovanie údajov do správy o zistených nezrovnalostiach a zaslanie podkladov Centrálnemu kontaktnému útvaru OLAF pre SR na Úrade vlády SR;
- zavedenie jednotného systému účtovníctva pre Platobný orgán a platobné jednotky, vrátane dodávky jednotného informačného systému pre účtovníctvo pre platobné jednotky;
- vedenie účtovníctva, výkazníctvo a uschovávanie dokladov v súlade s právnymi predpismi ES a SR;
- vedenie knihy dlžníkov;
- účasť svojho zástupcu na výkone minimálnych 5 % kontrolách organizovaných Sekciou kontroly MF SR;
- účasť svojho zástupcu na výberových konaniach na projekty v úlohe pozorovateľa v prípade, že o výbere projektov rozhoduje výberová komisia zložená zo zástupcov

viacerých subjektov, resp., že o výbere nerozhoduje samotný Riadiaci orgán alebo sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom.

Riadiaci orgán

Riadiaci orgán prijme priamu zodpovednosť za riadenie a implementáciu operácií v rámci operačného programu financovaného z ERDF (článok 34.1 všeobecného nariadenia). Je zodpovedný za zhromažďovanie hodnoverných informácií, za poskytovanie záruk a správnych opisov toho, že operácie sú vykonané bezchybne a že sa pritom dodržiavajú pravidlá ES.

Riadiaci orgán vo vzťahu k finančnému riadeniu zabezpečuje:

- predloženie vnútorných postupov, vrátane ich akýchkoľvek zmien, Platobnému orgánu;
- spolufinancovanie SOP Priemysel a služby zo štátneho rozpočtu;
- vypracovanie a predkladanie odhadu čerpania očakávaných výdavkov Platobnému orgánu do 30. marca príslušného roka;
- overovanie spolufinancovania jednotlivých projektov zo zdrojov príjemcu pomoci a z ostatných národných zdrojov;
- overenie zoznamu výdavkov predložených sprostredkovateľskými orgánmi pod Riadiacim orgánom a zasielanie informácií platobnej jednotke;
- overovanie súladu žiadosti príjemcu pomoci o platbu so schémou štátnej pomoci, v prípade, že projekt je súčasťou schémy štátnej pomoci;
- overovanie, či nárokované výdavky príjemcu pomoci zodpovedajú finančným tabuľkám v zmluve s príjemcom pomoci;
- vypracovanie a zaslanie „prehlásenia o overení“ platobnej jednotke;
Prehlásenie o overení je dokument vypracovaný sprostredkovateľským orgánom pod Riadiacim orgánom alebo samotným Riadiacim orgánom, ktoré potvrdzuje, že výdavky uplatňované príjemcom pomoci sú oprávnené.
- schvaľovanie a predloženie žiadostí príjemcov pomoci o platbu platobnej jednotke;
- schvaľovanie a predloženie správ o zistenej nezrovnalosti Platobnému orgánu v prípade jej zistenia na základe predbežnej kontroly;
- predkladanie správ o výsledku vnútorného auditu Riadiaceho orgánu a správ o výsledku externého auditu riadiaceho orgánu Platobnému orgánu;
- uchovávanie a dodržiavanie vnútorných

postupov, vrátane audit trailu, na každej úrovni riadenia;

- uchovávanie všetkých podkladov vzťahujúcich sa na výdavky a kontrolu pomoci ES minimálne po dobu 5 rokov od realizácie záverečnej platby Európskou komisiou.

Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom

Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom, tak, ako boli uvedené v kapitole 2.1.2, NARMSP, SEA, SARIO a SACR vo vzťahu k Finančnému riadeniu zabezpečujú:

- predloženie vnútorných postupov, vrátane ich akýchkoľvek zmien, Platobnému orgánu prostredníctvom Riadiaceho orgánu;
- prijímanie žiadostí o platbu od príjemcov pomoci;
- formálnu kontrolu žiadostí príjemcov pomoci o platbu;
- kontrolu fyzickej realizácie vybraných projektov (kontrolu na mieste);
- predbežné overovanie reálnosti, oprávnenosti, správnosti, aktuálnosti výdavkov uplatňovaných príjemcom pomoci; neprekrývania sa financovania (v zmysle článku 28 Nariadenia ES č. 1260/99) a súladu s legislatívou EÚ týkajúcou sa verejného obstarávania, životného prostredia, štátnej pomoci a rovnosti príležitostí;
- predloženie zoznamu výdavkov príjemcu pomoci za každý projekt Riadiacemu orgánu;
- schvaľovanie a predloženie Platobnému orgánu a Riadiacemu orgánu správy o zistenej nezrovnalosti v prípade jej zistenia na základe predbežnej kontroly;
- predkladanie správ o výsledku vnútorného auditu sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom a správ o výsledku externého auditu sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom Platobnému orgánu a Riadiacemu orgánu;
- uchovávanie relevantných podkladov vzťahujúcich sa na výdavky a kontrolu pomoci ES minimálne po dobu 5 rokov od realizácie záverečnej platby Európskou komisiou.

Platobná jednotka

Platobnou jednotkou pre SOP Priemysel a služby je Odbor rozpočtu a projektov EÚ Ministerstva hospodárstva SR.

Základnou úlohou platobnej jednotky je v súlade so zákonom NR SR č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových

pravidlách, v znení neskorších predpisov, zabezpečiť včasnú reguláciu prevodu finančných prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu z výdavkového účtu MH SR na účet príjemcu pomoci na základe vykonania predbežnej finančnej kontroly v súlade so zákonom NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Platobná jednotka vo vzťahu k finančnému riadeniu zabezpečuje:

- predloženie vnútorných postupov, vrátane ich akýchkoľvek zmien, Platobnému orgánu;
- vykonávanie predbežnej finančnej kontroly pred platbou v súlade s § 9 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá zahŕňa formálnu kontrolu dokumentov predložených riadiacemu orgánu alebo sprostredkovateľským orgánom pod Riadiacim orgánom, kontrolu súladu žiadostí s finančným plánom projektu a s rozpočtovým limitom pre danú prioritu a opatrenie;
- vystavenie žiadosti o realizáciu platby na Štátnu pokladnicu pre prevod prostriedkov EÚ príjemcom pomoci v súlade s § 55f zákona NR SR č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov, najneskôr do troch pracovných dní od ich pripísania na príjmovom účte;
- prevod prostriedkov na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu príjemcom pomoci formou predfinancovania (v prípade príjemcov pomoci z verejného sektora) alebo refundácie;
- vyplnenie a predkladanie súhrnných žiadostí o platbu a čiastkových výkazov výdavkov Platobnému orgánu;
- vedenie účtovníctva, výkazníctva a uschovávanie dokladov v súlade s právnymi predpismi ES a SR;
- vedenie čiastkovej knihy dlžníkov;
- predkladanie zoznamu vykonaných platieb zo svojho výdavkového účtu Platobnému orgánu za príslušný mesiac v členení podľa zdrojov EÚ a národného spolufinancovania zo štátneho rozpočtu spolu s kópiou výpisu z výdavkového účtu najneskôr do 5. dňa nasledujúceho mesiaca;
- schvaľovanie a predloženie správ o zistenej nezrovnalosti Platobnému orgánu v prípade jej zistenia na základe predbežnej kontroly;
- predkladanie správ o výsledku vnútorného auditu platobnej jednotky a správ o výsledku externého auditu platobnej jednotky vykonaného Európskym dvorom audítorov alebo

príslušným generálnym riaditeľstvom EK Platobnému orgánu.

Orgán vydávajúci prehlásenie o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov

Najvyšší kontrolný úrad SR je v súlade s uznesením vlády SR č. 1030/2002 orgánom vydávajúcim prehlásenie o ukončení pomoci. Jeho zodpovednosťou je vypracovanie prehlásenia o ukončení pomoci pre SOP Priemysel a služby, ktoré je nevyhnutnou podmienkou na predloženie žiadosti o záverečnú platbu z EK. Tento orgán je funkčne nezávislý od Riadiaceho orgánu, sprostredkovateľských orgánov pod Riadiacim orgánom a od osôb vykonávajúcich certifikáciu v rámci Platobného orgánu.

Sekcia kontroly Ministerstva financií SR

Sekcia kontroly Ministerstva financií SR je subjektom zodpovedným za kontroly vzoriek v zmysle čl. 10 Nariadenia ES č. 438/2001 (minimálne 5 % celkových oprávnených výdavkov programu). Zabezpečuje plánovanie a koordináciu výkonu týchto kontrol. Auditorsku činnosť na mieste vykonáva Sekcia kontroly MH SR a Správy finančnej kontroly pod MF SR. Všetky zainteresované orgány sú funkčne nezávislé od služieb zodpovedných za riadenie/kontrolu a platbu.

Sekcia kontroly MF SR vo vzťahu k SOP Priemysel a služby zodpovedná najmä za:

- vypracovanie plánu minimálnych 5 % kontrol celkových oprávnených výdavkov pre SOP Priemysel a služby na základe čiastkových plánov Odboru kontroly MH SR a ich predkladanie Platobnému orgánu a Európskej komisii;
- zabezpečenie minimálnej 5 % kontroly celkových oprávnených výdavkov SOP Priemysel a služby pred ukončením pomoci v súlade s plánom minimálnych 5 % kontrol alebo z jej vlastnej iniciatívy prostredníctvom príslušnej správy finančnej kontroly a Odboru kontroly MH SR;
- predkladanie auditorských správ platobnému a likvidačnému orgánu;
- rozhodovanie v správnom konaní vo veciach porušenia rozpočtovej disciplíny na základe vykonaných kontrol.

Nenáležitité použitie alebo zadržanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, Európskej únie, štátnych fondov, obcí alebo samosprávnych krajov a finančné prostriedky v správe rozpočtových a príspevkoch organizácií bude považované za porušenie rozpočtovej disciplíny. Aj nedodržanie podmienok,

za ktorých boli poskytnuté rozpočtové prostriedky, sa bude považovať za porušenie rozpočtovej disciplíny.

MF SR zastúpené príslušnou správou finančnej kontroly ukladá a vymáha vrátenie nenáležite použitých alebo zadržaných finančných prostriedkov a stanovuje výšku pokuty (viď článok 47 zákona o rozpočtových pravidlách).

V súlade s našou vnútroštátnou legislatívou je Odbor finančnej kontroly prostriedkov EK na MF SR zodpovedný za vydávanie predpisov týkajúcich sa správneho konania v prípadoch porušenia pravidiel (nezrovnalosti) súvisiacich so zákonom č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov. To znamená, že tento odbor je poverený ukladaním poplatkov a penále za neoprávnené použitie alebo zadržanie prostriedkov z ERDF alebo zo štátneho rozpočtu.

Správy finančnej kontroly

Správy finančnej kontroly sú rozpočtové organizácie MF SR so sídlom v Bratislave, Zvolene a Košiciach. Okrem vykonávania minimálnej 5 % kontroly sú zodpovedné za:

- ukladanie poplatkov a penále za neoprávnené použitie alebo zadržanie prostriedkov ERDF a štátneho rozpočtu v súlade so zákonom NR SR č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov;
- vymáhanie poplatkov a penále uložených za neoprávnené použitie alebo zadržanie prostriedkov z ERDF alebo zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom NR SR č. 440/2000 Z. z. o správach finančných kontrol, v znení neskorších predpisov.

V súlade s § 3 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite, v znení neskorších predpisov, MF SR ako ústredný orgán štátnej správy pre finančnú kontrolu a vnútorný audit metodicky usmerňuje a koordinuje vykonávanie finančnej kontroly vo verejnej správe, vrátane prostriedkov zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. V súlade so Smernicami finančnej kontroly štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu a Koncepciou systému finančného riadenia štrukturálnych fondov je Sekcia kontroly MF SR jediným orgánom zodpovedným za koordináciu plánovania a vykonávania 5 % kontrol vzoriek.

V záujme zabezpečenia efektívnosti a užitočnosti kontrolného systému a lepšej koordinácie vykonávania finančnej kontroly je Odbor finančnej kontroly prostriedkov EK zodpovedá hlavne za 5 % a 15 % kontroly vzoriek operácií financovaných zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. 5 % kontroly

vzoriek celkových oprávnených výdavkov SOP PS bude koordinovať Odbor finančnej kontroly prostriedkov EK a budú vykonávané prostredníctvom tohto odboru, jej podriadených útvarov - správy finančnej kontroly a prostredníctvom Odboru kontroly MH SR. Tieto odbory a útvary sú funkčne nezávislé od Riadiaceho orgánu, Sprostredkovateľských orgánov pod Riadiacim orgánom, platobných jednotiek a odborov vnútorného auditu.

Odbor kontroly MF SR vypracoval za účelom správneho usporiadania plánov kontroly metodiku analýzy rizík použitú na plánovanie kontrol štrukturálnych fondov. Po schválení projektov v rámci SOP Priemysel a služby je plán 5 % kontroly vzoriek aktualizovaný a spoločné 5 % kontroly vzoriek vykonáva Odbor finančnej kontroly prostriedkov EK na MF SR v spolupráci s Odborom kontroly MH SR a správami finančnej kontroly podľa plánu na rok 2004.

Centrálny kontaktný útvar OLAF pre SR

Úlohu Centrálného kontaktného útvaru OLAF pre SR plní Sekcia kontroly Úradu vlády SR. Tento orgán je zodpovedný najmä za vypracovanie správy o nezrovnalostiach na základe podkladov platobného orgánu a jej predkladanie OLAF-u v Európskej komisii.

Vnútorný audit

Vnútorný audit Riadiaceho orgánu, Sprostredkovateľských orgánov pod Riadiacim orgánom a platobnej jednotky vykonáva Odbor vnútorného auditu Ministerstva hospodárstva SR, ktorý je priamo podriadený ministrovi.

Vnútorný audit Platobného orgánu vykonáva Útvar vnútorného auditu Ministerstva financií SR.

Odbor vnútorného auditu zodpovedá najmä za nasledovné úlohy:

- zhromažďovanie a analyzovanie informácií vzťahujúcich sa k činnosti auditovaného subjektu so zameraním na dosiahnutie cieľov a zámerov vnútorného auditu;
- vypracovanie ročného plánu svojej činnosti na základe objektívneho hodnotenia rizík vyplývajúcich z činnosti auditovaného subjektu s prihliadnutím na návrhy príslušného ministra a jeho zasielanie útvaru metodiky finančnej kontroly a vnútorného auditu MF SR;
- vykonávanie systémového auditu všetkých činností auditovaného subjektu na základe analýzy rizík;
- vypracovanie správy o výsledku vnútorného auditu po vykonaní vnútorného auditu, ktorá obsahuje najmä predmet vnútorného auditu, nedostatky zistené vnútorným auditom

a odporúčania pre auditovaný subjekt na nápravu zistených nedostatkov;

- predkladanie správy o systémovom audite vedúcemu auditovaného subjektu a príslušnému ministrovi. Ak výsledky auditu zakladajú dôvody na zahájenie súdneho konania alebo ak jeho riešenie patrí do pôsobnosti orgánov príslušných podľa osobitných predpisov, auditorská správa bude zaslaná aj orgánom činným v trestnom konaní alebo orgánom príslušným podľa osobitných predpisov.

Odbor vnútorného auditu je funkčne nezávislý od Odboru vnútornej kontroly MH SR a v rámci svojej činnosti hodnotí aj účinnosť systému vnútornej kontroly. Postavenie vnútorného audítora je nezávislé, pretože pri výkone svojej činnosti je viazaný len ústavou, zákonmi a všeobecne záväznými právnymi predpismi. Vnútorného audítora iného ústredného orgánu vo všeobecnosti vymenováva a odvoláva vedúci tohto ústredného orgánu po prerokovaní s MF SR. Vnútorná kontrola a vnútorný audit sú na sebe organizačne nezávislé, hoci v záujme naplnenia cieľov a zámerov ústredných orgánov sú povinní spolupracovať.

2.2.2 Finančné toky

Platby finančných prostriedkov štrukturálnych fondov z Európskej komisie sú prevedené na osobitný účet MF SR v štátnej pokladnici v rámci záväzkov prijatých Európskou komisiou. Certifikované žiadosti o priebežnú platbu a záverečnú platbu predkladá Platobný orgán Európskej komisii na základe podkladov platobnej jednotky.

Úroky získané z prostriedkov ES na osobitnom účte MF SR prideli Platobný orgán na ten istý účel pomoci. Štátna pokladnica prevádza finančné prostriedky štrukturálnych fondov ES z osobitného účtu MF SR v Štátnej pokladnici na príjmový účet MH SR trikrát v mesiaci vo výške schválených platieb príjmom pomoci na základe žiadosti Platobného orgánu o realizáciu platby.

Platby prostriedkov EÚ príjmom pomoci uskutocňuje Štátna pokladnica na základe žiadosti o realizáciu platieb platobnej jednotky z výdavkového účtu tohto orgánu súčasne alebo po prevode finančných prostriedkov štátneho rozpočtu na spolufinancovanie.

Platby v rámci národného spolufinancovania zo štátneho rozpočtu prevádza Štátna pokladnica z výdavkového účtu platobnej jednotky na účet príjemcu pomoci súčasne alebo pred prostriedkami EÚ na základe žiadosti o realizáciu platby platobnej jednotky. Žiadosť o realizáciu platby pre prevod

prostriedkov na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu z výdavkového účtu MH SR musí byť vystavená súčasne so žiadosťou o realizáciu platby pre prevod prostriedkov ES pre príjemcov pomoci zo súkromného sektora. Pre príjemcov pomoci z verejného sektora existuje systém predfinancovania z prostriedkov určených na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu.

Schéma finančných a informačných tokov SOP PS je uvedená v prílohách č. 2 a č. 3.

2.2.3 Finančný plán - rozdelenie (alokácia) financií na priority v rokoch 2004 – 2006

Finančný plán Sektorového operačného plánu Priemysel a služby formuluje východiská pre jeho financovanie na základe súčasného stavu dostupných informácií a hodnotenia predvstupovej pomoci Phare a štátnej pomoci v rámci realizácie cieľov obsiahnutých v NRP SR.

Ďalším východiskom finančného plánu sú údaje Európskej komisie o predpokladanej podpore nových členských štátov v období rokov 2004 – 2006. V rámci návrhu financovania operačných programov z jednotlivých štrukturálnych fondov pre NRP SR a na základe analýz štruktúry výdavov v sektorových častiach NRP SR a návrhu MF SR v rámci realizácie priorít a opatrení SOP PS bude SOP PS financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF). Na jeho realizáciu boli určené finančné prostriedky z fondu ERDF v objeme **133,76 mil. EUR** (v bežných cenách **151 210 683 EUR**).

SOP PS je zaradený do Cieľa 1. Do tohto cieľa sú zaradené regióny Slovenskej republiky, ktorých HDP na obyvateľa je nižší ako 75 % priemeru Spoločenstva, teda všetky samosprávne kraje Slovenskej republiky s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja. Pre plánovacie obdobie rokov 2004 - 2006 môžu byť sektorové operačné programy financované iba z jedného štrukturálneho fondu. Všetky schválené operácie budú spolufinancované len z ERDF. Vo finančnom pláne SOP PS sa uvažuje s použitím zdrojov Spoločenstva, národných verejných a súkromných finančných prostriedkov. Národné verejné zdroje budú vykryté v rámci rozpočtu MH SR, riadiaceho orgánu zodpovedného za realizáciu SOP PS. Pomer medzi prostriedkami plynúcimi z ERDF a rozpočtu MH SR bude 75 % k 25 % v zmysle Nariadenia Rady č. 1260/99, článok 29, písmeno a).

Rozdelenie finančných prostriedkov na jednotlivé opatrenia v rámci priorít zohľadňuje strategický cieľ a závažnosť napĺňania špecifických cieľov, pričom sú využité skúsenosti pri realizácii Národného plánu regionálneho rozvoja v rokoch 2000 - 2001 a štátnych programov MH SR a programov Phare.

S ohľadom na predpokladanú efektivnosť poskytovanej podpory sú tieto opatrenia takmer na rovnakej úrovni (opatrenia v oblasti podpory malého a stredného podnikania, rozvoja vedy a výskumu a znalostného potenciálu, podpory úspor energie a jej efektívneho využívania a podpory zahraničnej spolupráce). Najväčší dôraz sa kladie na opatrenia v rámci

rozvoja cestovného ruchu. Finančné plány podľa jednotlivých opatrení budú rozpracované v programovom doplnku SOP PS.

Kvantifikácia finančných prostriedkov v rámci technickej pomoci je stanovená v súlade s pravidlom č. 11, písm. 2.4, Nariadenia Komisie (ES)

Finančná tabuľka* pre SOP PS podľa priorít a rokov

Referenčné číslo EK k OP: _____

Priorita/Rok	Celkové náklady	Verejné zdroje					
		Celkom	Účasť Spoločenstva				FIFG
			Celkom	ERDF	ESF	EAGGF	
Priorita 1	173840441	127433882	77344264	77344264			
2004	40 634 468	29 787 131	18 078 895	18 078 895			
Celkom ERDF			18 078 895				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
2005	58 033 542	42 541 537	25 820 008	25 820 008			
Celkom ERDF			25 820 008				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
2006	75 172 431	55 105 214	33 445 361	33 445 361			
Celkom ERDF			33 445 361				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
Priorita 2	113 304 325	94 319 824	63 281 671	63 281 671			
2004	26 484 407	22 046 860	14 791 823	14 791 823			
Celkom ERDF			14 791 823				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
2005	37 824 636	31 486 998	21 125 462	21 125 462			
Celkom ERDF			21 125 462				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
2006	48 995 282	40 785 966	27 364 386	27 364 386			
Celkom ERDF			27 364 386				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
Technická pomoc	14 112 997	14 112 997	10 584 748	10 584 748			
2004	3 298 853	3 298 853	2 474 140	2 474 140			
Celkom ERDF			2 474 140				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
2005	4 711 373	4 711 373	3 533 530	3 533 530			
Celkom ERDF			3 533 530				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
2006	6 102 771	6 102 771	4 577 078	4 577 078			
Celkom ERDF			4 577 078				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							
Celkom	301 257 763	235 866 703	151 210 683	151 210 683			
Celkom ERDF			151 210 683				
Celkom ESF							
Celkom EAGGF							
Celkom FIFG							

* Vo finančných plánoch by mali byť zahrnuté len oprávnené náklady

** Len pre Ciele 1 a 2 a v prípadoch, kde je to vhodné

č. 1685/2000 a predstavuje 7 % podiel zo zdrojov ERDF určených na financovanie SOP PS.

Výška príspevku fondu pre jednotlivé aktivity (investície do firiem, investície do infraštruktúry) vychádza z Nariadenia Rady č. 1260/1999 v článku 29 a je v súlade s pravidlami stanovenými v oblasti štátnej pomoci a regionálnej mapy SR.

Pri realizácii priority Sektorového operačného programu je Riadiacim orgánom SOP PS navrhnutý následovný rozvrh prostriedkov v rokoch 2004 – 2006, ktoré je možné získať pri splnení požadovaných podmienok z fondov EÚ a objem verejných výdavkov a národného podielu v oblasti. Tento prehľad je uvedený vo **finančnej tabuľke**.

Účasť národných zdrojov				Súkromné zdroje	Kohézny fond	Iné*** finančné nástroje (špecifikovať)	Pôžičky od EIB
Celkom	Ústredná vláda	Regionálne a miestne zdroje	Iné (špecifikovať)				
50089618	48027104	2062514		46406559			
11 708 236	11 226 132	482 104		10 847 337			
16 721 529	16 032 995	688 534		15 492 005			
21 659 853	20 767 977	891 876		20 067 217			
31 038 153	28 928 764	2 109 389		18 984 501			
7 255 037	6 761 976	493 061		4 437 547			
10 361 536	9 657 354	704 182		6 337 638			
13 421 580	12 509 434	912 146		8 209 316			
3 528 249	3 528 249						
824 713	824 713						
1 177 843	1 177 843						
1 525 693	1 525 693						
84 656 020	80 484 117	4 171 903		65 391 060			

*** Pre informáciu: v prípade Ciele 2 vrátane celkovej sumy zo Záručnej sekcie EAGGF na opatrenia uvedené v čl. 33 Nariadenia (EK) č. .../99 (čl. 17, ods. 3, Nariadenia (EK) č. ..../99)

2.3 Monitorovanie implementácie operačného programu

Riadiaci orgán pre CSF (MVRR SR) je zodpovedný za informačný systém pre zber spoľahlivých finančných a štatistických údajov o implementácii a o monitorovaní od Riadiacích orgánov pre operačné programy a odosielanie týchto údajov EK (v súlade s čl. 34 všeobecného nariadenia).

Monitorovanie štrukturálnych fondov sa uskutoční prostredníctvom IT monitorovacieho systému pre štrukturálne fondy. Jedná sa o ucelený informačný systém, ktorý bude zastrešovať procesy:

1. proces programovania
2. proces monitorovania účinnosti z fondov
3. proces finančného riadenia

IT monitorovací systém bude v rámci **procesu programovania** zabezpečovať nasledujúce výstupy:

- a. výber a schválené projekty
- b. finančné plány
- c. programové doplnky

IT monitorovací systém bude v rámci **procesu monitorovania** zabezpečovať nasledujúce výstupy:

- a. finančné a fyzické indikátory
- b. finančné tabuľky
- c. spravodajstvo
- d. správy finančnej kontroly

IT monitorovací systém bude v rámci **procesu finančného riadenia** zabezpečovať nasledujúce výstupy:

- a. vybavenie žiadostí o platbu
- b. zoznam nezrovnalostí
- c. alokáciu a limity prostriedkov
- d. certifikáciu výdavkov
- e. spravodajstvo

V prípade vzniku potrieb budú v rámci jednotlivých procesov zabezpečované aj ďalšie výstupy.

IT monitorovací systém pre štrukturálne fondy bude spĺňať nasledovné požiadavky:

- kompatibilita a vzájomné prepojenie na systém štátnej pokladnice a rozpočtový informačný systém,
- súlad systému s právnymi predpismi ES a SR (a to najmä Nariadenie Rady (ES) č. 99/1260, Nariadenia EK (ES) č. 2001/438 a zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch),
- adekvátna infraštruktúra umožňujúca on-line prepojenie všetkých subjektov zapojených do riadenia a realizácie štrukturálnych fondov a
- zabezpečenie ochrany a bezpečnosti počítačových systémov na všetkých hierarchických úrovniach.

Platobný orgán prostredníctvom IT monitorovacieho

systému pre ŠF EÚ sleduje stav čerpania finančných prostriedkov na úrovni jednotlivých štrukturálnych fondov, operačných programov, jednotných programovacích dokumentov, opatrení a projektov.

Vnútroštruktúrne obsah a metodika riadenia procesov budú upresnené v manuáli pre riadenie IT monitorovacieho systému pre štrukturálne fondy vypracovanom Riadiacim orgánom pre RPS v spolupráci s Platobným orgánom.

IT monitorovací systém pre ŠF EÚ bude prepojený s Informačným systémom Štátnej pokladnice a Rozpočtovým informačným systémom, čo výrazne uľahčí riadenie disponibilných zdrojov, vrátane zabezpečenia príslušných rozpočtových mechanizmov v nadväznosti na finančné riadenie štrukturálnych fondov.

Elektronickú výmenu údajov, správ a informácií s EK týkajúcich sa finančného riadenia uskutočňuje Platobný orgán. Tieto informácie sú zoskupené na úrovni opatrení a poskytujú sa Európskej komisii v podobe E-mail správ (do veľkosti 5 MB) komprimovaných do formátu ZIP, cez prenos FTP (nad 5 MB), komprimovaný do formátu ZIP, alebo pomocou tzv. flat-file – plochý súbor (napr. žiadosti o platbu a certifikované výkazy výdavkov).

Prípravu IT monitorovacieho systému pre štrukturálne fondy zabezpečuje Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR.

2.3.1 Výročná a záverečná správa o implementovaní

Výročnú správu o implementácii predkladá Riadiaci orgán v prípade pomoci s trvaním dlhším ako jeden rok Európskej komisii do 6 mesiacov od konca každého kalendárneho roka. (čl. 34, ods. 1, písm. c, všeobecného nariadenia).

Záverečná správa je predložená EK najneskôr 6 mesiacov po konečnom termíne oprávnenosti výdavkov. Vypracovanie záverečnej správy sa musí preskúmať a schváliť ešte pred jej predložením EK Monitorovacím výborom.

Každoročne pri predložení výročnej správy o implementovaní, EK a Riadiaci orgán preskúmajú hlavné výsledky predchádzajúceho roka v súlade s mechanizmami, ktoré budú určené dohodou s Riadiacim orgánom. Po tomto preskúmaní môže EK vzniesť voči Riadiacemu orgánu pripomienky. Riadiaci orgán poskytne EK svoje stanovisko k predloženým pripomienkam. V riadne odôvodnených prípadoch a ak EK považuje prijaté opatrenia za nezodpovedajúce, môže Riadiacemu orgánu zaslať doporučenie na zmeny, ktoré sú zamerané na zlepšenie účinnosti mechanizmov pre monitorovanie alebo riadenie operačného programu spoločne s odôvodnením pre jednotlivé odporúčania. Ak Riadiaci orgán odobrí

akékoľvek odporúčenie od EK, následne predloží návrh opatrení pre zlepšenie monitorovacích a riadiacich mechanizmov, alebo vysvetlí, prečo žiadne neurobil.

2.4. Hodnotenie

Za účelom merania účinnosti pomoci zo ŠF EÚ, pre zhodnotenie jej dopadu na jednotlivé oblasti stanovené v článku 1 a pre analýzu účinkov programov na špecifické štrukturálne problémy sa používajú tri spôsoby hodnotenia, a to predbežné (ex-ante), hodnotenie počas implementácie a záverečné hodnotenie (ex-post), (čl. 40 všeobecného nariadenia).

Predbežné hodnotenie (ex-ante)

Riadiaci orgán je zodpovedný za predbežné hodnotenie. Účelom predbežného hodnotenia operačného programu je v zmysle čl. 41 všeobecného nariadenia poskytnúť informácie pre vypracovanie plánov rozvoja, prípravu pomoci a programového doplnku. Preveruje finančné toky, ich efektívnosť, účinnosť pomoci v konkrétnych regiónoch a taktiež zhodu zvolenej stratégie a cieľov s očakávaným dopadom v oblastiach určených pre príjem pomoci. V neposlednom rade analyzuje silné a slabé stránky všetkých subjektov a mechanizmov zainteresovaných v celom procese implementácie pomoci, ako aj schopnosť regiónov absorbovať prostriedky z ES, ktoré sú určené na odstránenie disparít medzi regiónmi.

Priebežné hodnotenie (mid-term)

Vzhľadom na skrátené programovacie obdobie (2004 - 2006) sa priebežné hodnotenie nebude realizovať.

Hodnotenie počas obdobia implementácie (On-going)

Riadiaci orgán po dohode s Európskou komisiou bude vykonávať ad-hoc hodnotenie operačného programu počas programovacieho obdobia 2004 - 2006, ak je potrebné hodnotiť účinnosť uskutočnených operácií. Hodnotenia sa zamerajú na analyzovanie dopadu jednotlivých opatrení a efektívnosť implementácie a budú formulovať závery a odporúčania na zvýšenie účinnosti pomoci v rámci SOP PS. Okrem toho hodnotenie horizontálnych dopadov a otázok v rámci operačného programu môže byť zamerané aj na hodnotenie oblastí, ako napríklad Rómovia, informačná spoločnosť, trh práce, rovnosť príležitostí a dopady na životné prostredie. Každé takéto hodnotenie zabezpečí východisko pre priebežné posudzovanie Monitorovacím výborom pre SOP PS a Monitorovacím výborom pre CSF a bude podkladom pre ex-post hodnotenie a ex-ante hodnotenie na ďalšie programovacie obdobie.

Dodatočné hodnotenie (ex-post)

Za dodatočné hodnotenie je zodpovedný Riadiaci orgán (čl. 43), monitorovací výbor v spolupráci s EK. Vztahuje sa na pomoc a vykonávajú ho nezávislí hodnotitelia. Je ukončené najneskôr tri roky od konca obdobia programovania. Dodatočné hodnotenie sa vzťahuje na využitie prostriedkov, účinnosť a efektívnosť pomoci a jej dopadu a stanoví závery ohľadne politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Zaoberá sa faktormi, ktoré prispievajú k úspechu alebo zlyhaniu vykonávania, dosiahnutými cieľmi a výsledkami, vrátane ich trvalej udržateľnosti.

2.5. Publicita a informovanie

Východiskovým dokumentom pre zabezpečovanie informovanosti a publicity týkajúcej sa realizácie SOP PS je Nariadenie Rady (ES) č. 1159/2000 o opatreniach pre informovanosť a publicitu, ktoré majú vykonať členské štáty, týkajúcich sa pomoci zo ŠF EÚ. Zároveň bude vychádzať aj z ďalších odporúčaní EK a Riadiaceho orgánu.

Cieľom informačnej činnosti je zabezpečiť zvýšenie povedomia občanov SR o pomoci z ERDF, ako aj transparentnosť a efektívnosť použitia týchto zdrojov.

Na zabezpečenie činnosti v tejto oblasti boli prijaté opatrenia vo forme Komunikačného akčného plánu pre SOP PS. V rámci neho sú prijaté opatrenia, ktorých cieľom je:

- a) poskytovanie informácií o príležitostiach, ktoré poskytuje EÚ a SR s cieľom zabezpečiť prehľadnosť takejto pomoci. Informácie budú zamerané na: možných konečných príjemcov pomoci, regionálne a miestne orgány, iné príslušné verejné orgány, obchodné organizácie a podnikateľské kruhy, ekonomických a sociálnych partnerov, mimovládne organizácie, s dôrazom na inštitúcie na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, pracovníkov a podporovateľov projektov;
- b) informovanie širokej verejnosti o úlohe, ktorú zohráva EÚ v spolupráci so Slovenskou republikou v rámci pomoci z ERDF, ako aj o jej výsledkoch.

MH SR ako Riadiaci orgán bude zodpovedať za vykonávanie národnej informačnej činnosti. Do aktivít na publicitu a informovanie budú zapojené aj Sprostredkovateľské orgány pod Riadiacim orgánom, ktoré budú zodpovedať za zabezpečenie týchto činností na regionálnej a miestnej úrovni.

Do informačnej činnosti bude zapojený aj MV, ktorému Riadiaci orgán predkladá Komunikačný akčný plán, ako aj priebežné informácie o kvalite a efektívnosti opatrení prijatých pre informovanosť verejnosti.

Pre informačnú činnosť sa využijú rôzne médiá,

brožúry, inzeráty, plagáty, semináre, reklamné materiály. Zároveň bude možné informácie o ERDF získať aj prostredníctvom internetu.

Kľúčovú úlohu pri realizácii informačných aktivít pre príjemcov pomoci/konečných prijímateľov budú mať informačné centrá prvého kontaktu, ktorými budú pre SOP PS neziskové organizácie tzv. **Regionálne poradenské a informačné agentúry**, zriadené v rámci VÚC (okrem Bratislavského VÚC).

Informačné centrá prvého kontaktu sú zodpovedné za implementáciu nasledovných informačných aktivít na regionálnej úrovni:

- propagácia a zvyšovanie verejného povedomia o SOP PS a metódach žiadania o nenávratnú finančnú pomoc (odborné publikácie, tlač, elektronické médiá, web-stránky),
- poskytovať širokej verejnosti informácie o možnostiach plánovania pomoci z ERDF a podmienkach, ktoré musia byť splnené pri žiadosti o pomoc,
- distribuovanie propagačných materiálov o SOP PS (brožúrky, letáčky, plagáty a pod.),
- konzultačné služby pre žiadateľov.

Bližšia špecifikácia problematiky informačných centier prvého kontaktu bude zahrnutá v dohode o spolupráci medzi RO a informačnými centrami prvého kontaktu.

Kontakty na Regionálne informačné a poradenské agentúry

NITRA

Regionálna rozvojová agentúra Nitra
Akademická 4, 949 01 Nitra
TEL.: 037/ 65 780 84
FAX: 037/ 65 780 85
E-MAIL: rra-nitra@rra-nitra.sk

PREŠOV

Rozvojová agentúra Prešovského samosprávneho kraja
Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
TEL.: 051/74 653 83-4
FAX: 051/74 653 86
E-MAIL: grega@rapsk.sk

ŽILINA

Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja, n. o.
Komenského 50, 010 01 Žilina
TEL.: 041/5074 236
FAX: 041/5620 172
E-MAIL: stefanec@zask.sk

TRNAVA

Regionálna poradenská a informačná kancelária pre štrukturálne fondy, n.o. Trnava
Starohájska ulica 10, 917 10 Trnava
TEL.: 033/5933 353
FAX.: 033/5933 329
E-MAIL: urbanovska.daniela@trnava-vuc.sk

BANSKÁ BYSTRICA

Regionálna poradenská a informačná agentúra BBSK
Nám. SNP 23, 974 01 B. Bystrica
TEL.: 048/43 255 22
FAX: 048/43 255 12
E-MAIL: mspirova@vucbb.sk

TRENČÍN

Rozvojová agentúra Trenčianskeho samosprávneho kraja
Nám. Sv. Anny 9, 911 62 Trenčín
TEL.: 032/65 37 119, 118
FAX: 032/65 37 117
E-MAIL: ratsk@tsk.sk

KOŠICE

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o.
Nám. Maratónu mieru č. 1, 042 66 Košice
TEL.: 055/ 7268 360
FAX: 055/ 7268 361
E-MAIL: arr@arr.sk

Zároveň budú všetky aktuálne informácie týkajúce sa SOP PS zverejnené na webovej stránke MH SR www.economy.gov.sk a webových stránkach SO/RO www.sea.gov.sk, www.sacr.sk, www.nadsme.sk, www.sario.sk.

3. CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PRIORÍT A OPATRENÍ SOP PS

3.1 Definovanie priorít

Hlavné priority rozvoja priemyslu a služieb a rozvoja cestovného ruchu sú špecifikované na základe záverov SWOT analýz, ktoré vychádzajú najmä z príležitostí ekonomického rozvoja SR, ale zároveň zvažujú i riziká, ktoré môžu ich plnenie ohroziť.

Pre obdobie rokov 2004 – 2006 boli pre SOP PS vytyčené dve priority. Ich prostredníctvom sa predpokladá dosiahnutie globálneho cieľa SOP PS SR: **„Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb“**.

Jedná sa o nasledovné priority:

1. „Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu“

2. „Rozvoj cestovného ruchu“.

Podpora podnikania v rámci priorít bude špecificky orientovaná na rozvojovú os v kontexte vyváženého regionálneho rozvoja a v záujme uľahčenia realizácie štrukturálnych zmien. Budú podporované nové produkčné aktivity a rozvoj podnikateľských služieb postavených na využití informačných technológií a celoplošne taktiež na rozvoj podnikania prednostne MSP, vrátane živnostníkov.

Zvýšenie výkonnosti a konkurenčnej schopnosti týchto oblastí zároveň prispeje k naplneniu programových cieľov celej slovenskej ekonomiky. Zabezpečenie priorít predpokladá dynamizovať najmä rast pridanej hodnoty. Nakoľko vo všetkých oblastiach hospodárstva SR je výrazné zaostávanie v úrovni produktivity voči EÚ-15.

Priority musia zabezpečiť do roku 2006 rýchlejšiu medziročnú dynamiku produktivity práce z pridanej hodnoty ako v EÚ. Takéto tempo rastu by malo prispieť i k zvýšeniu konkurenčnej schopnosti slovenského priemyslu a vybraných služieb, cestovného ruchu a zmierneniu ich zaostávania za vyspelou konkurenciou.

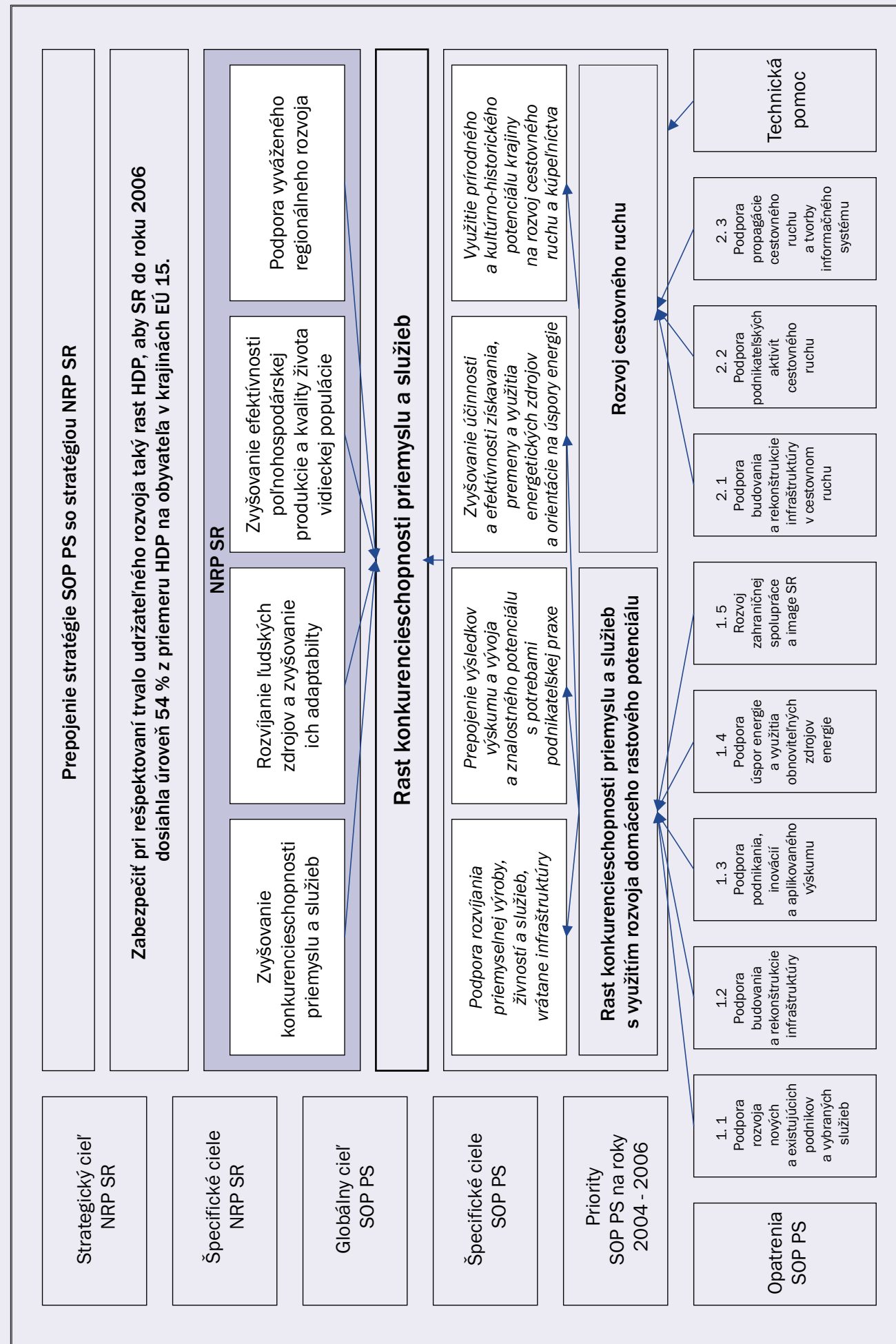
Zmyslom priorít je napomôcť i účinnou finančnou pomocou predovšetkým MSP s obmedzeným

personálnym a technickým vybavením, efektívne sa nafázovať na aktivity a zdroje vyplývajúce zo SOP PS a prispieť tak k vyváženému ekonomickému rozvoju cieľových regiónov.

Priority obsahujú vo všeobecnosti podporu a pomoc na úseku výroby, obchodu, kultúry a cestovného ruchu tak, aby sa zvýšila konkurenčná schopnosť výrobkov a služieb na trhu cestou mobilizácie manažerského potenciálu a metód inovačných kapacít, využitím poznatkov aplikovaného výskumu a vývoja, racionálnym využitím ľudských zdrojov a rozvojom spolupráce podnikateľských subjektov s verejnou správou SR a so zahraničím.

Priority zahŕňajú vzťahy medzi subdodávateľmi, podnikateľskými subjektami a verejnou správou. Cieľom je obnovenie života schopných výrobcov, zvýšenie produktivity práce, pridanej hodnoty, efektívnosti produkcie a zníženie ekologickej záťaže vonkajšieho prostredia. Preferovaná bude podpora subjektov v rizikových regiónoch, s cieľom odvrátiť možné negatívne dopady nezamestnanosti a stabilizovať životnú úroveň s perspektívou jej postupného rastu. Bude uprednostňovaná podpora rastovej osi v regióne, ktorý prechádza štrukturálnymi zmenami s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľné zvyšovanie rastu. Bude to podporované väčšou konkurencieschopnosťou a tvorbou pracovných miest, ako aj začlenením otázok životného prostredia do ostatných koncepčných oblastí s perspektívou dosiahnutia vyváženého rozvoja.

Priority sú koncipované tak, aby pomohli zlepšeniu podnikateľského prostredia a infraštruktúry cestovného ruchu, vrátane zvyšovania využitia existujúcich priemyselných zón. Výstavba nadväzujúcej infraštruktúry zohľadní aj potrebu vyváženého regionálneho rozvoja.

Priorita – „Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu“

Táto priorita je zameraná na riešenie problémov rozvoja existujúcich perspektívnych podnikateľských subjektov a rozvoja nových podnikov, zlepšovanie ich konkurencieschopnosti v rámci hospodárstva a jednotného trhu EÚ a prispôbenie rozvoja podnikania v podmienkach medzinárodnej delby práce a stimuláciou vstupu priamych investícií a podporou obchodu, informačných a komunikačných technológií, elektronického obchodu. Adaptácia na tieto podmienky by mala viesť predovšetkým k zníženiu surovínovej, energetickej a dovoznej náročnosti podnikania, zníženie nákladov za energiu a tým zníženie výrobných nákladov, zvýšení podielu tvorby pridanej hodnoty, mobilizácii priamych investícií, zvýšení kvality riadenia a skvalitnenia ďalších vybraných služieb.

Naplneniu bude napomáhať zlepšenie mobilizácie inováčných, vývojových a výskumných kapacít, zapájanie MSP do inovatívneho podnikania a rozvoj fungujúcej flexibilnej infraštruktúry odborného vzdelávania zamestnancov.

Realizácia vytyčenej priority predpokladá najmä:

- prepojenie rozvoja priemyslu a obchodu s výskumom a inováciami, najmä využitím potenciálu informačných technológií a multiplikačných efektov PZI v rámci širšej ekonomiky,
- modernizáciu, mikroekonomickú adaptáciu a stimuláciu rozvoja podnikov a služieb (modernizácia výrobných technológií, zariadení, výrobkov atď.),
- budovanie manažérskej kapacity a podnikateľského ducha,
- zvýšenie mobility pracovnej sily a jej podnikateľských aktivít,
- zvyšovanie využívania obnoviteľných a druhotných zdrojov energie, zníženie energetickej náročnosti a využitie potenciálu úspor energie, zníženie nákladov za energiu,
- rozvoj odvetví založených na progresívnych technológiách a využívaní obnoviteľných zdrojov,
- zlepšenie ochrany vôd, ovzdušia, obnovu environmentálnych funkcií územia v produktívnej sfére, adekvátne narábanie s odpadmi prostredníctvom realizácie ekologických technológií v priemysle (Smernica IPPC),

- odstránenie starých ekologických záťaží na postpriemyselných územiach a príprava týchto území na základe nových investícií.

Cieľom priority je taktiež využívanie potenciálu úspor energie v priemysle a službách na to nadväzujúcich a znižovanie spotreby energie čo môže reálne napomôcť trvalo udržateľnému rozvoju a ekonomickému rastu vo všetkých oblastiach hospodárskej činnosti.

Je však potrebné poznamenať, že významnejšie zmeny vo vývoji energetickej účinnosti nemôžu byť dosiahnuté bez zásadných zmien v reštrukturalizácii priemyslu, bez redukcie energetickej, surovínovej a dovozne náročných výrobných závodov, ktoré vyrábajú suroviny a polotovary (železo, oceľ, chemikálie, cement). Pri zohľadnení súčasného významu týchto výrobných závodov (ktoré sú súčasne najväčšími odberateľmi energie) pre národné hospodárstvo SR (vrátane ich významu pre úroveň zamestnanosti v danom regióne) sa javí ako reálne riešenie v strednodobom horizonte postupná modernizácia výrobných technológií s cieľom dosiahnuť efektívnejšiu výrobu, úspory energie a zníženie dopadov na životné prostredie.

Táto priorita má napomôcť aj zvyšovaniu využívania obnoviteľných zdrojov energie, budovaniu malých vodných elektrární, a využívanie solárnej, veternej a geotermálnej energie.

Zvýšenie výroby elektrickej energie závisí hlavne na cenách elektrickej energie a/alebo na rozsahu podporných opatrení, vrátane výšky štátnej dotácie. V tomto ohľade hrá vodná energia hlavnú úlohu pri zabezpečovaní potrieb energetického sektoru, s využitím primárneho a sekundárneho potenciálu energie vody. Mala by byť podporovaná. Má byť posúdená aj veterná energia. Realizácia stavebných projektov obnoviteľných zdrojov energie je vo všeobecnosti podmienená dostatočnými investíciami a splnením environmentálnych podmienok.

V rámci obmedzenia výstavby priemyselných zón na zelených plochách je potrebné zamerať pozornosť na revitalizáciu územia a budov vyčerpaných priemyselnou a inou činnosťou tak, aby neboli devastované a boli znovu využité pre ďalšiu činnosť.

Príspevok výskumu a vývoja k rastu konkurencieschopnosti priemyslu a služieb by sa mal premietnuť vo zvýšení stupňa inovatívnosti v slovenskej ekonomike a zvýšení podielu subjektov pracujúcich na báze high-tech.

Vo sfére služieb a obchodu má priorita prispieť predovšetkým k zníženiu súčasného deficitu miery pridanej hodnoty za obdobím sektorom EÚ-15 a k ďalšiemu zvýšeniu podielu obchodu na tvorbe HDP a zamestnanosti.

Priorita - „Rozvoj cestovného ruchu“

Cieľom trvalo udržateľného rozvoja je stabilizovať postavenie cestovného ruchu v štruktúre odvetví hospodárstva Slovenska a vytvárať predpoklady pre jeho efektívny a dlhodobý rozvoj. Znamená to, že v oblasti cestovného ruchu bude **zásadným strategickým cieľom podpora pozitívnych vývojových trendov cestovného ruchu z rokov 2001 a 2002.**

Pozitívny vývoj cestovného ruchu predstavuje:

- tvorbu nových pracovných príležitostí v regiónoch s vysokým prírodným a kultúrnym potenciálom
- podporu malého a stredného podnikania ako rozhodujúceho prvku v systéme poskytovania kvalitných služieb cestovného ruchu a pri tvorbe produktu cestovného ruchu
- zvýšený podiel sektoru cestovného ruchu na tvorbe HDP na národnej a regionálnej úrovni prostredníctvom aktivít cestovného ruchu v oblastiach s príslušným potenciálom.

Dostatočne využívať potenciál cestovného ruchu je možné iba za predpokladu primeranej infraštruktúry a zodpovedajúcej kvality poskytovaných služieb. Takto sú zamerané predovšetkým Opatrenia 2.1. a 2.2. Cieľom týchto opatrení je preto podporiť aktivity subjektov zabezpečujúcich úlohy v tejto oblasti, t. j. samosprávne inštitúcie, združenia a podnikateľov. Pretože využiteľnosť potenciálu cestovného ruchu je vo veľkej miere závislá aj od jeho prezentácie, je Opatrenie 2.3. SOP PS orientované na túto oblasť.

Jedným z predpokladov komplexného prístupu SOP PS, ktorý prispieva k podpore rozvoja CR na celoštátnej úrovni, je i podpora ucelených produktov cestovného ruchu „tzv. integral travel package“. Tento predstavuje komplexné materiálovo technické zázemie ponuky služieb CR (infraštruktúra), vrátane zodpovedajúcich systémov zlučiteľných s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja CR. Tieto podmienky možno zabezpečiť iba nadregiónálnymi programami, a to z dôvodu potrebného know-how, vrátane štandardov a certifikácie poskytovaných služieb, ktorých zaručená kvalita musí byť uplatňovaná plošne.

Keďže produkty CR sa skladajú a budú skladať z ponuky mnohých subjektov a aktérov na poli CR, najmä z radov MSP, je nevyhnutná cielená podpora subjektom MSP, a to najmä pri základných investíciách či rekonštrukcii infraštruktúry a služieb CR v pripravovaných produktoch CR národného významu.

Táto priorita predpokladá vytvorenie priaznivých

podmienok pre dynamizáciu rozvoja cestovného ruchu pri využití prírodného i kultúrno-historického potenciálu a skvalitňovaní existujúceho potenciálu cestovného ruchu spojených s rozvojom prezentácie a propagácie. Priorita rozvoja cestovného ruchu predpokladá širšie zapojenie samosprávnych inštitúcií na úrovni lokalít a regiónov, zlepšovanie spolupráce subjektov cestovného ruchu prostredníctvom združení a v neposlednom rade skvalitňovanie poskytovaných služieb podnikateľskými subjektami v cestovnom ruchu. Pôjde teda nielen o podporu statických prvkov (stredísk, budov a zariadení) cestovného ruchu, ale aj o podporu dynamických prvkov v podobe podpory aktivít smerujúcich k rozvoju cestovného ruchu, a to vrátane informačných a propagačných služieb.

Vzhľadom na malú územnú rozlohu Slovenska a zároveň diferenciálny potenciál cestovného ruchu v tomto skrátenej programovacom období, prioritné budú investície do oblastí, v ktorých má cestovný ruch najväčší potenciál.

Cestovný ruch je považovaný za odvetvie budúcnosti s ohľadom na multiplikačný efekt sprevádzajúci jeho rozvoj. V tomto sektore vznikne v regiónoch charakterizovaných vysokým potenciálom cestovného ruchu najviac pracovných príležitostí. Okrem toho sa významne podieľa na tvorbe HDP, čo bude mať pozitívny účinok na platobnú bilanciu, tvorí príjmy štátneho rozpočtu a jeho rozvoj dáva príležitosť k investičným aktivitám.

Pri výbere projektov sa bude pridŕžať kritérií, kde jednou z podmienok realizácie podpory kultúrnych a historických objektov bude ich využiteľnosť v cestovnom ruchu (ošetrené napr. zmluvou o budúcom využívaní objektu). Táto podmienka vychádza zo skrátenej programovacieho obdobia a s ohľadom k disponibilnému objemu finančných prostriedkov.

Realizácia týchto priorít závisí najmä na:

- posilňovaní úlohy cestovného ruchu v rámci hospodárstva,
- výraznom skvalitnení a rozšírení ponuky služieb cestovného ruchu,
- rozvoji znalostí, zvyšovaní adaptability a podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu (prostredníctvom SOP Ludské zdroje),
- zdokonalovaní informačných systémov v oblasti cestovného ruchu a ich vzájomnom prepojení,
- zlepšovaní stavu kultúrnych a historických zariadení ako súčasť rozvoja cestovného ruchu.

Vo oblasti cestovného ruchu má priorita smerovať k zlepšovaniu obrazu Slovenska ako krajiny cestovného ruchu, rastu konkurenčnej schopnosti v oblasti kvality a sortimentu poskytovaných služieb,

zvyšovaní schopností, poznatkov a prístupu subjektov cestovného ruchu k turistom, lepšiemu využitiu existujúcich kapacít sektora, zlepšeniu ich štruktúry a kvality vzhľadom k cieľovej klientele a k zvýšeniu pozície cestovného ruchu v rámci ekonomiky SR (tvorba HDP, zamestnanosť). Cestovný ruch Slovenska musí prioritne potvrdiť pozitívne tendencie vývoja z roku 2001 a 2002 a v horizonte do roku 2006 podstatne zvýšiť svoj podiel na tvorbe HDP a zamestnanosti, minimálne na úroveň okolitých krajín v rámci SVE-5.

3.2 Návrh a popis opatrení na realizovanie priorít

Opatrenia špecifikujú skutočné presné finančné nástroje použité s cieľom naplniť ciele OP a NRP SR. Sú formulované tak, aby zodpovedali potrebám a príležitostiam vyplývajúcich z makroekonomickej analýzy uvedenej v NRP SR a ekonomickej situácie jednotlivých sektorov zahrnutých v SOP PS. Opatrenia sa navzájom dopĺňajú a vytvárajú synergetický efekt SOP PS ako celku a sledujú naplnenie jeho cieľov a cieľov NRP SR.

			Pomer v %
Priorita	1.	Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu	51,15 % z SOP PS
Opatrenie	1.1	Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb	20 % z priority
Opatrenie	1.2	Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry	40 %
Opatrenie	1.3	Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu	10 %
Opatrenie	1.4	Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie	15 %
Opatrenie	1.5	Rozvoj zahraničnej spolupráce a image SR	15 %

Priorita	2.	Rozvoj cestovného ruchu	41,85 % z SOP PS
Opatrenie	2.1	Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu	50 % priority
Opatrenie	2.2	Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu	30 %
Opatrenie	2.3	Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému	20 %

Opatrenie		Technická pomoc (pre obidve priority) a pre feasibility štúdie	7 % z ERDF
-----------	--	--	------------

Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb

Ciele:

Cieľom tohoto opatrenia je hlavne zamerať pozornosť privátneho sektora na rozvoj stávajúcich a nových výrobných kapacít (podnikov) a tvorbu pracovných miest (vrátane manažérskych) prostredníctvom investícií do zavádzania nových technológií a zariadení.

To prispeje k zvýšeniu HDP na obyvateľa za oblasť priemyslu a služieb, produktivity práce, ako aj zníženiu ekologických zaťažení.

Prednostne budú podporované vypracovanie

projektov predkladaných podnikmi z menej rozvinutých regiónov, napríklad regiónov postihnutých útlmom zbrojárskej a banickej výroby a ich premena na civilnú výrobu, zameraním na vytváranie reťazcov výroba - obchod - služby, a rozvoj subdodávateľských vzťahov v sektore malých a stredných podnikateľov vzájomne a vo väzbe na veľkých výrobcov.

Výsledky :

- technologická, finančná, organizačná reštrukturalizácia, ktorá zabezpečí zvýšenie efektívnosti výroby a konkurencieschopnosť perspektívnych podnikateľských subjektov na vnútornej a zahraničnej trhu,
- zavádzanie nových technológií, moderných systémov manažmentu a moderných postu-

- pov v oblasti marketingu,
- zintenzívnenie využívania domácich surovín, lokálnych špecifík a kvalifikovanej pracovnej sily,
- podpora poradenských služieb súvisiacich s opatrením,
- podpora zakladania nových MSP a živnostníkov,
- rozvoj subdodávateľov v sektore malých a stredných podnikov pre veľkých výrobcov
- dobudovanie mikroinfraštruktúry bezprostredne súvisiacej s konkrétnymi projektmi
- spracovanie štúdií (napríklad feasibility štúdie) a projektov, v zmysle Priority 1
- uľahčenie uplatnenia sa MSP v medzinárodnej spolupráci a pri vstupe na trh EÚ,

Popis:

Sektor priemyslu a v jeho rámci predovšetkým hlavne MSP sú veľmi dôležité pre budúci vývoj hospodárstva SR. Vo svete bolo preukázané, že malé a stredné podniky zabezpečujú najvyšší podiel nových pracovných miest, a preto je potrebné trvale podporovať vznik malých, technologicky a proexportne orientovaných spoločností.

Mnoho existujúcich spoločností musí zlepšiť úroveň podnikateľských aktivít, aby sa stali konkurencieschopnými. Táto oblasť zahŕňa predovšetkým zavádzanie nových technológií. Po vstupe SR do EÚ v máji 2004 sa mnohé spoločnosti budú musieť zamerať na rozšírené exportné trhy, vytváranie nových produktov a procesov, nielen aby prežili, ale aby aj prosperovali a zvyšovali svoju výkonnosť a konkurencieschopnosť.

V rámci opatrenia sa očakáva podporovať sektor v produktívnej výrobní sfére, pričom sa môžu podporiť oprávnené náklady investičného a neinvestičného charakteru (bežné a kapitálové výdavky).

Opatrenie sa sústreďuje na zvýšenie výkonnosti a efektívnosti existujúcich a vznik nových podnikateľských subjektov, najmä MSP v oblasti priemyslu, priemyselných dodávok a služieb.

Ide predovšetkým o zvýšenie konkurencieschopnosti v rámci jednotného trhu EÚ prostredníctvom :

- podpory vzniku nových podnikov a rozvoja existujúcich podnikov so zameraním hlavne na MSP, vrátane reštrukturalizácie podnikov so skutočnou alebo potenciálnou životaschopnosťou;
- podpory inovácie prostredníctvom transferu nových a/alebo environmentálne vhodných technológií;
- zabezpečením zlepšenej infraštruktúry pre ďalšie využitie podnikov (napr. výstavba alebo rekonštrukcia podnikových priestorov

nových výrobných hál alebo areálov, inštalácia nových technológií, atď.;

- podpory implementácie EMAS (schéma environmentálneho manažmentu a auditov
- podpory skvalitňovania informačných a poradenských služieb pre rozvoj podnikov.

Opatrenie je zamerané na horizontálne riešenie rozvoja podnikateľských subjektov v regiónoch v rámci hospodárstva bude dôležitou podmienkou celkového rozvoja slovenskej ekonomiky, najmä podnikov s potenciálom rastu a prosperity. Dôležitým výsledkom bude tvorba pracovných miest.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohoto opatrenia v rámci realizácie priority bola stanovená jeho váha na cca 20%.

Príjemcovia pomoci

Podnikateľské subjekty

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- projekt prispieva k rozvoju podnikania;
- strategická koherencia so SOP PS a zhoda s jeho všeobecným a špecifickými cieľmi (návrh zodpovedá strategickým cieľom SOP PS);
- navrhované technológie sú moderné a majú pozitívny dopad na životné prostredie;
- trvalá udržateľnosť projektu (samofinancovanie projektu po ukončení pomoci);
- vysoká pridaná hodnota projektu;
- poskytnutie spolufinancovania projektu z vlastných zdrojov alebo z iných súkromných zdrojov projekt prispieva k rozvoju podnikania;
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR.

Forma pomoci

nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity

- podpora vzniku nových podnikov a stabilizácie a rozvoja existujúcich podnikov orientovaných na :
- zavádzanie nových progresívnych technológií, strojov, prístrojov a zariadení, ako aj ekologických technológií (napr. čistička odpadových vôd pre technológie v areáli podniku, atď.), vrátane nevyhnutného hardwaru a softwaru;
- výstavbu, rozšírenie, rekonštrukciu budov alebo prevádzkových priestorov potrebných na zabezpečenie priemyselnej výroby, re-

meselnej výroby alebo služieb priemyselnej povahy;

- podpora výrobcov využívajúcich domáce suroviny (drevo, nerudné suroviny, atď.);
- podpora poradenských služieb súvisiacich s implementáciou moderných systémov riadenia a organizácie podniku a progresívnych metód v marketingu;
- poradenské služby ako:
  - finančné poradenstvo (nie daňové a účtovné),
  - technologické poradenstvo, t. j. analýza výrobných procesov a návrh optimalizácie výroby, technologických procesov,
  - podpora novovzniknutých podnikateľov a živnostníkov vo výrobnom sektore a výrobných službách,
  - podpora organizovania workshopov v záujme vytvárania väzieb MSP s veľkými podnikmi.
- a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

V rámci opatrenia 1.1. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 35 %, zo štátneho rozpočtu SR 30 %, zo súkromných zdrojov 35 %. Presne stanovenú výšku pomoci definujú schémy štátnej pomoci podľa príslušných nariadení uvedených v schémach štátnej pomoci (pozri podkapitola 3.3).

Opatrenie 1.2 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry

Ciel:

Cieľom opatrenia je umožniť verejnemu sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti priemyslu a služieb, zvýšenia zamestnanosti a kvality života v regiónoch podľa Cieľa 1. Snahou je tiež podporiť pomocou verejného sektora obnovu podnikateľskej činnosti v kontexte vyváženého regionálneho rozvoja, vrátane revitalizácie bývalých priemyselných a podnikateľských lokalít.

Ďalej na aktivity smerujúce k využívaniu a k prepojeniu informácií medzi vedeckými, akademickými a špecializovanými knižnicami. Ide o internetové prepojenia vedecko-technických databáz vrátane ich informatizácie. Cieľom je vytvoriť podmienky pre jeho urýchlené uplatnenie v praxi. Vytvorením, naplnením, aktualizáciou a sprístupnením databáz na internete a ich previazanosť zabezpečí dostupnosť a koncentráciu informácií potrebných pre podnikateľov.

Ďalším cieľom navrhovaného opatrenia je vybudovanie živnostenského inštitútu vrátane vytvorenia

regionálnych sietí s využitím súčasných stredných odborných učilíšť, stredných odborných škôl a vysokých škôl.

Výsledky:

- zatraktívnenie regiónov pre vstup investičného kapitálu (napr. obnova budov, inkubátorov a priemyselných areálov, atď.),
- využitie v súčasnosti nevyužívaných priestorov pre nové podnikateľské aktivity budovaním priemyselných parkov a podnikateľských inkubátorov, ekologické audity a odstránenie starých záťaží v rámci realizácie konkrétneho projektu za účelom ďalšieho priemyselného využitia,
- budovanie inkubátorov pre projekty zaoberajúce sa výskumno-vývojovými, inovačnými, technickými a technologickými aktivitami,
- zvýšenie počtu živnostníkov a MSP podnikajúcich v regiónoch, zvýšenie zamestnanosti
- vybudovanie parkovacích plôch a cestnej infraštruktúry súvisiacej s konkrétnymi ekonomickými projektami,
- spracovanie štúdií (napríklad feasibility studies, atď.) a projektov v súlade s cieľmi Priority 1 (príprava projektov na realizáciu, atď.),
- vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špecializovaných knižníc, vrátane ich modernizácie
- vybudovanie živnostenského inštitútu, dosiahnutie optimalizácie siete živností.

Popis:

V rámci opatrenia sa očakáva podporovať verejný sektor v infraštruktúrnej sfére. Projekty pre neziskový sektor (VÚC, mestá, obce, združenia, atď.) budú sekundárne podporovať ďalší rozvoj malého a stredného podnikania v danom regióne, čím sa podporí ešte väčšie zhodnotenie účinkov rozvojovej podpory. Takéto verejné investície budú podporovať podnikanie v produktívnom sektore. To by podporovalo rozvoj MSP a živnostníkov v priemyselnej oblasti. Snahou je taktiež obnoviť podnikateľskú činnosť v regiónoch v kontexte vyváženého regionálneho rozvoja.

Verejné služby, infraštruktúry a iné neziskové služby, ktoré sú potrebné pre fungovanie podnikateľských subjektov a priemyselných odvetví, sú často veľmi podštandardné, čo je brzdou ich vzniku v regiónoch. Toto opatrenie bude riešiť medzery pri zabezpečovaní tejto základne nevyhnutnej pre rozvoj MSP a živnostníkov v priemyselnej oblasti.

V rámci opatrenia sa v zmysle zákona č. 183/2000 Z. z. počíta taktiež s modernizáciou knižníc, a to vedeckých § 7, akademických § 8 a špecializova-

ných knižníc § 11. Tieto knižnice sú informačným základom verejného sektora, na ktorý nadväzuje ďalší rozvoj vedy a výskumu. Na túto podporu je nadviazané opatrenie 1.3. SOP PS.

V regiónoch podľa výsledkov spracovaných analýz chýbajú živnostníci i napriek tomu, že percento nezamestnaných je vysoké a vytvára sa možnosť tzv. čiernej práce (cca 60 000 miest). Preto musí byť financované obnovenie živnostenského inštitútu, kde sa môžu uskutočňovať školenia zabezpečované prostredníctvom SOP LZ. Bude to spojené s vybudovaním regionálnych sietí využívajúcich napr. existujúce stredné odborné učilišťa. Vo vybratých stredných odborných učilištiach by sa, napríklad, vybudovali typové dielne pre výuku, prípravu a ďalšie vzdelávanie živnostníkov. Školenia by sa zabezpečovali prostredníctvom SOP LZ, ktorý je určený na takého účely.

Akcie je možné uviesť pod nasledujúcimi kategóriami investícií:

- **Podpora priemyselných odvetví, podnikateľských subjektov a živnostníkov:** Podpora budovania inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov, ponuka vhodných priestorov, kancelárskej infraštruktúry a komplexných služieb; zahŕňa to podporu budovania a priemyselných a technologických parkov, vrátane výskumno-vývojových centier. Podpora bude poskytovaná aj v prípadoch, kde existuje potenciál pre oživenie podnikateľských aktivít v regiónoch, v ktorých došlo počas obdobia transformácie k úpadku.
- Bude poskytovaná podpora revitalizácie a modernizácie bývalých priemyselných a podnikateľských lokalít pre ďalšie trvalo udržateľné investície na sanáciu a obnovu verejnej infraštruktúry podporujúcej podnikanie. Môžu byť podporované oprávnené náklady tak investičného, ako aj neinvestičného charakteru.
- Cieľom opatrenia je podpora akcií na modernizáciu a prepojenie vedeckých, akademických a technických knižníc s podnikateľskou praxou.
- Bude financovať aj rozvoj živnostenského inštitútu a vytváranie jeho regionálnych sietí využívajúcich existujúce stredné odborné učilišťa.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohoto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 40 %.

Konečný prijímateľ

Vyššie územné celky², mestá a obce, ich vzájomné združenia; rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestami a obcami zabezpečujúce rozvoj priemyslu a vybraných služieb; Národná, vedecké, akademické a technické knižnice; Slovenská živnostenská komora.

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- kvalita a stupeň naplnenia cieľov opatrenia;
- funkčnosť projektu i po ukončení podpory,
- zabezpečenosť spolufinancovania projektu z vlastných a iných zdrojov;
- dopad projektu na životné prostredie;
- koherentnosť projektu s regionálnou stratégiou (v súlade s Programom hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja príslušného kraja);
- majetkoprávne vysporiadanie k danému objektu;
- konečný prijímateľ musí byť 100 percentným vlastníkom nehnuteľného majetku súvisiaceho s projektom, alebo musí mať nehnuteľný majetok v dlhodobom prenájme (min. 15 rokov);
- po ukončení realizácie projektu nesmie majetok nadobudnutý prostredníctvom NFP zmeniť majiteľa po dobu 15 rokov;
- vecné bremeno je neprípustné u nehnuteľného majetku súvisiaceho s projektom vo vlastníctve konečného prijímateľa;
- stavebné povolenie vrátane výkazu a výmeru;
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR;
- projekty vytvárajúce nové pracovné miesta

Forma pomoci a výška pomoci
nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity

- podpora projektov budovania inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov a živnostníkov a pre aplikovaný výskum. Touto podporou môže konečný prijímateľ ponúknuť začínajúcemu podnikateľovi alebo živnostníkovi vhodné priestory, kancelársku infraštruktúru a komplexné služby;
- podpora budovania priemyselných parkov vo forme tzv. parkov na zelenej lúke a prípadne tzv. hnedých parkov a podpora rekonštrukcie výrobných hál, t. j. území, na

ktorom sa sústreďí priemyselná činnosť alebo služby aspoň jedného podnikateľského subjektu; v prípade výstavby na zelenej lúke sa musia uskutočniť adekvátne konzultácie;

- podpora budovania technologických parkov, zameraných na podporu podnikania pre rôzne odvetvia priemyslu s tým, že tieto technologické parky budú poskytovať podnikateľom služby vo výrobnom procese (technologický postup výroby);
- podpora budovania výskumných a vývojových centier, kde si podnikatelia budú môcť riešiť problematiku v oblasti aplikovaného výskumu, zmeny dizajnu, problémy v oblasti noriem atď. Výskumné a vývojové centrum môže byť centrom so zriadenými výskumno-vývojovými a projektovými kapacitami, ktoré poskytujú výskumné a vývojové služby pre podnikateľov;
- modernizácia a prepojenie vedeckých, akademických a technických knižníc s podnikateľskou praxou (tieto oprávnené aktivity zahŕňajú vedecké, akademické a technické knižnice aj v Bratislave);
- podpora založenia inštitútu pre rozvoj živnostenského podnikania, vrátane vybavenia typových dielní pre jednotlivé druhy priemyselnej výroby a služieb;
- podpora a úhrada nákladov na poradenské služby, štúdie a projekty, v zmysle opatrenia;
- a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

V rámci opatrenia 1.2 podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 75 % , zo štátneho rozpočtu SR 20 %, z miestnych a regionálnych zdrojov 5 %.

Opatrenie 1.3 Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu

Ciele:

Cieľom tohto opatrenia je zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu prostredníctvom podpory výskumu a vývoja realizovaného slovenskými spoločnosťami, podporovaním získavania nových inovatívnych technológií, procesov, produktov a rozvíjaním silnejších väzieb medzi univerzitami a výskumnými inštitútmi. Podpora a rozvoj inovačného prostredia bude predovšetkým v oblasti priemyselného vývoja a výskumu, transferu technológií,

know-how, inovatívnych výrobkov a postupov. Ide hlavne o transformáciu MSP do inovačných podnikov na regionálnej úrovni, podporou existujúcich inovačných centier na zabezpečenie technického zavádzania výskumu do praxe.

Ďalším cieľom je podpora implementácie najlepších postupov a výrobných metód svetovej úrovne do nových a jestvujúcich spoločností (zavádzanie systémov kvality). Cieľom je umožniť podnikateľom vybudovať akreditačný a certifikačný systém smerovaný na zvyšovanie kvality produkcie a možnosti zapojenia sa do medzinárodnej spolupráce.

Výsledky:

- zvýšenie inovácií technológií a výrobkov v podnikoch a službách, inovácie systémov riadenia a pod.,
- riešenie a realizácia projektov s využitím najmodernejších postupov, špičkových technológií, vrátane najmä informačných technológií,
- zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov zavádzaním metód riadenia kvality napr. podľa ISO 9000, ISO 14000, zavádzania EMAS, získavaním certifikátov, akreditáciou a podporou implementovania technických noriem do sústavy STN atď.,
- ochrana patentov, priemyselných vzorov, ochranných známk, obchodných značiek a podpora využívania patentov pre výroby inovačného charakteru, atď., podpora realizácie nových patentov v podnikoch, uskutočňovanie seminárov,
- spracovanie technických štúdií realizovateľnosti, poradenstvo a projekty, v zmysle Priority 1 (napríklad feasibility štúdie, atď.).

Popis:

Kým Opatrenie 1.2 sa sústreďuje na rozvoj infraštruktúry, toto opatrenie sa zameriava na oprávnené náklady investičného a neinvestičného charakteru (bežné a kapitálové) na úrovni firmy podporou väzieb na univerzity a výskumné ústavy, napríklad v spolupráci na vývoji produktov.

Podpora podnikania v oblasti inovácií a aplikovaného výskumu patrí medzi prioritné oblasti Lisabonského procesu a k hlavnému nástroju zvyšovania kvality podnikania. Predstavuje významný prvok na dosiahnutie konkurencieschopnosti výroby a služieb, s využitím domáceho rastového potenciálu v zmysle naplnenia priorit SOP PS. Je jedným z nástrojov vytýčených cieľov horizontálnych politík pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja³.

² pričom títo musia zabezpečiť, aby sa spracovávanie projektov, predkladania projektov a v súvislosti so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku nezúčastňovali pracovníci, ktorí zabezpečujú napĺňanie jednotlivých ustanovení Rámcovej zmluvy medzi VÚC a MH SR z dôvodu zamedzenia konfliktu záujmov

³ Toto opatrenie úzko nadväzuje, dopĺňa a podporuje Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a vybraných služieb a na Prioritu č. 3 Sektorového operačného programu Ľudské zdroje.

K hlavným rastovým faktorom ekonomík v medzinárodnom meradle patrí kvalita ľudských zdrojov - využitie potenciálu pracovnej sily a previazanosť podnikov s inštitúciami vedy, výskumu a vývoja, čo je potrebné na podporu inovačného podnikania. V slovenskej ekonomike absentuje previazanosť podnikov s inštitúciami vedy, výskumu a vývoja, rovnako ako i účinná stratégia manažmentov podnikov vo využití tvorivého potenciálu svojich pracovníkov. Účelové odborné vzdelávanie pracovníkov podnikov sa bude realizovať prostredníctvom SOP Ľudské zdroje.

Expanzia na medzinárodné trhy vyžaduje akceptáciu pravidiel v oblasti noriem a kvality produktov, technickej normalizácie, skúšobníctva, akreditácie, certifikácie, ochrany priemyselného a duševného vlastníctva a politiky kvality. Tieto oblasti sú v SR harmonizované s predpismi EÚ. Ich súčasťou je i zvýšenie povedomia ochrany a dodržiavania práv spotrebiteľa.

Akcie financované opatrením môžu byť všeobecne zhrnuté takto:

- podpora väzieb, najmä s MSP, inovačné podnikanie na regionálnej úrovni podporou existujúcich vedecko-výskumných organizácií s cieľom zavedenia výsledkov výskumu a vývoja do praxe;
- investície na pokrytie nákladov na výskum a vývoj nového produktu alebo technológie, od vývojovej etapy až po uvedenie na trh;
- podporuje náklady slovenských podnikateľských subjektov v rámci inovačných aktivít EÚ a účasti organizácie na seminároch, konferenciách a iných informačných a výmenných aktivitách;
- odborné poradenstvo pri vypracovaní dokumentácie kvality v procese manažmentu kvality, pri implementácii systémov manažmentu kvality.

Bude podporovať náklady na relevantné štúdie a projekty (feasibility štúdie, atď.), ako aj poradenské potreby rozvíjania kvality v dokumentácii a manažmente.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohoto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 10 %.

Príjemcovia pomoci
Podnikateľské subjekty

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- kvalita a stupeň naplnenia cieľov opatrenia;
- obtiažnosť vývoja;

- využitie výsledkov výskumu v podnikateľskej praxi;
- prírastok know-how pre žiadateľa (meraný počtom prihlásených patentov a licencií);
- ekonomické podmienky (zabezpečenosť spolufinancovania projektu z vlastných a iných zdrojov, sociálne aspekty, umiestnenie výsledku na trhu, atď.);
- zohľadnenie rovných príležitostí žien a mužov;
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR.

V rámci opatrenia budú podporované projekty podnikateľov, združení podnikateľov a príjemcov pomoci, zamerané na:

- inováciu výrobných postupov, výrobkov, riadiacich systémov a pracovných metód;
- zachovanie a zlepšenie stavu životného prostredia z hľadiska emisií, nezávadnosti odpadových vôd a pevných odpadov, ako i žiarení;
- uplatňovanie nových myšlienok a zlepšovacích návrhov.

Forma pomoci
nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity

- podpora priemyselného výskumu zameraná na systematické získavanie nových poznatkov a ich praktické využitie pri vývoji nových výrobkov, procesov, technologických postupov a zariadení alebo služieb alebo pri podstatnom zdokonalení existujúcich výrobkov, procesov, technologických postupov a zariadení alebo služieb (vrátane špecializovaného poradenstva pri vypracovávaní dokumentácie kvality v procese riadenia kvality, pri implementácii systémov manažérstva kvality);
- podpora predsúťažného vývoja – usmernenie výsledkov výrobného výskumu do plánu, projektu, úpravy alebo návrhu nového, zmeneného alebo vylepšeného výrobku, postupu alebo služby určených na predaj alebo prenájom a ich systematické využívanie pri výrobe materiálov, zariadení, systémov, metód a postupov. Výstupom tohto procesu môže byť aj zhotovenie prvého nekomerčného prototypu a jeho overenie;
- technické štúdie realizovateľnosti – štúdie, ktoré slúžia na prípravu priemyselného výskumu alebo predsúťažného vývoja;
- príprava a budovanie systémov manažérstva kvality a externého predcertifikačného a certifikačného procesu súvisiaceho so zavádzaním systému manažérstva kvality.

Oprávnenými projektmi sú projekty zamerané na zavádzanie systémov manažérstva kvality v súlade s medzinárodnými normami ISO 9000, ISO 14000, EMAS, VDA, BS, QS, Správnej výrobnéj praxe, Správnej laboratórnej praxe, HACCP a ISO/TS 16 949, prípadne ďalších systémov, ktoré zvyšujú konkurencieschopnosť MSP v podporovaných oblastiach;

- predcertifikačný audit je overenie stavu, v akom sa podnik nachádza po príprave, t. j. po absolvovaní školení, odborného poradenstva a konzultáciách. Na základe výsledkov externého predcertifikačného auditu sa operatívne odstraňujú prípadné nedostatky, ktoré audit odhalil. Po ich odstránení môže byť vykonaný audit, ktorý overí, či podnik definitívne napĺňa kritériá normy, na základe systému riadenia kvality zavedenom v podniku;
- podpora projektov spojených s ochranou patentov, dizajnu, ochranných známk, úžitkových vzorov na Slovensku a v zahraničí podporujúcich využívanie patentovaných riešení nových, resp. inovovaných výrobkov;
- podpora projektov spojených so získaním akreditácie a certifikácie na Slovensku a v zahraničí;
- podpora projektov na tvorbu nových a aplikovaných technických noriem do praxe;
- a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

V rámci opatrenia 1.3. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 35 %, zo štátneho rozpočtu SR 30 %, zo súkromných zdrojov 35 %. Presne stanovenú výšku pomoci definujú schémy štátnej pomoci podľa príslušných nariadení uvedených v schémach štátnej pomoci (viď podkapitola 3.3).

Opatrenie 1.4 Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie

Ciele:

Cieľom tohto opatrenia v oblasti energetiky je priblíženie energetickej náročnosti výrobných procesov k úrovni porovnateľnej s EÚ a tým dosiahnutie významných úspor energie, ako aj účinného využitia energie, vrátane zvýšenia podielu výroby z obnoviteľných zdrojov. Podporované by boli

programy, ktoré vedú k zvýšeniu podielu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov na celkovej výrobe, ako aj programy zamerané na úspory a efektívne využívanie energie v priemysle a podporných službách. Tým by sa napomohlo zvýšeniu konkurencieschopnosti a vytvoreniu nových pracovných miest.

Výsledky:

- úspory energie, zníženie energetickej náročnosti, zníženie spotreby energie v priemysle a nadväzujúcich službách,
- modernizácia existujúcich zdrojov energie (podpora redukcie environmentálneho znečistenia technológií vyrábajúcich energiu a elektrinu, zvýšenie účinností elektrárenských a teplárenských zariadení),
- zvýšenie podielu výroby energie z obnoviteľných zdrojov na celkovej výrobe využitím biomasy, budovaním malých vodných elektrární a iných alternatívnych zdrojov energie,
- spracovanie štúdií (napríklad feasibility štúdií, atď.) a projektov a poradenstvo v zmysle Priority 1.

Popis:

V rámci opatrenia sa očakáva podporovať oprávnené náklady investičného a neinvestičného charakteru (bežné kapitálové náklady).

Opatrenie je zamerané aj na podporu projektov využívajúcich progresívne úsporné technológie na zásobovanie energiou a zariadenia s vyššou účinnosťou využitia energie s minimálnym dopadom na životné prostredie, celkovo smerované na znižovanie energetickej náročnosti výrobných procesov. Podpora by mala byť smerovaná aj na projekty zabezpečujúce zlepšenie tepelno-technických charakteristík budov, vybavenia zariadení meracími a regulačnými systémami. Podporované by boli aj projekty na využívanie nových technologických zariadení na výrobu elektriny a tepla, ako aj projekty na využívanie odpadového tepla z výroby elektrickej energie pri súčasnom zlepšovaní environmentálnych aspektov sektoru priemyslu a projekty na znižovanie strát modernizáciou zariadení slúžiacich k rozvodu energetických médií.

Zvýšená pozornosť by bola venovaná podpore projektov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie, najmä biomasy, geotermálnej energie, budovaniu malých vodných elektrární a využitiu komunálneho odpadu.

Druhy podporovaných investícií sú:

- podpora investícií zameraných na zvyšovanie energetickej účinnosti (využitie a distribúcia, modernizácia a výmena zariadení);

- podpora zvyšovania využitia obnoviteľných zdrojov energie;
- podpora zavádzania meracích a riadiacich systémov na podporu energetickej účinnosti;
- financovanie štúdií a vypracovanie schém súvisiacich s prioritou.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohoto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 15 %.

Príjemcovia pomoci
Podnikateľské subjekty

Forma pomoci
Nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity

Podpora investičných projektov je zameraná na:

- úspory energie vo všetkých oblastiach priemyslu a služieb vrátane izolácie stavebných objektov za účelom zlepšenia ich tepelno-technických vlastností,
- kombinovanú výrobu elektriny a tepla v priemysle,
- využívanie obnoviteľných energetických zdrojov, tzn. výstavba, modernizácia alebo rekonštrukcia:
  - malých vodných elektrární,
  - zariadení na energetické využitie biomasy,
  - tepelných čerpadiel, ktorých chladiaci systém nesmie obsahovať tzv. „tvrdé“ freóny,
  - zariadení na využitie slnečnej energie,
  - zariadení na využitie geotermálnej energie,
  - zariadení na využitie veternej energie;
- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zdrojov na báze fosílnych palív (napr. zvyšovanie účinnosti zariadení, zvyšovanie ročného stupňa využitia, znižovanie vlastnej spotreby energie a energetických médií a pod.);
- rekonštrukcia existujúcich systémov rozvodov energie a energetických médií (napr. zlepšenie izolácie potrubných rozvodov, výmena dopravných zariadení energetických médií, zavádzanie systémov na sledovanie úniku energetických médií, rekonštrukcia odovzdávacích staníc tepla a iné);
- a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

V rámci opatrenia 1.4. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 35 % , zo štátneho rozpočtu SR 30 % , zo súkromných zdrojov 35 % . Presne stanovenú výšku pomoci definujú schémy štátnej pomoci podľa príslušných nariadení uvede-

ných v schémach štátnej pomoci (viď podkapitola 3.3).

Opatrenie 1.5 Rozvoj zahraničnej spolupráce a image SR

Ciele:

Cieľom opatrenia je napomôcť predovšetkým malým a stredným podnikom prezentovať sa na domácom a zahraničnom trhu, budovanie image výrobným podnikom a podnikom pracujúcich v službách a ich prostredníctvom aj budovanie image Slovenska. Tým napomôcť podnikateľom lepšie sa zapojiť do medzinárodnej deľby práce a medzinárodnej kooperácie.

Výsledky:

- presadenie produktov a služieb na jednotnom trhu a taktiež mimo neho,
- používanie moderných technológií v obchode (elektronický obchod) a inovačných metód v prostredí zvýšenej konkurencie s rozvojomými impulzmi pre podnikateľskú sféru (elektronické podnikanie),
- rozvoj image Slovenska a jeho regiónov v oblasti obchodu, priemyslu a služieb,
- uľahčenie prístupu podnikateľov na zahraničné trhy, programov umožňujúcich podnikateľom zvyšovať obrat a zisk využívaním obchodných príležitostí na svetových trhoch a v rámci EÚ, rozvoj medzinárodnej priemyselnej kooperácie, podpora marketingových informácií, marketingovej propagácie, internetového marketingu,
- dotácie na posilnenie spolupráce podnikov vytvorením viacjazyčných multimediálnych odvetvových adresárov, vrátane propagačných materiálov,
- podpora prostredia pre prístup k internetu, vytvorenie integrovaného systému na podporu poskytnutia širokých aktuálnych informácií prístupných z internetu,
- spoločná prezentácia odvetví na zahraničných trhoch, účasť na seminároch,
- podpora účasti výrobcov na medzinárodných a domácich veľtrhoch a výstavách,
- zavádzanie elektronického obchodu a elektronického podnikania,
- spracovanie štúdií (napríklad feasibility štúdií, atď.) a projektov a poradenstvo v zmysle Priority 1.

Popis:

V rámci opatrenia sa očakáva podpora súkromného

sektora začlenením slovenských podnikov do medzinárodných trhov prostredníctvom viacerých aktivít spojených s propagáciou a budovaním sietí. Môžu byť podporované oprávnené náklady investičného a neinvestičného charakteru (bežné a kapitálové).

Opatrenie je zamerané na ekonomický rozvoj a rozvoj podnikania podporou vývozu, medzinárodnej priemyselnej kooperácie, informačných a komunikačných technológií uplatňovaných pri podnikaní, elektronického obchodu a stimulácie vstupu priamych investícií. Ide taktiež o rozvíjajúce sa partnerské príležitosti slovenských podnikov a služieb v zahraničí, ich prezentáciu na veľtrhoch a významné ekonomické aktivity národného i nadnárodného charakteru na podporu imidžu Slovenska za oblasť priemyslu a služieb.

Finančná podpora je smerovaná do nasledujúcich druhov investícií:

- účasť slovenských výrobcov na veľtrhoch a výstavách v SR a v zahraničí, na medzinárodných obchodných misiách a konferenciách a podpora účasti MSP na subkontrakčných veľtrhoch;
- využitie poradenských a konzultačných služieb zameraných na marketingové a investičné informácie;
- podpora využitia ICT a elektronického obchodu;
- podpora podnikov pri tvorbe viacjazyčných zdrojov a posilňovanie medzinárodnej spolupráce, bez ľudských zdrojov, ktoré sú financované SOP LZ;
- podpora tvorby informačných a propagačných aktivít o SR, jej regiónoch a produktoch.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 15 %.

Príjemcovia pomoci
Podnikateľské subjekty

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- koherencia s cieľmi opatrenia;
- zabezpečenosť spolufinancovania projektu z vlastných a iných súkromných zdrojov.
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR.

Forma pomoci

Nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity

Prvá účasť podniku na výstavách a veľtrhoch, na

obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách na Slovensku a v zahraničí.

Poradenské a konzultačné služby poskytované jednorazovo v oblasti podpory marketingových a investičných informácií ako aj podpory internacionalizácie obchodu zamerané na:

- spracovanie rešerší a štúdií o vnútornom trhu EÚ, ako aj trhoch tretích krajín, spracovanie štúdií realizovateľnosti o podnikateľskom prostredí alebo investičných príležitostiach v Slovenskej republike;
- informatizáciu podnikov formou využívania elektronického podpisu a elektronického obchodovania;
- zavádzanie progresívnych informačných technológií a technológií zameraných na vyhľadávanie informácií o zahraničných trhoch, ich teritoriálnej a komoditnej štruktúre, obchodných partneroch, legislatívnom prostredí a ďalších aspektoch rozvoja medzinárodnej spolupráce;
- vývoj a realizáciu systémov interaktívnej internetovej komunikácie na báze podnik – podnik alebo podnik – konečný zákazník;
- a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

Obchodnou misiou sa rozumie oficiálne zorganizovaná skupinová zahraničná pracovná cesta s presne určenými cieľmi a programom, ktorý musí byť prílohou žiadosti. V prípade konferencie a semináru je prílohou žiadosti oficiálna pozvánka a prihláška. Prvou účasťou sa rozumie účasť na príslušnej výstave/veľtrhu súvisiacej s podnikateľskou činnosťou žiadateľa.

V rámci opatrenia 1.5. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 35 % , zo štátneho rozpočtu SR 30 % , zo súkromných zdrojov 35 % . Presne stanovenú výšku pomoci definujú schémy štátnej pomoci podľa príslušných nariadení uvedených v schémach štátnej pomoci (viď podkapitola 3.3).

Opatrenie 2.1 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľ:

Cieľom opatrenia je umožniť verejnemu sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu, zvýšenia zamestnanosti a kvality života v regiónoch podľa cieľa 1.

Výsledky:

- dobudovanie infraštruktúry a tvorba ucelenej ponuky produktov cestovného ruchu v miestnom, regionálnom i štátnom rámci (napr. informačné tabule, úprava parkov, kúpalísk, kúpeľných zariadení, atď.);
- obnova a ochrana hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva;
- podpora tvorby produktov cestovného ruchu s dôrazom na lepšie využitie kultúrnych, technických a historických pamiatok a prírodných zvláštností;
- budovanie a údržba turistických chodníkov, cyklociest, kultúrnych trás, oddychových priestorov, ako aj polyfunkčných objektov pre cestovný ruch;
- zlepšovanie prístupu verejnosti v súvislosti s konkrétnymi projektami v oblasti kultúry a cestovného ruchu;
- tvorba komplexných stratégií rozvoja cestovného ruchu v danom regióne
- vytvorenie mechanizmu zabezpečujúceho poskytovanie neplatených služieb pre turistov (vybudovanie informačných systémov pre oblasť cestovného ruchu a kúpeľníctva);
- zatriaktívnenie regiónov a lokalít pre vstup investičného kapitálu prostredníctvom budovania resp. skvalitňovania komplexných stredísk cestovného ruchu.

Popis:

Toto opatrenie je zamerané na podporu infraštruktúry a služieb verejného a neziskového sektora, ktoré sú nevyhnutným predpokladom pre fungujúci sektor cestovného ruchu. Opatrenie bude zamerané na zlepšovanie tejto nevyhnutnej základne tam, kde existuje potenciál cestovného ruchu.

V rámci tohto opatrenia sa očakáva podpora verejného sektora v infraštruktúrnej sfére. Projekty pre neziskový sektor (VÚC, mestá, obce, združenia, atď.) budú sekundárne podporovať ďalší rozvoj malého a stredného podnikania v danom regióne. Tieto verejné investície budú následne využité na podporu podnikania v produktívnom sektore. Tým by sa podporoval rozvoj hlavne MSP a živnostníkov v oblasti cestovného ruchu v kontexte vyváženého regionálneho rozvoja.

V regiónoch sa zachovalo množstvo historických budov (ľudová architektúra, mlyny, kostoly, kalvárie, kaštiele, hrady a pod.) a rozmanité prejavy tradičnej ľudovej kultúry (ľudová umelecká výroba, tanec,

piesne). Takto ponímané kultúrne dedičstvo predstavuje široký potenciál atraktivít rozvoja cestovného ruchu, najmä ak existuje potenciál moderného atraktívneho medzinárodného kontaktu. Je dôležité harmonizovať podporu kultúrneho dedičstva v rámci verejného sektora v najširšom slova zmysle, ako aj opatrenia na zachovanie prírodného bohatstva.

V súhrne opatrenie podporuje:

- základnú infraštruktúru cestovného ruchu súvisiacu s dopravným prístupom (napr. komunikácie), riadnou signalizáciou a vytvorením a obnovou informačných centier cestovného ruchu;
- budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich zariadení cestovného ruchu v správe vyšších územných celkov;
- obnova kultúrnych, historických, technických a priemyselných pamiatok pre ich budúce využitie v oblasti cestovného ruchu, budovanie vybavenosti a atrakcií, ktoré zvyšujú turistickú atraktivitu oblasti, ako aj podpora kultúrnych aktivít, ktoré majú dopad na turistickú atraktivitu;
- tvorba komplexných stratégií rozvoja cestovného ruchu v danom regióne.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 50 %.

Konečný prijímateľ

Vyššie územné celky⁴, mestá a obce, ich vzájomné združenia; rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestami, obcami a VÚC zabezpečujúce rozvoj kultúrneho dedičstva a cestovného ruchu; združenia obcí alebo miest s cirkvou (len v prípade využiteľnosti projektu pre cestovný ruch); združenie obcí alebo miest s mimovládnu organizáciou (v prípade, že mimovládna organizácia bude vystupovať ako partner na projekte a zároveň za podmienky, že zakladateľom alebo jedným zo zakladateľov mimovládnej organizácie nie je súkromný podnikateľský subjekt); rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené Ministerstvom kultúry SR.

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- projekt zabezpečuje lepšie využitie turistického potenciálu v rámci Cieľa 1;

- dopad projektu na životné resp. prírodné prostredie;
- projekty s investičným zameraním komplexne riešiacie problematiku kultúry a cestovného ruchu ako vzájomne previazaného synergického efektu;
- zabezpečenie využitia kultúrnych pamiatok pre cestovný ruch;
- rozhodnutie príslušného Krajského pamiatkového úradu pri rekonštrukcii a obnove kultúrnych pamiatok;
- kvalita a stupeň naplnenia cieľov opatrenia;
- funkčnosť projektu i po ukončení podpory,
- zabezpečenosť spolufinancovania projektu z vlastných a iných zdrojov;
- koherentnosť projektu s regionálnou stratégiou (v súlade s Programom hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja príslušného kraja);
- majetkoprávne vysporiadanie k danému objektu;
- konečný prijímateľ musí byť 100 %-ným vlastníkom nehnuteľného majetku súvisiaceho s projektom;
- v prípade budovania turistickej infraštruktúry (napr. cyklotrás, lyžiarskych tratí, parkovísk a pod.), sa uvedená infraštruktúra môže stavať aj na pozemku, ktorý má žiadateľ v dlhodobom prenájme od iných subjektov verejného sektora (miest, obcí, VÚC), nie od súkromného sektora
- po ukončení realizácie projektu nesmie majetok nadobudnutý prostredníctvom NFP zmeniť majiteľa po dobu 7 rokov;
- vecné bremeno je neprípustné u nehnuteľného majetku súvisiaceho s projektom vo vlastníctve konečného prijímateľa;
- stavebné povolenie vrátane výkazu výmer;
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR;
- projekty vytvárajúce nové pracovné miesta.

Forma a výška pomoci

Nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity:

- podpora investičných projektov zameraných na budovanie mikroinfraštruktúry súvisiacej so zariadeniami a strediskami cestovného ruchu, kultúrными a historickými objektmi, prírodnými atraktivitami (prístupové cesty a parkoviská a inžinierske siete), ktoré nadväzujú už na existujúce inžinierske siete v obci. Nevylučuje to projekty individuálneho zamerania s tým, že príslušný úrad životného prostredia vydá k danému projektu

súhlasné stanovisko (napr. vybudovanie chemickej čistiarne odpadových vôd kapacitne nadväzujúcej na daný objekt využívaný v cestovnom ruchu); dokúpenie nehnuteľného majetku k pôvodnému majetku konečného prijímateľa za účelom dosiahnutia cieľa stanoveného v projekte,

- podpora zriaďovania a obnovy turisticko-informačných kancelárií (prezentácia aktivít regiónu) a ich napojenie na informačný systém Slovenskej agentúry pre cestovný ruch na základe zmluvy so SACR,
- výroba a inštalácia medzinárodne akceptovaných turistických značení (destinácií a atraktivít cestovného ruchu, kultúrnych, technických a historických pamiatok, prírodných atraktivít a pod.),
- podpora obnovy a ochrany nehnuteľného majetku kultúrne a historické pamiatky ako hrady, kaštiele a pod., v priamej väzbe na cestovný ruch,
- podpora kultúrnych aktivít (obnova a rekonštrukcia kultúrno-náučných chodníkov a podobných aktivít v priamej väzbe na cestovný ruch),
- rozvoj kultúrnych aktivít (festivaly, prezentácia národného folklóru, zvykov a tradícií, trhov, výstav, atď.),
- podpora výstavby a rekonštrukcie verejných hygienických zariadení v strediskách cestovného ruchu,
- podpora investičných projektov výstavby kúpalísk, bazénov a súvisiacich doplnkových zariadení v strediskách cestovného ruchu,
- podpora investičných projektov výstavby lyžiarskych lanoviek a vlekov, zasnežovacích zariadení v strediskách cestovného ruchu, vodných zdrojov pre zasnežovacie zariadenia, podpora zimného cestovného ruchu,
- výstavba zariadení na obsluhu vodných plavidiel využívaných prevažne na účely cestovného ruchu (vodné móla, prístaviská a pod.),
- výstavba športovo-rekreačných zariadení (detské a športové ihriská v strediskách a lokalitách cestovného ruchu),
- budovanie, oprava a značenie turistických trás, cyklotrás, lyžiarskych tratí a chodníkov, oddychových priestorov, vyhliadok, atď.,
- obnova a revitalizácia prírodných atraktivít a pamiatok bezprostredne súvisiacich a nadväzujúcich na cestovný ruch.

V rámci opatrenia 2.1. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 75 % , zo štátneho rozpočtu SR 20 % , z miestnych a regionálnych zdrojov 5 %.

⁴ pričom títo musia zabezpečiť, aby sa spracovávanie projektov, predkladania projektov a v súvislosti so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku nezúčastňovali pracovníci, ktorí zabezpečujú napĺňanie jednotlivých ustanovení Rámcovej zmluvy medzi VÚC a MH SR z dôvodu zamedzenia konfliktu záujmov

Opatrenie 2.2 Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu

Ciele:

Cieľom navrhovaného opatrenia je rast konkurencieschopnosti cestovného ruchu v oblasti poskytovaných služieb podporou investičných a neinvestičných aktivít. Ďalej je to zvýšenie kvality ponuky cestovného ruchu a kúpeľníctva na Slovensku, podpora vytvárania nových atraktivít v regiónoch a dosiahnutie porovnateľnej úrovne ponuky so susednými krajinami a krajinami s vyspelým cestovným ruchom. Podmienkou je stanovená minimálna kvalitatívna úroveň. Ďalším cieľom je prekonanie nedostatkov v ponuke služieb pre turistov z kvantitatívneho aj kvalitatívneho hľadiska. Cieľom opatrenia je taktiež napomôcť predovšetkým malým a stredným podnikateľom v cestovnom ruchu prezentovať sa na domácich a zahraničných trhoch cestovného ruchu.

Výsledky:

- výstavba nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu (napr. ubytovacie a stravovacie zariadenia, obnova kúpeľníctva, doplnkové a športové služby, kúpaliská, lyžiarske lanovky a vleky, parkovacie zariadenia, atď.);
- dosiahnutie kvalitatívneho rozvoja zariadení a polyfunkčných objektov cestovného ruchu a kúpeľníctva;
- podpora tvorby produktov cestovného ruchu s dôrazom na lepšie využitie kultúrnych, technických a historických pamiatok SR a prírodných zvláštností;
- podpora podnikateľov v cestovnom ruchu na medzinárodných a domácich veľtrhoch a výstavách.
- obstaranie hmotného investičného majetku, ktorý je využívaný na poskytovanie služieb cestovného ruchu.

Popis:

Toto opatrenie je zamerané na podporu súkromného sektora pri zabezpečovaní zariadení cestovného ruchu. Cestovný ruch je považovaný za odvetvie budúcnosti, s ohľadom na multiplikačný efekt sprevádzajúci jeho rozvoj. Je označené ako odvetvie, v ktorom v oblasti služieb vzniká najviac pracovných príležitostí v regiónoch. Okrem toho sa výrazne podieľa na tvorbe HDP, čím pozitívne ovplyvňuje platobnú bilanciu štátu, tvorí príjmy štátneho rozpočtu a jeho rozvoj dáva príležitosť k investičným aktivitám.

Budú realizované investície do kultúrnych aktív vo

vlastníctve súkromného sektora, ako sú historické objekty, lokality dedičstva a kultúrni promotéri. V súlade s prioritou SOP PS, ktorá vychádza z Národného rozvojového plánu SR, hlavný dôraz sa kladie na využitie prírodného, kultúrneho a historického potenciálu krajiny, ako aj existujúcich kapacít cestovného ruchu na rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva.

Toto opatrenie zahŕňa:

- zvýšenie úrovne ponuky a dosiahnutie porovnateľnej šírky a kvality služieb s európskymi krajinami v existujúcich zariadeniach, rekonštrukciou existujúcich a výstavbou nových zariadení;
- rozvoj marketingu ako najdôležitejšieho nástroja konkurencieschopnosti cestovného ruchu;
- podpora vytvárania nových atrakcií v regiónoch (napr. výstavba vlekov, lanoviek, areálov pre športovcov či už letných alebo zimných, atď.)
- zlepšenie spolupráce v rámci súkromného sektora s cieľom vytvoriť nové produkty v cestovnom ruchu v aktivitách, ako sú ubytovacie služby, podpora zimnej turistiky, spolupráca pri výstavbe cykloturistických trás a nosných foriem cestovného ruchu (pešia turistika, horolezectvo a pod.)

Opatrenie bude podporovať aj podnikateľov v záujme ponuky nových produktov a služieb cestovného ruchu pre návštevníkov Slovenska, podpory vytvárania nových atrakcií, produktov a podnikov, aktívneho využívania historického, kultúrneho a prírodného bohatstva regiónov a kvalitatívneho zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva v turistických oblastiach.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 30 %.

Príjemcovia pomoci

Podnikateľské subjekty spĺňajúce definíciu malých a stredných podnikov

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- zvýšenie kvality služieb v cestovnom ruchu, v prípade ubytovacích zariadení dodržanie vyhlášky MH SR,
- zvýšenie zamestnanosti v cestovnom ruchu,
- zabezpečenosť spolufinancovania projektu z vlastných a iných súkromných zdrojov,
- majetkoprávne vysporiadanie k danému objektu,
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR,

Forma pomoci

Nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity

- podpora investičných projektov výstavby nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu, napr. ubytovacie a stravovacie zariadenia, rekonštrukcia a modernizácia kultúrno-historických a prírodných objektov pre účely cestovného ruchu na území Slovenskej republiky; zariadenia a objekty musia byť vo vlastníctve alebo dlhodobom prenájme žiadateľa o pomoc,
- investície do zariadení na prezentáciu kultúrnych aktivít (prezentácie národného folklóru, zvykov a tradícií, výstavy, kongresy, sympóziá a pod.),
- podpora doplnkových projektov športových služieb, kúpalísk, lyžiarskych lanoviek a vlekov, zasnežovacích zariadení, parkovacích zariadení, atď. Bezprostredne nadväzujúce na strediská a zariadenia kultúry a cestovného ruchu,
- podpora modernizácie, obnovy a výstavby kúpeľných zariadení,
- podpora modernizácie a výstavba bazénov (plavecký, detský, sedací, pre hendikepovaných a pod.) v zariadeniach cestovného ruchu,
- podpora výstavby a modernizácie športovo-rekreačných zariadení, ich vybavenia (sáun, posilňovní a pod.) v zariadeniach cestovného ruchu, požičovní športových potrieb v strediskách cestovného ruchu, športových komplexov a detských areálov v strediskách cestovného ruchu,
- výstavba a rekonštrukcia hygienických zariadení v strediskách cestovného ruchu,
- kvalitatívny rozvoj zariadení a polyfunkčných objektov cestovného ruchu v kúpeľníctve,
- obnova kultúrneho dedičstva a prírodného potenciálu, ktorý bude využitý na účely CR,
- podpora investícií do služieb pre turistov a to napríklad nákup malých vodných plavidiel, vodných bicyklov, plti a pod., nákup strojov, prístrojov a zariadení slúžiacich na mechanické zasnežovanie a úpravu lyžiarskych tratí (zariadenia na zasnežovanie a vodné zdroje tvoriace ich súčasť),
- podpora účasti podnikateľov na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu v Slovenskej republike a v zahraničí.

U opatrenia 2.2. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 35 %, zo štátneho rozpočtu SR 30 %, zo súkromných zdrojov

35 %. Presne stanovenú výšku pomoci definujú schémy štátnej pomoci podľa príslušných nariadení uvedených v schémach štátnej pomoci (viď podkapitola 3.3).

Opatrenie 2.3 Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému

Ciele:

Celkovým cieľom tohto opatrenia je podpora propagácie slovenského cestovného ruchu doma i v zahraničí. Okrem toho bude zamerané na vytváranie obrazu o Slovensku ako krajine, kde cestovný ruch poskytuje atrakcie za dobrú cenu a kde sú turisti vítaní a navyiac sú tu dobré podmienky pre investície do cestovného ruchu pre malých prevádzkovateľov. Toto opatrenie sa tiež zameria na vytvorenie sieťového turistického informačného systému v SR.

Opatrenie je určené na pomoc malým a stredným podnikateľom pri ich prezentácii na domácom i zahraničnom trhu, na tvorbu image pri podnikaní v cestovnom ruchu. Taktiež bude pomáhať podnikateľom v cestovnom ruchu zlepšovať ich propagáciu a konkurencieschopnosť.

Toto opatrenie zahŕňa:

- zvýšenie úrovne prezentácie Slovenska prostredníctvom stratégie a systému;
- vytvorenie Národného jednotného informačného systému cestovného ruchu (NUTIS).

Výsledky:

- vypracovanie národnej stratégie rozvoja cestovného ruchu a kultúry a vytvorenie prezentačnej a propagačnej stratégie SR ako krajiny cestovného ruchu;
- realizácia aktivít smerujúcich k plneniu národnej stratégie rozvoja cestovného ruchu a stratégie prezentácie a propagácie SR;
- vytvorenie systému prezentácie a propagácie SR, a to vrátane spolupráce s nositeľmi prezentácie na miestnej a regionálnej úrovni;
- vytvorenie NUTIS s využitím nových technológií a internetu (technologická modernizácia a vyvážené rozloženie na celom území SR), vrátane zariadení, ako sú on-line rezervačné a informačné systémy;
- vytvorenie, naplnenie a aktualizácia informačných databáz pre potreby rozvoja kultúry a cestovného ruchu;
- podpora tvorby produktov cestovného ruchu

s dôrazom na lepšie využitie kultúrnych, technických a historických pamiatok, ako aj prírodných zvláštností SR

Popis:

Opatrenie je zamerané na podporu vytvárania priaznivého obrazu o SR ako krajine cestovného ruchu. Slovensko je v súčasnosti málo známou krajinou s potrebou vytvárania charakteristického obrazu. Je veľmi málo známou, až takmer neznámou krajinou na vzdialených ázijských a amerických trhoch cestovného ruchu a v niektorých častiach západnej Európy.

Rozhodujúcim krokom je preto vytvorenie ucelenej stratégie s následnou realizáciou intenzívneho propagačného programu. S tým je spojená potreba modernizácie existujúceho informačného systému cestovného ruchu kreovaného v rokoch 1995 a 1996, ktorý však v súčasnosti nezodpovedá potrebám, a to tak z hľadiska technickej úrovne, ako aj pokrytia územia Slovenska. Realizácia tohto opatrenia bude orientovaná aj na spoluprácu s nositeľmi prezentácie na miestnej a regionálnej úrovni a využitie a zapojenie existujúcich turisticko-informačných kancelárií podporovaných aj v rámci Opatrenia 2.1. Nadstavbou informačného systému by mal byť aj rezervačný systém, resp. systém umožňujúci prepojenie na poskytovateľov služieb cestovného ruchu. Súčasne budú vytvorené predpoklady pre samofinancovanie systému.

V súhrne sú hlavné podporované akcie nasledovné:

- propagačné aktivity: tvorba propagačných materiálov a pomoc pri propagačných aktivitách v SR a v zahraničí;
- podpora využitia informačných technológií a systému elektronického obchodu pri rozvoji cestovného ruchu;
- spracovanie štúdií, vypracovanie stratégie rozvoja cestovného ruchu a jej realizácia v záujme prezentácie a propagácie SR ako krajiny cestovného ruchu.

S ohľadom na oblasť potrieb a dôležitosť tohto opatrenia v rámci prioritných oblastí bola stanovená jeho váha na cca 20 %.

Konečný prijímateľ
SACR

Základné predpoklady prijateľnosti projektu

- súlad so stratégiou prezentácie Slovenska ako krajiny cestovného ruchu,
- naplnenie cieľov opatrenia,
- splnenie verejného obstarávania tovarov, služieb a prác v súlade s legislatívou SR.

Forma pomoci

Nenávratný finančný príspevok

Oprávnené aktivity:

- podpora propagácie na medzinárodných veľtrhoch cestovného ruchu v SR, prezentáciách, ponukových akciách, seminároch a konferenciách v tuzemsku a v zahraničí a realizácia ďalších aktivít implementujúcich stratégiu prezentácie a propagácie Slovenska z hľadiska aktívneho cestovného ruchu,
- podpora a spracovanie propagačných materiálov o cestovnom ruchu na celoslovenskej úrovni,
- propagácia cestovného ruchu v SR v zahraničí (výstavy a veľtrhy cestovného ruchu, workshopy, prezentácie, pozývanie novinárov a touroperátorov), prezentačné filmy, CD-ROMy;
- vytvorenie jednotného informačného systému cestovného ruchu a databáz cestovného ruchu s využitím nových technológií a internetu z hľadiska technickej úrovne a územného (regionálneho a miestneho) rozloženia a pokrytia Slovenska,
- naplnenie a aktualizácia informačných databáz pre potreby rozvoja jednotlivých druhov aktívneho cestovného ruchu,
- vytvorenie stratégie prezentácie a propagácie Slovenska ako krajiny cestovného ruchu a ich realizácia,
- podpora vytvárania zahraničných zastúpení Slovenskej agentúry pre cestovný ruch (ďalej len SACR),
- pozývanie zahraničných novinárov a touroperátorov, realizácia prezentačných DVD, CD-ROMov a TV spotov,
- príprava štúdií (napr. štúdií realizovateľnosti, atď.) a projektov v súlade s Prioritou 2,
- a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

U opatrenia 2.3. podľa nariadenia č. 1260/1999, čl. 29 bude spolufinancovanie z ERDF 75 %, zo štátneho rozpočtu SR 25 %.

Technická pomoc

Operačný cieľ

Zabezpečiť na úrovni riadiaceho orgánu, implementačných agentúr a spolupracujúcich orgánov na regionálnej úrovni zvýšenie kvality uskutočňovaných intervencií a zvýšenie efektívnosti využitia finančných prostriedkov vyčlenených zo štrukturálnych fondov a zo štátneho rozpočtu na realizáciu SOP PS.

Čiastkové ciele

- technická pomoc pri príprave, riadení, realizácii, monitorovaní a kontrole SOP PS a ostatná technická pomoc,
- rozhodnutia implementačných a monitorovacích štruktúr programu, vrátane nákladov na účasť odborníkov zúčastňujúcich sa na rokovaníach,
- audit a kontrola uskutočňovaná na mieste,
- príprava programových dokumentov pre nasledujúce programové obdobia.

Aktivity

Aktivity v rámci technickej pomoci budú využívané pri riadení, realizácii, monitorovaní a kontrole SOP PS a ostatnej technickej pomoci. Bude riadená a koordinovaná určenými útvarmi riadiaceho orgánu v súlade s aktivitami definovanými v Nariadení komisie ES č. 1145/2003.

Pôjde najmä o aktivity zodpovedajúce:

- kategórii nákladov I:
  - príprava, výber, hodnotenie a monitorovanie SOP PS,
  - rokovania implementačných a monitorovacích štruktúr programu, vrátane nákladov na účasť odborníkov zúčastňujúcich sa na rokovaníach,
  - audit a kontrolu uskutočňovanú na mieste,
  - odmeňovanie (výdavky na platy) pracovníkov zamestnaných na príprave, výbere, hodnotení a monitorovaní programu, na auditoch a kontrolách,
- kategórii nákladov II. (ostatná technická pomoc)
  - spracovanie štúdií, posudkov, hodnotení ex-ante, ex-post,
  - organizovanie seminárov, vzdelávanie pre SO/RO a spolupracujúce organizácie,
  - informovanosť a publicita,
  - spracovanie informačných, socio-ekonomických a regionálnych analýz,
  - získanie a inštalácia počítačových systémov v oblasti riadenia a monitorovania, technické zabezpečenie riadiaceho orgánu,
  - technická pomoc pri zbere dát, vypracova-

ní analýz a pri propagácii štrukturálnej pomoci,
- príprava programových dokumentov pre nasledujúce programové obdobia,
- odmeňovanie externých hodnotiteľov pre implementáciu SOP PS,

Koneční prijímatelia

Riadiaci orgán, SO/RO, Platobný orgán, inštitúcie zriadené vyššími územnými celkami a regionálne komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory.

Forma a výška pomoci

Celkový finančný limit pre technickú pomoc je stanovený pravidlom 11 uvedeného Nariadenia komisie ES č. 1145/2003 a je odvodený od celkového objemu finančných prostriedkov ERDF alokovaných pod SOP PS.

3.3 Implementácia jednotlivých opatrení SOP PS

Jednotlivé opatrenia SOP PS sa budú realizovať prostredníctvom schém **štátnej pomoci** a **schém pomoci de minimis** (predstavujúcich základný rámec na predkladanie projektov) alebo formou individuálnych projektov verejného sektora.

a) Schéma štátnej pomoci predstavuje rámec pomoci s presne zadefinovanými kritériami, ktoré vychádzajú z regionálnej mapy SR a vecného zamerania uvedenej schémy pomoci. Vyhlasovateľom schémy je MH SR ako Riadiaci orgán pre SOP PS v súlade s predpismi o štátnej pomoci.

b) Individuálne projekty verejného sektora: Vyhlasovateľ individuálnych NFP určuje témy (zadávacími podmienkami, resp. predpísanou osnovou žiadosti o NFP), zamerané na predkladanie projektov pre udelenie individuálneho NFP. Individuálne projekty nie sú štátnou pomocou, za podmienky, že príjmom je verejná správa, ktorá nevytvára zisk a nevstupuje do hospodárskej súťaže. Tieto projekty sa samostatne predkladajú na posúdenie Riadiacemu orgánu, ktorý každý projekt predkladá na schválenie EK. V takomto prípade ide o projekty, ktoré sa nebudú realizovať cez schémy štátnej pomoci.

Pre opatrenia nasmerované na podporu súkromného sektora vypracovalo Ministerstvo hospodárstva SR nasledovné **schémy štátnej pomoci a schémy pomoci de minimis**:

Sprostredkovateľský orgán	Opatrenia SOP PS	Schémy štátnej pomoci a Schémy	Prijímateľ pomoci
NARMSP	1.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb	Schéma štátnej pomoci podpory malých a stredných podnikateľov Schéma podpory existujúcich a začínajúcich podnikateľov (de minimis)	súkromný sektor – podnikateľský subjekt
NARMSP SARIO	1.2 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry	Individuálne projekty verejného sektora	verejný sektor (napr. VÚC, obec)
SEA	1.3 Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu	Schéma štátnej pomoci na podporu priemyselného výskumu a predšúťažného vývoja Schéma na podporu výskumu a vývoja, zavádzania systémov manažérstva kvality, ochrany priemyselných práv a zavádzania technických noriem do výrobných praxí a služieb (de minimis)	súkromný sektor – podnikateľský subjekt
SEA	1.4 Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie	Schéma štátnej pomoci na podporu úspor energie a využitia obnoviteľných energetických zdrojov Schéma na podporu trvalo udržateľného rozvoja (de minimis)	súkromný sektor – podnikateľský subjekt
SARIO	1.5 Rozvoj zahraničnej spolupráce a image SR	Schéma štátnej pomoci podpory medzinárodnej spolupráce Schéma podpory medzinárodnej spolupráce (de minimis)	súkromný sektor – podnikateľský subjekt
SACR	2.1 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu	Individuálne projekty verejného sektora	verejný sektor (napr. VÚC, obec)
SACR	2.2 Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu	Schéma štátnej pomoci podpory podnikateľských aktivít cestovného ruchu	súkromný sektor – podnikateľský subjekt
SACR	2.3 Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému	Individuálny NFP pre SACR	SACR

Súhlasné stanovisko k uvedeným schémam štátnej pomoci vydal Úrad pre štátnu pomoc dňa 21. 4. 2004 a dňa 29. 4. 2004 boli publikované v Obchodnom vestníku č. 82/2004. Dňa 19. 4. 2004 vydal Úrad pre štátnu pomoc súhlasné stanovisko aj k schémam pomoci de minimis a 18. 5. 2004 boli publikované v Obchodnom vestníku č. 95/2004.

Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb

Schéma podpory malých a stredných podnikateľov (schéma štátnej pomoci)

V rámci tejto schémy je štátna pomoc nasmerovaná hlavne na podporu vzniku nových a stabilizáciu a rozvoj už existujúcich podnikov, na zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikateľov prostredníctvom ich modernizácie, zvyšovaním ich produktivity práce a uľahčením uplatnenia sa MSP v medzinárodnej spolupráci a pri vstupe na trh EÚ. Snahou je prostredníctvom rozvoja MSP prispievať k rozvoju zaostalých regiónov Slovenska.

Oprávnení príjemcovia:

Malí a strední podnikatelia – podniky vyhovujúce definícii MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001 o použití článkov 87 a 88 zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom, registrované v SR.

Pomoc je možné poskytnúť vo všetkých odvetviach hospodárstva, okrem rudného a uhoľného baníctva, oceliarskeho priemyslu, lodiarskeho priemyslu, automobilového priemyslu, priemyslu syntetických vlákien a dopravy, ale nemôže byť poskytnutá v prípade:

- činnosti spojené s výrobou, spracovaním alebo predajom výrobkov vymenovaných v prílohe č. I Zmluvy o založení ES,
- podporu činností týkajúcich sa vývozu, menovite pomoc priamo spojenú s objemom vývozu, zriadením a činnosťou distribučných sietí alebo na iné bežné výdavky, ktoré sa týkajú exportných činností, uprednostňovania domácich výrobkov pred dovážanými

Výška a intenzita pomoci

- Minimálna výška pomoci pre investičné projekty je 25 000 EUR**
- Maximálna výška pomoci je 15 000 000 EUR**, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nesmie prekročiť 25 000 000 EUR

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **65 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **35 % oprávnených nákladov**.

- Minimálna výška pomoci pre projekty konzultčných a poradenských služieb** (uvede-

ných v bode 2.a Oprávnené projekty) je **5 000 EUR**

- Maximálna výška pomoci je 50 000 EUR**, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nesmie prekročiť 100 000 EUR
- Minimálna výška pomoci pre projekty konzultčných a poradenských služieb** (uvedených v bode 2.b Oprávnené projekty) je **3 000 EUR**
- Maximálna výška pomoci je 6 000 EUR**,

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **50 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **50 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené projekty

1. Projekty zamerané na investície:

Projekty v oblasti priemyslu a priemyselnej výroby, remesiel a služieb priemyselnej povahy, najmä služby súvisiace s využívaním moderných informačných technológií, zamerané na obstaranie hmotného a nehmotného investičného majetku:

- Vytvorenie nového podniku.
- Rozšírenie existujúceho podniku alebo zavedenie nových technológií a činností, zameraných na podstatné zmeny výrobného procesu v existujúcom podniku (pomocou racionalizácie, diverzifikácie alebo modernizácie).
- Prevzatie, t. j. kúpa podniku, ktorý by bol zatvorený alebo by musel byť zatvorený, ak by nebol odkúpený.

2. Projekty zamerané na poradenské a konzultčné služby:

a) súvisiace s implementáciou moderných systémov riadenia podniku, vrátane manažérskych systémov (ďalej len „MIS“), a progresívnych metód v marketingu,

b) poskytované v nasledujúcich oblastiach:

- marketing a riadenie vzťahov so zákazníkmi,
- finančné poradenstvo (s výnimkou daňového a účtovného),
- budovanie značky a dobrého mena podniku,
- organizácia a riadenie podniku,
- technologické poradenstvo (zamerané na analýzu výrobných procesov a návrh optimalizácie výroby, atď.).

Oprávnenými nákladmi podľa bodu 1. oprávnených projektov sú:

- náklady vynaložené na obstaranie hmotného investičného majetku potrebného na začatie výroby (poskytovanie služieb) novovzniknutým podnikate-

lom alebo na rozširovanie výroby (poskytovania služieb) alebo na činnosti, ktoré vyžadujú zmeny vyrábaných tovarov (služieb), alebo výrobného procesu v existujúcom podniku, alebo na kúpu podniku, ktorého prevádzkovanie podnikateľ skončil, alebo by jeho prevádzkovanie musel skončiť. Oprávnenými nákladmi na účely obstarania uvedeného hmotného investičného majetku je obstarávacia cena⁵ pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení vrátane hardvéru,

- náklady vynaložené na obstaranie nehmotného investičného majetku vrátane softvéru t. j. obstarávacia cena⁶ prevodu technológií.

Nehmotný investičný majetok musí pritom spĺňať tieto podmienky:

- musí byť používaný výlučne v podniku, ktorý dostáva pomoc,
- musí byť považovaný za odpisovateľný majetok,
- musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok,
- musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcim pomoc minimálne päť rokov.

Oprávnenými nákladmi podľa bodu 2. oprávnených projektov sú:

- náklady na aktivity uvedené pod písm. a) a b) vynaložené za prijaté poradenské a konzultačné služby poskytnuté externými poradcami. Nesmie ísť o služby sústavné alebo pravidelné, ani súvisiace s bežnými nákladmi podniku, ako sú bežné poradenské služby v oblasti daní a pravidelné právne poradenstvo.

Predpokladom pre uznanie vynaložených nákladov za oprávnené náklady je, že inštitúcia/poradca musí mať kvalifikáciu a oprávnenie na poskytovanie uvedených služieb.

Schéma podpory existujúcich a začínajúcich podnikateľov (schéma pomoci de minimis)

V rámci tejto schémy pomoci de minimis je pomoc zameraná na podporu konkurencieschopnosti nových – začínajúcich, ale aj existujúcich malých, stredných a veľkých podnikateľov (do 1000 zamestnancov) vrátane živnostníkov. Pomoc je určená na projekty, ktoré sú zamerané na nákup pre rozšírenie, výstavbu a rekonštrukciu budov a prevádzkových priestorov určených na vlastnú priemyselnú výrobu, remeselnú výrobu a činnosti

napomáhajúce rozvoju služieb; hmotné investície t. j. nákup technológií, strojov, prístrojov a zariadení určených pre priemyselnú výrobu; úhradu časti nákladov na prenájom priestorov v podnikateľských a technologických inkubátoroch pre začínajúcich podnikateľov do 3 rokov od založenia spoločností (živností).

Oprávnení príjemcovia:

- Malí a strední podnikatelia – podniky vyhovujúce definícii MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001 o použití článkov 87 a 88 zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom, registrované v SR
- Veľkí podnikatelia – podniky nevyhovujúce aspoň jednému kritériu definície MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001, nezamestnávajúce viac ako 1000 zamestnancov a registrované v SR
- Organizácie zriadené orgánmi štátnej a verejnej správy, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť, sú účastníkmi hospodárskej súťaže, a v ktorých je podiel právnických osôb na základnom imaní alebo na hlasovacích právach vyšší alebo rovný 51 %.

Pomoc sa vzťahuje na všetky odvetvia hospodárstva okrem:

- odvetvia dopravy a činností spojených s výrobou, spracovaním alebo predajom výrobkov uvedených v prílohe I Zmluvy o založení ES;
- pomoci pri činnostiach súvisiacich s vývozom, hlavne pomoci priamo prepojenej s vyvezenými množstvami, pri zriaďovaní a prevádzkovaní distribučných sietí alebo pri ostatných bežných výdavkoch spojených s vývozom;
- pomoci, ktorá je podmienená uprednostnením domácich tovarov pred dovážanými.

Vzhľadom na osobitné pravidlá poskytovania pomoci sa pomoc nevzťahuje na odvetvie poľnohospodárstva, rybárstva, kultúry a vodohospodárstva.

Vzhľadom na osobitné pravidlá špecificky zamerané na určité odvetvia sa poskytovanie pomoci ďalej nevzťahuje na oceľarsky priemysel, lodiarsky priemysel a automobilový priemysel.

Výška a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci pre investičné projekty je 5 000 EUR**
- **Maximálna výška pomoci je 100 000 EUR**

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **65 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **35 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené projekty

Pomoc je určená na individuálne projekty, ktoré sú zamerané na niektorú z uvedených aktivít:

1. nákup, výstavbu a rekonštrukciu budov a prevádzkových priestorov určených na priemyselnú výrobu, remeselnú výrobu a činnosti napomáhajúce rozvoju služieb,
2. hmotné investície, t. j. nákup technológií, strojov, prístrojov a zariadení určených pre priemyselnú výrobu,
3. úhrada časti nákladov na prenájom priestorov v podnikateľských a technologických inkubátoroch pre začínajúcich podnikateľov do 3 rokov od založenia spoločnosti, (živností).

Oprávnené náklady

1. Oprávnenými nákladmi sú:

- náklady vynaložené na obstaranie hmotného investičného majetku, cena pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení je definovaná podľa § 25 ods. 4 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve;
- náklady vynaložené na obstaranie nehmotného investičného majetku na účely využívania nových technológií, vrátane obstarania softvéru;

Nehmotný investičný majetok musí pritom spĺňať tieto podmienky:

- musí byť používaný výlučne v podniku, ktorý dostáva pomoc,
- musí byť považovaný za odpisovateľný majetok,
- musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok,
- musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcim pomoc minimálne päť rokov.
- náklady vynaložené na prenájom priestorov na podnikanie v podnikateľských a technologických inkubátoroch v prípade, že inkubátor nedostáva dotáciu na svoju činnosť z verejných prostriedkov, pre začínajúcich podnikateľov do 3 rokov od založenia spoločností, (živností).

Opatrenie 1.2 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry

Cieľom opatrenia je umožniť verejnemu sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti priemyslu

a služieb, zvýšenie zamestnanosti a kvality života v regiónoch podľa Cieľa 1. Snahou je tiež obnoviť pomocou verejného sektora podnikateľskú činnosť v rámci rovnomerného regionálneho rozvoja, vrátane revitalizácie minulých priemyselných a podnikateľských areálov.

V rámci uvedeného opatrenia sú oprávnené nasledovné aktivity:

- podpora budovania inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov a živnostníkov. Touto podporou môže konečný prijímateľ ponúknuť začínajúcemu podnikateľovi alebo živnostníkovi vhodné priestory, kancelársku infraštruktúru a komplexné služby;

Inkubátory – na obmedzenom priestore koncentrujú začínajúce podniky. Cieľom inkubátora je zvýšiť šancu na rast a mieru prežitia inkubátorových firiem poskytovaním priestorov na podnikanie so spoločnou infraštruktúrou a poradenskými službami. Hlavný dôraz je kladený na miestny rozvoj a tvorbu pracovných miest.

- podpora budovania priemyselných parkov vo forme tzv. parkov na zelenej lúke a prípadne tzv. hnedých parkov a podpora rekonštrukcie výrobných hál, t. j. území, na ktorých sa sústreďujú priemyselná činnosť alebo služby aspoň jedného podnikateľského subjektu;

Priemyselný park – územie (zelené územie - územie, ktoré nebolo zatiaľ rozvíjané pre priemyselné využitie), na ktorom sa sústreďujú priemyselná činnosť (výroba) alebo služby minimálne jedného podnikateľa a ktoré je na tento účel ustanovené územným plánom obce alebo územným plánom zóny.

Výrobné haly – predstavujú budovy, v ktorých sa v predchádzajúcom období zabezpečovala rôzna výrobná činnosť a v súčasnosti sú nevyužívané a sú vo vlastníctve obce alebo mesta, resp. VÚC, vrátane pozemku, na ktorom sú umiestnené. Pomocou obnovy výrobných hál sa môže zabezpečiť čiastočná revitalizácia hnedých území (hnedé územie - územie, ktoré bolo v minulosti využívané na priemyselnú výrobu).

- podpora budovania technologických parkov zameraných na podporu podnikania pre rôzne odvetvia priemyslu s tým, že tieto technologické parky budú poskytovať podnikateľom služby vo výrobnom procese (technologický postup výroby);

⁵ § 25 ods. 4 písm. a) zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

⁶ § 25 ods. 4 písm. a) zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

Technologický park – je svojou činnosťou zameraný na podporu malých a stredných podnikateľov v danom regióne pre dané odvetvie, tzn. že technologický park svojim technickým vybavením (výrobnými zariadeniami) dopĺňa technologicko-výrobné zariadenie MSP tak, aby v prípade získanej zákazky mohli tieto zabezpečiť všetky výrobné operácie pre danú zákazku a tým uspokojiť objednávateľa. Technologické parky si môžu zakladať obce, mestá a ich združenia s partnerským prepojením na univerzity. Technologické parky môžu byť previazané vo svojom projekte na výskumno-vývojové centrá.

- podpora budovania výskumných a vývojových centier, kde si podnikatelia budú môcť riešiť problematiku v oblasti aplikovaného výskumu, zmeny dizajnu, problémy v oblasti noriem atď. Podmienkou realizácie projektu je prepojenie výskumných a vývojových centier s vysokými školami v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja. Výskumné a vývojové centrum môže byť centrom so zriadenými výskumno-vývojovými a projektovými kapacitami, ktoré poskytujú výskumné a vývojové služby pre podnikateľov;

Výskumno-vývojové centrum (ďalej VVC) – je zamerané na vývoj a výskum, ktorý je priamo aplikovaný do výrobného procesu, na základe čoho má svoju činnosť v plnej miere zameranú na podporu MSP, ktoré si u VVC zadávajú svoju zákazku. VVC si môžu zakladať obce, mestá a ich združenia s partnerským prepojením na univerzity. VVC nemajú byť zamerané na také výskumné úlohy, s ktorými sa po ich ukončení obchoduje. VVC môžu byť previazané vo svojom projekte na technologické parky.

- podpora a úhrada nákladov na poradenské služby, štúdie a projekty, v zmysle opatrenia;
- ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

Koneční prijímatelia:

- Vyššie územné celky, pričom tieto musia zabezpečiť, aby sa spracovávanie projektov, predkladania projektov a činností súvisiacich so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku nezúčastňovali pracovníci, ktorí zabezpečujú napĺňanie jednotlivých ustanovení Rámcovej zmluvy medzi VÚC a MH SR z dôvodu zamedzenia konfliktu záujmov;
- mestá a obce, ich vzájomné združenia;
- rozpočtové a príspevkové organizácie zria-

dené mestami a obcami zabezpečujúce rozvoj priemyslu a vybraných služieb;

- obce alebo mestá v združení s univerzitou, v prípade technologických parkov a výskumno-vývojových centier;

v zmysle zákonov: č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení; č. 302/2001 Z. z. o samospráve VÚC a samosprávnych krajoch; č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách; č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

Výška a intenzita pomoci

- Minimálna výška pomoci pre projekty je **100 000 EUR**.
- **Maximálna výška pomoci** pre projekty je **6 000 000 EUR**, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nemôže prekročiť **8 000 000 EUR**.

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **95 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **5 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené náklady:

- technická vybavenosť územia a inžinierske stavby, resp. ich adaptácia na konkrétny projekt;
- výstavba, rekonštrukcia a obnova budov priamo spojených s projektom;
- vnútorné technické a technologické vybavenie inkubátorov, technologických parkov, výskumných a vývojových centier;
- dokúpenie nehnuteľného majetku k pôvodnému majetku konečného prijímateľa za účelom dosiahnutia cieľa stanoveného v projekte;
- úhrada nákladov na poradenskú činnosť pri riadení/implementovaní projektu v zmysle opatrenia do výšky 5 % celkových oprávnených nákladov projektu, maximálne však do výšky 600 tis. SKK;
- úhrada odvodov za vyňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a úhrada odvodov za vyňatie pozemkov z lesného pôdneho fondu;
- odstránenie starých ekologických záťaží (opatrenie si však nekladie za cieľ riešiť ekologické záťaže ako celok, ale len tie, ktoré sú spojené s reštrukturalizáciou podnikov alebo s prípravou územia na podnikanie pre investorov) na základe environmentálneho auditu alebo adekvátneho dokumentu potvrdzujúceho kontamináciu miesta realizácie projektu, ktorý musí byť predložený spolu s projektom.

Technickou vybavenosťou územia a inžinierskymi stavbami sú v zmysle popisu predovšetkým:

- studne a prívody úžitkovej a pitnej vody;
- kanalizácia, čistenie a vypúšťanie odpadových vôd;
- prívod a rozvod elektriny vrátane prípadnej preložky rozvodného zariadenia a elektrickej prípojky, stožiarov a transformačných staníc;
- prívod plynu a plynová prípojka vrátane hlavného uzáveru plynu a preložky plynárenského zariadenia;
- prístupové pozemné komunikácie, železničná vlečka, lanové a iné dráhy;
- vodné cesty, vrátane prístavov;
- telekomunikačné siete a zariadenia;
- uskladnenie, druhotné využitie alebo odvoz a zneškodnenie odpadov;
- k odvodneniu územia patrí okrem odvodnenia územia aj odvoz a uskladnenie ornice, pozemné práce a terénne úpravy.

Opatrenie 1.3 Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu

Schéma na podporu priemyselného výskumu a predsúťažného vývoja (schéma štátnej pomoci)

Cieľom realizácie projektov podľa tejto schémy je zvýšenie konkurencieschopnosti výrobkov prostredníctvom priemyselného výskumu a predsúťažného vývoja, výsledky ktorých sa budú priamo realizovať vo výrobe a službách. Cieľom je tiež rozvíjanie pevnejších väzieb medzi užívateľmi a realizátormi priemyselného výskumu a predsúťažného vývoja, a to aj s využitím výskumno-vývojovej základne s osobitným zameraním na podporu pozitívnych vplyvov výskumu a vývoja na životné prostredie.

Oprávnení príjemcovia:

- Malí a strední podnikatelia – podniky vyhovujúce definícii MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001 o použití článkov 87 a 88 zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom, registrované v SR.
- Veľkí podnikatelia – podniky nevyhovujúce aspoň jednému kritériu definície MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001, registrované v SR.

Výška pomoci

- **Minimálna výška pomoci** je **50 000 EUR**.

- **Maximálna výška pomoci** je **5 mil. EUR**, pričom celkové náklady projektu nesmú prevýšiť **25 mil. EUR**.

Oblasti pomoci:

- výrobné procesy a systémy orientované na technologické obrábanie, spájanie a tvorbu konštrukčných celkov, procesné a chemické inžinierstvo, nové výrobné prvky pre farmáciu a agrochémiu, technológie s priaznivým účinkom na životné prostredie;
- nové materiály pre použitie v strojárskom, elektrotechnickom, chemickom, stavebnom, ťažobnom, potravinárskom priemysle a ďalších spracovateľských odvetviach;
- materiály získané recykláciou odpadu;
- moderné technológie napr. inteligentné systémy riadenia, nanotechnológie, biotechnológie;
- technológie na využitie prírodných zdrojov s cieľom ochrany životného prostredia ...

Oprávnené projekty:

- **Priemyselný výskum:** systematické získavanie nových poznatkov a ich praktické využitie pri vývoji nových výrobkov, procesov, technologických postupov a zariadení alebo služieb alebo pri podstatnom zdokonalení existujúcich výrobkov, procesov, technologických postupov a zariadení alebo služieb;
- **Predsúťažný vývoj:** usmernenie výsledkov výrobného výskumu do plánu, projektu, úpravy alebo návrhu nového, zmeneného alebo vylepšeného výrobku, postupu alebo služby určených na predaj alebo prenájom a ich systematické využívanie pri výrobe materiálov, zariadení, systémov, metód a postupov. Výstupom tohto procesu môže byť aj zhotovenie prvého nekomerčného prototypu a jeho overenie.;
- **Technické štúdie realizovateľnosti:** štúdie, ktoré slúžia na prípravu priemyselného výskumu alebo predsúťažného vývoja;

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady obstarania a náklady spracovania, ktoré sú priamo spojené s realizáciou oprávneného projektu a sú preukázateľné príjmom pomoci, a to:

1. náklady obstarania:

- Náklady na spotrebovaný materiál, ktorý je spotrebovaný výlučne v rámci podporovaného projektu;
- Náklady na prístroje, zariadenia, pozemky a priesto-

- ry používané výlučne a nepretržite na výskumnú činnosť;
- Náklady na externé konzultačné alebo poraden- ské služby vynaložené výlučne v súvislosti s reali- záciou projektu;
- Náklady na obstaranie nových technológií alebo obstaranie priemyselných práv v priamej spojitosti s realizáciou projektu.

2. náklady spracovania:

- Mzdové a ostatné osobné náklady pracovníkov zapojených výlučne do výskumnej a vývojovej čin- nosti v rámci projektu, ktoré pokrývajú čas práce nevyhnutnej na realizáciu projektu;
- Náklady na zdravotné a nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a na príspevok na poi- stenie v nezamestnanosti tuzemských zamestnan- cov platené zamestnávateľom podľa osobitných predpisov⁷, ktoré sa viažu k osobným nákladom pracovníkov zapojených do výskumnej a vývojovej činnosti;
- Cestovné náklady (tuzemské a zahraničné) priamo súvisiace s realizáciou projektu;
- Náklady na dopravu tovaru, ktorý sa vzťahuje k predmetu riešenej úlohy výskumu a vývoja;
- Odpisy majetku využívaného na riešenie projektu s výnimkou motorových vozidiel všetkých foriem;
- Režijné náklady súvisiace s realizáciou projektu.

Schéma na podporu výskumu a vývoja, zavádzania systémov manažérstva kvality, ochrany priemysel- ných práv a zavádzania technických noriem do výrobných praxí a do služieb (schéma pomoci de minimis)

Cieľom poskytnutia pomoci pre malých, stredných a veľkých podnikateľov je formou podpory jednotlivých oprávnených projektov zvýšenie konkurencie- schopnosti výrobkov prostredníctvom výrobného a predkonkurenčného výskumu, zavádzaním systé- mov manažérstva kvality (napr. podľa ISO 9000, ISO 14000, STN EN ISO/IEC 17025, EMAS) a modelov kvality (napr. modelu výnimočnosti EFQM a modelu CAF), získavaním certifikátov, akre- ditácií, podporou implementovania technických noriem do výrobných praxí a do služieb, ochrany patentov, užitočných vzorov, ochranných známok, obchodných značiek a označenia pôvodu výrobkov.

Oprávnení príjemcovia:

- Malí a strední podnikatelia – podniky vyhovujúce definícii MSP podľa Nariadenia

Komisie č. 70/2001 o použití článkov 87 a 88 zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom, registrované v SR

- Veľkí podnikatelia – podniky nevyhovujúce aspoň jednému kritériu definície MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001, registrované v SR

Výška a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci** jednému príjemcovi pomoci je **10 000 Sk**
- **Maximálna výška pomoci** jednému príjem- covi pomoci nesmie presiahnuť súhrnne **100 000 EUR** v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov.

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **65 % oprávne- ných nákladov**, pričom minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **35 % oprávnených nákladov**.

POMOC NA PODPORU PRIEMYSelnÉHO VÝSKUMU A PREDSÚŤAŽNÉHO VÝVOJA

Oprávnené projekty

Oprávnenými projektami v oblasti priemyselného výskumu a predšúťazného vývoja sú projekty, ktoré zodpovedajú obsahu definície:

- Priemyselný výskum – systematická činnosť zameraná na získanie nových poznatkov a ich praktické využitie pri vývoji nových výrobkov, procesov, technologických postupov a zariadení alebo služieb alebo pri podstatnom zdokonalení existujúcich výrobkov, procesov, technologických postupov a zariadení alebo služieb.
- Predsúťazný vývoj – usmernenie výsledkov výrobného výskumu do plánu, projektu, úpravy alebo návrhu nového, zmeneného alebo vylepše- ného výrobku, postupu alebo služby určených na predaj alebo používanie a ich systematické využívanie pri výrobe materiálov, zariadení, systémov, metód a procesov. Výstupom tohto procesu môže byť aj zhotovenie prvého neko- merčného prototypu a jeho overenie. Nepatria sem rutinné alebo periodické zmeny existujúcich výrobkov, sortimentu, výrobných procesov, služieb a ďalších priebežných výrobných operácií, ani vtedy, ak takéto zmeny môžu predstavovať zlepšenie daných výrobkov, sortimentu, výrobných procesov atď.
- Technické štúdie realizovateľnosti – štúdie, ktoré

slúžia ako príprava priemyselného výskumu alebo predšúťazného vývoja.

Oprávnené projekty musia byť zamerané na nasle- dujúce oblasti:

- výrobné procesy a systémy orientované na technologické obrábanie, spájanie a tvorbu konštrukčných celkov, procesné a chemické inžinierstvo, nové výrobné prvky pre farmá- ciu a agrochémiu, technológie s priaznivým účinkom na životné prostredie,
- nové materiály pre použitie v strojárskom, elektrotechnickom, chemickom, staveb- nom, ťažobnom, potravinárskom priemysle a ďalších spracovateľských odvetviach,
- materiály získané recykláciou odpadu,
- moderné technológie napr. inteligentné systé- my riadenia, nanotechnológie, biotechnológie,
- technológie na využitie prírodných zdrojov s cieľom ochrany životného prostredia,
- technológie na energetické a neenergetické využitie uhlia a uhlíkatých surovín,
- technológie na racionálne využitie energie,
- technológie na využívanie obnoviteľných energetických zdrojov.

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady priamo spojené s realizáciou jednotlivých oprávnených projektov, a sú preukázateľné príjmom pomoci. Oprávne- nými nákladmi sú náklady obstarania a náklady spracovania v nasledujúcom členení:

a) náklady obstarania:

- náklady na spotrebovaný materiál, ktorý je spotrebovaný výlučne v rámci podporovaného projektu;
- náklady na prístroje, zariadenia, pozemky a priestory používané výlučne a nepretržite na výskumnú činnosť;
- náklady na externé konzultačné alebo pora- denské služby vynaložené výlučne v súvis- losti s realizáciou projektu;
- náklady na obstaranie nových technológií alebo obstaranie priemyselných práv v pria- mej spojitosti s realizáciou projektu.

b) náklady spracovania:

- mzdové a ostatné osobné náklady pracov-

níkov zapojených výlučne do výskumnej a vývojovej činnosti v rámci projektu, ktoré pokrývajú čas práce nevyhnutnej na reali- záciu projektu;

- náklady na zdravotné a nemocenské po- istenie, dôchodkové zabezpečenie a na poistenie v nezamestnanosti tuzemských zamestnancov platené zamestnávateľom podľa osobitných predpisov⁸, ktoré sa viažu k osobným nákladom pracovníkov zapo- jených do výskumnej a vývojovej činnosti;
- cestovné náklady (tuzemské a zahraničné) priamo súvisiace s realizáciou projektu;
- náklady na dopravu tovaru, ktorý sa vzťa- huje k predmetu riešenej úlohy výskumu a vývoja;
- odpisy majetku využívaného na riešenie projektu s výnimkou motorových vozidiel všetkých foriem;
- režijné náklady súvisiace s realizáciou pro- jektu.

Ak je výskum a vývoj vykonávaný podnikateľom, ktorý vykonáva aj iné podnikateľské činnosti, za oprávnené náklady je možné považovať len alikvotnú časť vyššie uvedených nákladov (napr. ak bude výskumná činnosť vykonávaná v rámci polovice pracovnej zmeny a druhá polovica pracovnej zmeny bude zameraná na výrobný proces, do oprávnených nákladov je možné zahrnúť len polovicu nákladov).

POMOC NA PODPORU ZAVÁDZANIA SYSTÉMOV MANAŽÉRSTVA KVALITY

Oprávnené projekty

Oprávnenými projektami v oblasti zavádzania systémov manažérstva kvality sú projekty, ktoré zahŕňajú niektoré z nasledujúcich činností:

- príprava pracovníkov a manažmentu príjemcov pomoci v súvislosti s implementáciou systémov manažérstva kvality a modelov kvality v konkré- tnom podniku,
- špecializované poradenstvo pri vypracovávaní dokumentácie kvality a identifikácie najdôležitej- ších procesov v procese manažérstva kvality,
- špecializované poradenstvo pri implementácii systémov manažérstva kvality a modelov kvality (interné previerky kvality konzultačnou firmou, konečný protokol atď.),
- predcertifikačný a certifikačný proces/posúdenie treťou nezávislou stranou,
- recertifikačný proces systému manažérstva kva-

⁷ Zákon č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov, zákon č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov

⁸ Zákon č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. o Sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

lity v súvislosti so zavedením novej technickej normy do výrobných praxí a do oblasti služieb,
f) certifikácia prístrojov a zariadení príjemcu pomoci v predcertifikačnej fáze.

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady priamo spojené s realizáciou jednotlivých oprávnených projektov, a sú preukázateľné priamo príjemcom pomoci, a to:

- náklady na prípravu pracovníka, prípravný materiál a cestovné náklady mimo miesta pobytu pripravovaného pracovníka, neprevyšujúce súhrnne 40 % nákladov na predcertifikačný a certifikačný proces/posúdenie treťou nezávislou stranou,
- náklady na špecializované poradenstvo, t. j. primerané náklady poskytovaných špecializovaných poradenských služieb, neprevyšujúcich súhrnne 50 % nákladov na predcertifikačný a certifikačný proces/posúdenie treťou nezávislou stranou,
- náklady na predcertifikačný a certifikačný proces/posúdenie treťou nezávislou stranou, t. j. preukázateľné náklady certifikačnej organizácie/organizácie zabezpečujúcej posúdenie nezávislou stranou,
- náklady na recertifikačný proces, t. j. preukázateľné náklady certifikačnej organizácie/organizácie zabezpečujúcej posúdenie nezávislou stranou,
- náklady na certifikáciu prístrojov a zariadení, t. j. preukázateľné náklady certifikačnej organizácie, neprevyšujúce 50 % nákladov na predcertifikačný a certifikačný proces.

POMOC NA PODPORU OCHRANY PRIEMYSELNÝCH PRÁV

Oprávnené projekty

Oprávnenými projektami v oblasti ochrany priemyselných práv sú projekty, ktoré zahŕňajú niektoré z nasledujúcich činností:

- a) ochrana patentov, prihlasovanie európskych patentov, udržiavanie patentov,
- b) ochrana dizajnov, udržiavanie dizajnov,
- c) ochrana ochranných známok,
- d) ochrana úžitkových vzorov,
- e) ochrana označenia pôvodu výrobkov,
- f) nákup priemyselných práv za účelom využitia vo výrobnom procese.

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady vynaložené na:

- poplatky spojené s prihlásením európskeho patentu a medzinárodnej prihlášky patentov,

- správne poplatky za udržiavanie platnosti patentov,
- poplatky spojené s prihlasovaním dizajnov,
- poplatky spojené s prihlasovaním ochranných známok,
- poplatky spojené s prihlasovaním úžitkových vzorov,
- poplatky spojené s prihláškou označenia pôvodu výrobkov,
- obstaranie priemyselných práv v priamej spojitosti s realizáciou výrobného procesu.

POMOC NA PODPORU AKREDITÁCIE A CERTIFIKÁCIE

Oprávnené projekty

a) Oprávnenými projektmi v **oblasti akreditácie** sú projekty s cieľom získania akreditácie od autorizovanej osoby v SR, resp. od zahraničnej autorizovanej osoby pre:

- laboratória,
- výrobné procesy,
- organizácie podľa prílohy 3a (k schéme) **Prehľad podnikateľských aktivít.**

b) Oprávnenými projektmi v **oblasti certifikácie** (notifikácie v zahraničí) sú projekty s cieľom získania certifikácie (notifikácie) od autorizovanej osoby v SR, resp. od zahraničnej autorizovanej osoby pre:

- výrobky,
- orgány podľa prílohy 3a (k schéme) **Prehľad podnikateľských aktivít.**

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady vynaložené na poplatky spojené s certifikáciou a akreditáciou.

POMOC NA PODPORU IMPLEMENTOVANIA TECHNICKÝCH NORIEM DO VÝROBNEJ PRAXE A DO SLUŽIEB

Oprávnené projekty

Oprávnenými projektami v oblasti implementovania technických noriem do výrobných praxí a do služieb sú projekty, ktoré zahŕňajú niektoré z nasledujúcich činností:

- a) odborný preklad cudzojazyčnej zahraničnej, medzinárodnej alebo európskej normy do slovenského jazyka a spracovanie národného predhovor a komentára k norme,
- b) spracovanie pripomienok a návrhu národného stanoviska k návrhom európskych a medzinárodných noriem a spracovanie požiadavky na národnú odchýlku pri vypracúvaní európskej normy,
- c) členstvo v technických komisiách národného normalizačného orgánu (SÚTN) a zastupovanie

záujmov Slovenska v technických komisiách medzinárodných a európskych normalizačných organizácií,

d) odborný posudok prekladu implementovanej zahraničnej, medzinárodnej alebo európskej normy,

e) normotvorba v oblasti nových technológií na národnej, medzinárodnej alebo európskej úrovni.

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady vynaložené na:

- poplatky za odborný preklad cudzojazyčnej zahraničnej, medzinárodnej alebo európskej technickej normy do slovenského jazyka a za spracovanie národného predhovor a komentára k norme,
- poplatky za spracovanie pripomienok a návrhu národného stanoviska k návrhom európskych a medzinárodných noriem a spracovanie požiadavky na národnú odchýlku pri vypracúvaní európskej normy,
- náklady spojené s členstvom a prácou v technických komisiách národného normalizačného orgánu a zastupovaním Slovenska v európskych a medzinárodných technických komisiách (cestovné a pobytové náklady),
- poplatky za odborný posudok prekladu implementovanej zahraničnej, medzinárodnej alebo európskej normy,
- poplatky špecializovanej firme za tvorbu novej normy v oblasti nových technológií.

Opatrenie 1.4 Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie

Schéma na podporu úspor energie a využitia obnoviteľných energetických zdrojov (schéma štátnej pomoci)

Cieľom schémy je realizácia projektov zameraných na úspory energie a využitie obnoviteľných energetických zdrojov na zníženie energetickej náročnosti výrobných a technologických procesov v jednotlivých odvetviach hospodárstva (s výnimkou poľnohospodárstva, rybníctva, uhoľného priemyslu, oceliarskeho priemyslu, lodiarkeho priemyslu, priemyslu syntetických vlákien, automobilového priemyslu a dopravy) a zvýšenie využitia regionálne dostupných energetických zdrojov.

⁹ Biomasa: poľnohospodársky a lesnícky produkt, rastlinný odpad z poľnohospodárskej, lesníckej a potravinárskej priemyselnej výroby a nespracované odpadové drevo a odpadový korok.

Oprávnení príjemcovia:

- Malí a strední podnikatelia – podniky vyhovujúce definícii MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001 o použití článkov 87 a 88 zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom, registrované v SR.
- Veľkí podnikatelia – podniky nevyhovujúce aspoň jednému kritériu definície MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001, registrované v SR.
- Organizácie zriadené orgánmi štátnej a verejnej správy, podnikajúce podľa Obchodného zákonníka, v ktorých je podiel právnických osôb na základnom imaní alebo na hlasovacích právach vyšší alebo rovný 51%. Pod pojmom právnická osoba sa pritom rozumie taká právnická osoba, u ktorej sa na základnom imaní alebo na hlasovacích právach nepodieľa osoba, ktorá je orgánom štátnej alebo verejnej správy.

Výška a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci je 50 000 EUR,**
- **Maximálna výška pomoci je 5 000 000 EUR,** pričom celkové oprávnené náklady projektu nesmú prevýšiť **25 000 000 EUR.**

V rámci *regionálnej pomoci* nesmie intenzita pomoci prekročiť **65% oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **35% oprávnených nákladov**.

V rámci *pomoci na životné prostredie* nesmie intenzita pomoci prekročiť **100 % oprávnených nákladov**. Zostatok nákladov musí žiadateľ o poskytnutie pomoci kryť z vlastných zdrojov alebo z iných zdrojov ako je štátny rozpočet.

REGIONÁLNA POMOC

Oprávnené projekty

Oprávnené projekty sú investičné projekty zamerané na:

1. úspory energie,
2. kombinovanú výrobu elektriny a tepla na báze fosílnych palív s maximálnym inštalovaným výkonom do 10MWe,
3. využívanie obnoviteľných energetických zdrojov, t. j. výstavba, modernizácia alebo rekonštrukcia:
  - a) malých vodných elektrární s výkonom do 10MW,
  - b) zariadení na energetické využitie biomasy⁹ s minimálnym inštalovaným výkonom 50kWt alebo 50kWe,

- c) zariadení na využitie slnečnej energie,
- d) zariadení na využitie geotermálnej energie,
- e) zariadení na využitie veternej energie.

Oprávnené projekty je možné realizovať vo všetkých odvetviach hospodárstva s výnimkou rybárstva, uhoľného priemyslu, oceľarskeho priemyslu, lodiarkeho priemyslu, priemyslu syntetických vlákien, automobilového priemyslu a dopravy a činností spojených s výrobou, spracovaním a predajom výrobkov uvedených v Prílohe I Zmluvy o založení ES.

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú:

1. náklady na obstaranie hmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
2. náklady na obstaranie nehmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena patentových práv, licencií, know-how alebo nepatentovaných technických vedomostí v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, pričom podiel nákladov na obstaranie nehmotného investičného majetku nesmie presiahnuť 25 % oprávnených investičných nákladov.

Nehmotný majetok musí pritom spĺňať nasledujúce podmienky:

- musí byť výlučne používaný v podniku, ktorý dostáva regionálnu pomoc;
- musí byť považovaný za odpisovateľný majetok;
- musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok;
- musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcim regionálnu pomoc minimálne päť rokov.

POMOC NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Oprávnené projekty

Oprávnené projekty sú investičné projekty realizované vo všetkých odvetviach hospodárstva s výnimkou rybárstva a činností spojených s výrobou, spracovaním a predajom výrobkov uvedených v Prílohe I Zmluvy o založení ES zamerané na:

1. úspory energie, pričom pod opatreniami na úsporu energie sa rozumie činnosť, ktorá umožní príjemcovi znížiť množstvo energie použitej v jeho výrobnom procese,
2. kombinovanú výrobu elektriny a tepla na báze

fosílnych palív s maximálnym inštalovaným výkonom do 50MWe za predpokladu, že sa preukáže prospešnosť opatrení na ochranu životného prostredia z dôvodu zvlášť vysokej účinnosti premeny¹⁰, pretože opatrenia umožnia zníženie spotreby energie alebo zníženie škodlivosti výrobného procesu na životné prostredie,

3. využívanie obnoviteľných energetických zdrojov, t. j. výstavba, modernizácia alebo rekonštrukcia:
  - a) malých vodných elektrární s výkonom do 10MW,
  - b) zariadení na energetické využitie biomasy s minimálnym inštalovaným výkonom 500kWt alebo 500kWe,
  - c) zariadení na využitie slnečnej energie,
  - d) zariadení na využitie geotermálnej energie,
  - e) zariadení na využitie veternej energie.

Oprávnené náklady

1. Oprávnenými nákladmi na projekty úspory energie podľa bodu 1 oprávnených projektov sú **zvýšené investičné náklady** potrebné na dosiahnutie environmentálnych cieľov projektu:
  - a) náklady na obstaranie hmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
  - b) náklady na obstaranie nehmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena licencií, know-how v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve za predpokladu, že sú splnené nasledovné podmienky:
    - majetok sa musí považovať za odpisovateľný majetok,
    - majetok musí byť nakúpený za trhových podmienok od spoločnosti, v ktorej príjemca nemá právomoc priameho alebo nepriameho riadenia,
    - majetok musí byť zahrnutý do majetku príjemcu a ostať vo vlastníctve príjemcu a musí sa v ňom používať najmenej päť rokov. Táto podmienka neplatí, ak nehmotný investičný majetok technicky zastará. Ak sa počas uvedených piatich rokov predá, výnos z jeho predaja sa musí odpočítať od oprávnených nákladov a celá suma pomoci alebo príslušná časť poskytnutej pomoci musí byť vrátená.
2. Výška oprávnených nákladov podľa bodu 1 sa určí z celkových environmentálne relevantných investičných nákladov projektu, ktoré sa znížia o všetky úspory vonkajších nákladov¹¹ a o tržby

dosiahnuté v súvislosti s realizáciou projektu¹² po dobu piatich po sebe nasledujúcich rokov od ukončenia realizácie projektu.

3. Oprávnenými nákladmi na projekty kombinovanej výroby elektriny a tepla podľa bodu 2 oprávnených projektov sú zvýšené investičné náklady potrebné na dosiahnutie environmentálnych cieľov projektu:
  - a) náklady na obstaranie hmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
  - b) náklady na obstaranie nehmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena licencií, know-how v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve za predpokladu, že sú splnené nasledovné podmienky:
    - majetok sa musí považovať za odpisovateľný majetok,
    - majetok musí byť nakúpený za trhových podmienok od spoločnosti, v ktorej príjemca nemá právomoc priameho alebo nepriameho riadenia,
    - majetok musí byť zahrnutý do majetku príjemcu a ostať vo vlastníctve príjemcu a musí sa v ňom používať najmenej päť rokov. Táto podmienka neplatí, ak nehmotný investičný majetok technicky zastará. Ak sa počas uvedených piatich rokov predá, výnos z jeho predaja sa musí odpočítať od oprávnených nákladov a celá suma pomoci alebo príslušná časť poskytnutej pomoci musí byť vrátená.
4. Výška oprávnených nákladov podľa bodu 3 sa určí z celkových investičných nákladov znížených o úspory vonkajších nákladov a tržby dosiahnuté v súvislosti s realizáciou projektu po dobu piatich po sebe nasledujúcich rokov od ukončenia realizácie projektu navyše znížených o investičné náklady zariadení na výrobu elektriny. Vzhľadom na odpočítanie investičných nákladov zariadení na výrobu elektriny sa tržby z predaja elektriny do celkovej bilancie oprávnených nákladov nezapočítavajú. Ak nie je možné jednoznačne oddeliť investičné náklady zariadení na výrobu elektriny, použijú sa priemerné hodnoty v závislosti od druhu technologických zariadení a od výkonu.
5. Oprávnenými nákladmi na projekty využívania obnoviteľných zdrojov energie podľa bodu 3 oprávnených projektov sú **zvýšené investičné**

náklady, ktoré musí podnikateľ znášať v porovnaní s konvenčnou elektrárnou s rovnakým výkonom v podmienkach efektívnej výroby energie.

6. Úspora vonkajších nákladov, ako aj tržby počas piatich po sebe nasledujúcich rokov od ukončenia realizácie projektu sa prepočítajú na súčasnú hodnotu k termínu podania žiadosti¹³.

Schéma na podporu trvalo udržateľného rozvoja (schéma pomoci de minimis)

Cieľom poskytnutia pomoci pre malých, stredných a veľkých podnikateľov je zvýšenie konkurencieschopnosti výrobkov prostredníctvom úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie za účelom zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja v oblasti zásobovania energiou. Pomoc de minimis je možné poskytnúť na podporu realizácie projektov v oblasti úspor energie a využitia obnoviteľných energetických zdrojov.

Oprávnení príjemcovia:

- Malí a strední podnikatelia – podniky vyhovujúce definícii MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001 o použití článkov 87 a 88 zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom, registrované v SR
- Veľkí podnikatelia – podniky nevyhovujúce aspoň jednému kritériu definície MSP podľa Nariadenia Komisie č. 70/2001, registrované v SR
- Organizácie zriadené orgánmi štátnej a verejnej správy, podnikajúce podľa Obchodného zákonníka, v ktorých je podiel právnických osôb na základnom imaní alebo na hlasovacích právach vyšší alebo rovný 51 %. Pod pojmom právnická osoba sa pritom rozumie taká právnická osoba, u ktorej sa na základnom imaní alebo na hlasovacích právach nepodieľa osoba, ktorá je orgánom štátnej alebo verejnej správy.

Výška pomoci a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci** jednému príjemcovi pomoci je **100 000,- Sk**
- **Maximálna výška pomoci** jednému príjemcovi pomoci nesmie presiahnuť súhrnne **100 000 EUR** v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **65 % oprávnených nákladov**, pričom minimálny podiel príjemcu

¹⁰ Pod pojmom "účinnosť premeny" sa rozumie pomer medzi množstvom primárnej energie použitej v procese premeny energie a množstvom sekundárnej energie. Počíta sa podľa vzorca: (množstvo vyrobenej elektriny + množstvo vyrobenej tepla)/množstvo privedenej primárnej energie.

¹¹ Vonkajšie náklady predstavujú predovšetkým náklady za palivá a energiu, poplatky za znečisťovanie ovzdušia, prípadne daňové povinnosti a pod.

¹² Tržby dosiahnuté v súvislosti s realizáciou projektu sú predovšetkým tržby z predaja elektriny a tepla a z prípadnej účasti na obchode s emisiami oxidu uhličitého. Ceny za elektrinu a teplo sa stanovujú podľa platných cenových predpisov, t. j. podľa zákona NR SR č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

¹³ Na prepočet použije žiadateľ referenčnú úrokovú sadzbu a uvedie dátum, ku ktorému boli vonkajšie náklady prepočítané. Prepočet nesmie byť starší ako tri mesiace pred dňom podania žiadosti.

na spolufinancovaní je **35 % oprávnených nákladov**.

Oblasti pomoci:

Všetky odvetvia priemyslu a služieb, okrem:

- odvetvia dopravy a činností spojených s výrobou, spracovaním alebo marketingom výrobkov uvedených v prílohe I Zmluvy o založení ES;
- pomoci pri činnostiach súvisiacich s vývozom, hlavne pomoci priamo prepojenej s vyvezenými množstvami, pri zriaďovaní a prevádzkovaní distribučných sietí alebo pri ostatných bežných výdavkoch spojených s vývozom;
- pomoci, ktorá je podmienená uprednostnením domácich tovarov pred dovážanými;
- oceliarskeho, lodiarskeho a automobilového priemyslu.

Oprávnené projekty

Oprávnenými projektmi sú:

1. Investičné projekty zamerané na úspory energie:
  - a) rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zdrojov na báze fosílnych palív (napr. zvyšovanie účinnosti zariadení, zvyšovanie ročného stupňa využitia, znižovanie vlastnej spotreby energie a energetických médií a pod.),
  - b) rekonštrukcia existujúcich systémov rozvodov energie a energetických médií (napr. zlepšenie izolácie potrubných rozvodov, výmena dopravných zariadení energetických médií, zavádzanie systémov na sledovanie úniku energetických médií, rekonštrukcia odovzdávacích staníc tepla a iné),
  - c) rekonštrukcia stavebných objektov za účelom zlepšenia ich tepelno-technických vlastností,
  - d) zavádzanie systémov merania a riadenia s cieľom znižovania spotreby energie,
  - e) rekonštrukcia existujúcich energeticky náročných technologických zariadení, resp. ich nahradenie za nové energeticky menej náročné,
2. Investičné projekty zamerané na kombinovanú výrobu elektriny a tepla na báze fosílnych palív s maximálnym inštalovaným výkonom do 5MWe.
3. Investičné projekty zamerané na využívanie obnoviteľných energetických zdrojov, t. j. výstavba, inštalácia, obnova alebo rekonštrukcia:
  - a) malých vodných elektrární s výkonom do 5 MW,
  - b) zariadení na energetické využitie biomasy s maximálnym inštalovaným výkonom 10 MWe a 5 MWe,
  - c) tepelných čerpadel, ktorých chladiaci systém nesmie obsahovať tzv. „tvrdé“ freóny,
  - d) zariadení na využitie slnečnej energie,
  - e) zariadení na využitie geotermálnej energie,
  - f) zariadení na využitie veternej energie.

4. Poradenská činnosť, technické štúdie realizovateľnosti, energetické audity pre prípravu investičných projektov.

Oprávnené náklady

1. Oprávnenými nákladmi pre investičné projekty podľa bodov 1 až 3 oprávnených projektov sú:
  - a) náklady na obstaranie hmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
  - b) náklady na obstaranie nehmotného investičného majetku, t. j. obstarávacia cena softvéra, patentov, licencií a pod. v zmysle § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, pričom podiel nákladov na obstaranie nehmotného investičného majetku nesmie presiahnuť 25 % oprávnených investičných nákladov.Nehmotný majetok musí pritom spĺňať nasledujúce podmienky:
  - musí byť výlučne používaný v podniku, ktorému sa poskytuje pomoc;
  - musí byť považovaný za odpisovateľný majetok;
  - musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok;
  - musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcom pomoc minimálne päť rokov.
2. Oprávnenými nákladmi pre projekty podľa bodu 4 oprávnených projektov sú náklady na externé konzultačné alebo poradenské služby vynaložené výlučne v súvislosti s realizáciou projektu.

Opatrenie 1.5 Rozvoj zahraničnej spolupráce a image SR

Schéma podpory medzinárodnej spolupráce (schéma štátnej pomoci)

Cieľom pomoci je zvýšiť zapojenie slovenských podnikov do medzinárodnej del'by práce a stimulovať ich k internacionalizácii svojej činnosti, zvýšiť efektivnosť pri realizácii obchodných činností, výsledkov výroby a služieb. Ďalším zámerom je zlepšiť pozíciu a konkurenčnú silu slovenských podnikateľských subjektov na vnútornom trhu EÚ a tretích trhoch, zvýšiť úroveň ich prezentačných aktivít na medzinárodných trhoch na úroveň porovnateľnú s podnikateľskými subjektami v krajinách EÚ a rozvinúť medzinárodnú spoluprácu. Zároveň bude napomáhať k zvýšeniu úrovne informovanosti podnikov o zahraničných trhoch a vývojových tendenciách na týchto trhoch.

Oprávnení príjemcovia

Malí a strední podnikatelia (ďalej len MSP)

Podnikateľské subjekty, ktoré sa môžu uchádzať o NFP:

- výrobné podnikateľské subjekty zodpovedajúce definícii MSP,
- obchodné firmy zodpovedajúce definícii MSP, ktorých predmetom podnikania je výhradné zastupovanie iných spoločností pri speňažovaní ich výsledkov výroby alebo služieb a ktorí hodnoverne preukážu túto skutočnosť,
- spoločnosti zaoberajúce sa tvorbou a vývojom softvérových riešení, informačných a internetových technológií, projektovania, designu, biotechnológiami a komunikačnými technológiami.

Výška a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci je 5 000 EUR**
- **Maximálna výška pomoci je 500 000 EUR**, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nesmie prekročiť **1 000 000 EUR**

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **50 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **50 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené projekty

- Prvá účasť podniku na výstavách a veľtrhoch,
- Prvá účasť podniku na obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách
- Poradenské a konzultačné služby poskytované jednorazovo v oblasti podpory marketingových a investičných informácií ako aj podpory internacionalizácie obchodu.

Oprávnené náklady

1. Prvá účasť podniku na výstavách a veľtrhoch v Slovenskej republike a v zahraničí náklady vynaložené na:

- výstavnú plochu, návrh a výstavbu stánku, zápis do katalógu, prepravu vystavovaného tovaru, prevádzkové náklady na chod stánku, cestovné výdavky maximálne troch zástupcov podnikateľského subjektu (letenky turistickej triedy alebo náklady na dopravu automobilom na výstavu /veľtrh/, cestovné vo verejnej doprave v mieste konania výstavy /veľtrhu/, náklady na ubytovanie počas výstavy /veľtrhu/ v zahraničí,
- prezentačné prospekty, najmä náklady na prípravu tlačených a elektronických materiálov, ako sú firemné prospekty, katalógy

vyrábanej produkcie, videofilmy a CD nosiče, vyhotovené minimálne v dvoch jazykových mutáciách a v maximálnom počte 5 000 ks pre jednu mutáciu, pričom za oprávnené náklady sa považujú náklady na návrh, výrobu a dodávku produktov a prác vrátane prekladov zo slovenského do cudzieho jazyka.

Prvou účasťou sa rozumie účasť na konkrétnej/špecifickej výstave (veľtrhu), súvisiacej s podnikateľskou činnosťou žiadateľa.

2. Prvá účasť podniku na obchodných misiách v zahraničí

náklady vynaložené na:

- dopravu a ubytovanie (letenky turistickej triedy, ubytovanie podľa právnych predpisov o cestovných náhradách pre maximálne 3 účastníkov z jednej firmy po dobu maximálne 5 dní),
- náklady na úhradu účastníckeho poplatku.

Prvou účasťou na obchodnej misii sa rozumie účasť na oficiálne zorganizovanej skupinovej pracovnej ceste v príslušnej krajine s presne určenými cieľmi a programom, ktorý musí byť prílohou žiadosti.

3. Poradenské a konzultačné služby

Oprávnenými nákladmi sú náklady vynaložené za prijaté poradenské a konzultačné služby.

Tieto služby musia byť poskytované **jednorazovo** v oblasti podpory marketingových a investičných informácií ako aj podpory internacionalizácie obchodu zamerané na:

- spracovanie rešerší a štúdií o trhu EÚ ako aj o trhoch tretích krajín, spracovanie štúdií realizovateľnosti o podnikateľskom prostredí alebo investičných príležitostiach v SR;
- informatizáciu MSP formou využívania elektronického podpisu a elektronického obchodovania;
- zavádzanie progresívnych informačných technológií zameraných na vyhľadávanie informácií o zahraničných trhoch, ich teritoriálnej a komoditnej štruktúre, obchodných partneroch, legislatívnom prostredí a ďalších aspektoch rozvoja medzinárodnej spolupráce;
- vývoj a realizáciu systémov interaktívnej internetovej komunikácie na báze podnik – podnik alebo podnik – konečný zákazník;
- certifikáciu výrobkov a prieskum stavu duševného vlastníctva a v rámci neho najmä ochrany priemyselných práv na vnútornom trhu EÚ ako aj na trhoch tretích krajín.

Schéma podpory medzinárodnej spolupráce (schéma pomoci de minimis)

Cieľom pomoci pre malých, stredných a veľkých podnikateľov pôsobiacich vo výrobnjej sfére, obchodnej sfére a v službách je rozvoj medzinárodnej spolupráce, zvýšenie zapojenia slovenských podnikov do medzinárodnej del'by práce, ich stimulovanie k internacionalizácii svojej činnosti, zvýšenie efektívnosti pri realizácii obchodných činností, výsledkov výroby a služieb. Ďalším zámerom je zlepšenie pozície a konkurenčnej sily slovenských podnikateľských subjektov na vnútornom trhu EÚ a tretích trhoch, zvýšenie úrovne ich prezentačných aktivít na medzinárodných trhoch na úroveň porovnateľnú s podnikateľskými subjektami v krajinách EÚ a rozvinúť medzinárodnú spoluprácu prostredníctvom zlepšenia informatizácie slovenských podnikateľských subjektov v medzinárodnej dimenzii. Zároveň bude napomáhať k zvýšeniu úrovne informovanosti podnikov o zahraničných trhoch a vývojových tendenciách na týchto trhoch.

Oprávnení príjemcovia

Malí a strední podnikatelia

Veľkí podnikatelia - veľkým podnikateľom sa pre účely tejto schémy rozumie podnikateľ, ktorý nespadá pod definíciu MSP, a zamestnáva viac ako 250 a menej ako 1 000 zamestnancov.

Podnikateľské subjekty, ktoré sa môžu uchádzať o NFP:

- výrobné podnikateľské subjekty
- obchodné firmy, ktorých predmetom podnikania je výhradné zastupovanie iných spoločností pri speňažovaní ich výsledkov výroby alebo služieb a ktorí hodnoverne preukážu túto skutočnosť,
- spoločnosti zaoberajúce sa tvorbou a vývojom softvérových riešení, informačných a internetových technológií, projektovania, designu, biotechnológií a komunikačnými technológiami.

Výška a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci je 3 000 EUR**
- **Maximálna výška pomoci pre jedného príjemcu nesmie presiahnuť súhrne 100 000 EUR** v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **65 % oprávnených nákladov**, pričom minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **35 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené náklady

1. Prvá účasť podniku na výstavách a veľtrhoch v Slovenskej republike a v zahraničí

náklady vynaložené na:

- výstavnú plochu, návrh a výstavbu stánku, zápis do katalógu, prepravu vystavovaného tovaru, prevádzkové náklady na chod stánku, cestovné výdavky maximálne troch zástupcov podnikateľského subjektu (letenky turistickej triedy alebo náklady na dopravu automobилоm na výstavu /veľtrh/, cestovné vo verejnej doprave v mieste konania výstavy /veľtrhu/, náklady na ubytovanie počas výstavy /veľtrhu/ v zahraničí),
- prezentačné prospekty, najmä náklady na prípravu tlačených a elektronických materiálov, ako sú firemné prospekty, katalógy vyrábanej produkcie, videofilmy a CD nosiče, vyhotovené minimálne v dvoch jazykových mutáciách a v maximálnom počte 5 000 ks pre jednu mutáciu, pričom za oprávnené náklady sa považujú náklady na návrh, výrobu a dodávku produktov a prác vrátane prekladov zo slovenského do cudzieho jazyka.

2. Prvá účasť podniku na obchodných misiách v zahraničí

náklady vynaložené na:

- dopravu a ubytovanie (letenky turistickej triedy, ubytovanie podľa právnych predpisov o cestovných náhradách pre maximálne 3 účastníkov z jednej firmy po dobu maximálne 5 dní),
- náklady na úhradu účastníckeho poplatku.

3. Poradenské a konzultačné služby

Oprávnenými nákladmi sú náklady vynaložené za prijaté poradenské a konzultačné služby.

Tieto služby musia byť poskytované **jednorazovo** v oblasti podpory marketingových a investičných informácií ako aj podpory internacionalizácie obchodu zamerané na:

- spracovanie rešerší a štúdií o trhu EÚ ako aj o trhoch tretích krajín, spracovanie štúdií realizovateľnosti o podnikateľskom prostredí alebo investičných príležitostiach v SR;
- informatizáciu MSP formou využívania elektronického podpisu a elektronického obchodovania;
- zavádzanie progresívnych informačných technológií zameraných na vyhľadávanie informácií o zahraničných trhoch, ich teritoriálnej a komoditnej štruktúre, obchodných

partneroch, legislatívnom prostredí a ďalších aspektoch rozvoja medzinárodnej spolupráce;

- vývoj a realizáciu systémov interaktívnej internetovej komunikácie na báze podnik – podnik alebo podnik – konečný zákazník;

Opatrenie 2.1 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľom opatrenia je umožniť verejnemu sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v cestovnom ruchu, zvýšenia zamestnanosti a kvality života v regiónoch podľa Cieľa 1. Zámerom opatrenia je zlepšenie kvalitatívnej úrovne tam, kde existuje potenciál pre cestovný ruch.

Koneční prijímatelia:

- vyššie územné celky - vyššie územné celky musia zabezpečiť, aby sa spracovávanie projektov, predkladania projektov a činností súvisiacich so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku nezúčastňovali pracovníci, ktorí zabezpečujú napĺňanie jednotlivých ustanovení Rámcovej zmluvy medzi VÚC a MH SR z dôvodu zamedzenia konfliktu záujmov,
- mestá a obce, ich vzájomné združenia,
- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestami, obcami a VÚC zabezpečujúce rozvoj kultúrneho dedičstva a cestovného ruchu (príspevkové organizácie nesmú byť účastníkmi hospodárskej súťaže),
- združenia obcí alebo miest s cirkvou (len v prípade využiteľnosti projektu pre cestovný ruch),
- združenie obcí alebo miest s mimovládnu organizáciou (len za podmienky, že zakladateľom alebo jedným zo zakladateľov mimovládnej organizácie nie je súkromný podnikateľský subjekt),
- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené Ministerstvom kultúry SR.

Združenia obcí alebo miest s cirkvou, resp. združenia obcí alebo miest s mimovládnu organizáciou musia byť neziskovou organizáciou podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby.

Pri zriaďovaní neziskových združení (verejná správa

+ mimovládne organizácie), mimovládne organizácie nemôžu byť založené **podnikateľskými subjektami**. V prípade združení verejnej správy s mimovládnu organizáciou musia mimovládne organizácie preukázať **dátum ich založenia** (existenciu viac ako 1 rok, t. j. od 1. januára do 31. decembra roku predchádzajúceho rok podania žiadosti).

Výška a intenzita pomoci

- **Minimálna výška pomoci pre projekty je 25 000 EUR.**
- **Maximálna výška pomoci pre projekty je 6 000 000 EUR**, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nemôže prekročiť **10 000 000 EUR.**

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **95 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **5 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené náklady:

- budovanie mikroinfraštruktúry súvisiacej so zariadeniami a strediskami cestovného ruchu, kultúrными a historickými objektmi, prírodnými atraktivitami (prístupové cesty a parkoviská a inžinierske siete), ktoré nadväzujú už na existujúce inžinierske siete v obci;
- dokúpenie nehnuteľného majetku k pôvodnému majetku konečného prijímateľa za účelom dosiahnutia cieľa stanoveného v projekte;
- zriaďovanie a obnovu turisticko-informačných kancelárií (prezentácia aktivít regiónu) a ich napojenie na informačný systém Slovenskej agentúry pre cestovný ruch na základe zmluvy so SACR;
- výroba a inštalácia medzinárodne akceptovaných turistických značení (destinácií a atraktivít cestovného ruchu, kultúrnych, technických a historických pamiatok, prírodných atraktivít a pod.);¹⁴
- obnova a ochrana nehnuteľného majetku kultúrnych a historických pamiatok (hrady, kaštiele a pod.) v priamej väzbe na cestovný ruch;
- obnova a rekonštrukcia kultúrno-náučných chodníkov a podobných aktivít v priamej väzbe na cestovný ruch;
- náklady na rozvoj kultúrnych aktivít (festivity, prezentácia národného folklóru, zvykov a tradícií, trhov, výstav atď.);
- výstavba a rekonštrukcia verejných hygienic-

¹⁴ Po schválení ich definitívnej podoby Ministerstvom kultúry SR.

- kých zariadení v strediskách cestovného ruchu;
- výstavba kúpalísk, bazénov a súvisiacich doplnkových zariadení v strediskách cestovného ruchu;
- výstavba lyžiarskych lanoviek a vlekov, obstaranie zasnežovacích zariadení, vodných zdrojov pre zasnežovacie zariadenia v strediskách cestovného ruchu a náklady na obstaranie ratraku;
- výstavba zariadení na obsluhu vodných plavidiel využívaných prevažne na účely cestovného ruchu (vodné móla, prístaviská a pod.);
- výstavba športovo-rekreačných zariadení (detské a športové ihriská v strediskách a lokalitách cestovného ruchu);
- budovanie, oprava a značenie turistických trás, cyklotrás, lyžiarskych tratí a chodníkov, oddychových priestorov, vyhládok atď.;
- náklady na obnovu a revitalizáciu prírodných atrakcií a pamiatok bezprostredne súvisiacich a nadväzujúcich na cestovný ruch.

Opatrenie 2.2 Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu

Schéma podpory podnikateľských aktivít cestovného ruchu (schéma štátnej pomoci)

Touto schémou sa má dosiahnuť rast konkurencieschopnosti cestovného ruchu prostredníctvom zvýšenia kvality ponúkaných služieb, ochrana a rozvoj kultúrneho, historického a prírodného dedičstva a podpora vytvárania nových atrakcií v regiónoch ako aj skvalitnenie prezentácie Slovenska ako krajiny cestovného ruchu.

Príjemcovia pomoci

Malí a strední podnikatelia (ďalej len „MSP“)

- Príjemcami pomoci sú fyzické osoby alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka SR, registrované na území SR, podnikajúce v oblasti cestovného ruchu, ktoré plánujú realizovať jednotlivé druhy oprávnených projektov.

- Organizácie zriadené orgánmi štátnej a verejnej správy, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť, zodpovedajú vymedzeniu MSP a sú účastníkmi hospodárskej súťaže.

Výška a intenzita pomoci

- Minimálna výška pomoci pre investičné projekty je 5 000 EUR.
- Maximálna výška pomoci v hrubom vyjadrení pre investičné projekty nesmie dosiahnuť 15 000 000 EUR, pričom celkové oprávnené náklady na projekt nesmú dosiahnuť 25 000 000 EUR. Celkové náklady na projekt nie sú obmedzené.

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **65 % oprávnených nákladov**, pričom minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **35 % oprávnených nákladov**.

- Minimálna výška pomoci na prvú účasť na výstavách a veľtrhoch v Slovenskej republike a v zahraničí je 1 000 EUR.
- Maximálna výška pomoci na prvú účasť na výstavách a veľtrhoch je stanovená 50 000 EUR, pričom celkové oprávnené náklady na projekt nepresiahnu 100 000 EUR.

Intenzita pomoci nesmie prekročiť **50 % oprávnených nákladov**, to znamená, že minimálny podiel príjemcu na spolufinancovaní je **50 % oprávnených nákladov**.

Oprávnené projekty

Oprávnenými projektmi sú projekty zamerané na podporu podnikania v nasledujúcich oblastiach a činnostiach:

Investície:

- Vytvorenie nového podniku
- Rozšírenie existujúceho podniku

Oprávnenými projektami sú projekty zamerané na výstavbu nových zariadení pre cestovný ruch, na rekonštrukciu a modernizáciu existujúcich zariadení cestovného ruchu, ako aj na rekonštrukciu a modernizáciu kultúrno-historických a prírodných objektov pre účely cestovného ruchu na území Slovenskej republiky. Zariadenia a objekty musia byť vo vlastníctve alebo dlhodobom prenájme¹⁵ podnikateľov žiadajúcich o nenávratný finančný príspevok:

- Výstavba nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre cestovný ruch a historických objektov slúžiacich na účely cestovného ruchu na území Slovenskej republiky, pričom zariadeniami cestovného ruchu sú:
  - ubytovacie zariadenia zaradené do kategórie a triedy podľa platnej kategorizácie určenej vo vyhláske MH SR č. 419/2001 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do tried,
  - stravovacie zariadenia, ktoré sa nachádzajú v miestach sústredeného pohybu turistov, priamo v objekte ubytovacieho zariadenia alebo ako samostatné zariadenia,
  - objekty kultúrneho a historického dedičstva a prírodného potenciálu (galérie, múzeá, múzeá v prírode, kultúrne a historické pamiatky v strediskách cestovného ruchu ako sú hrady, zámky, kaštiele, prírodné zvláštnosti a atrakcie) využívané na účely cestovného ruchu,
  - zariadenia a polyfunkčné objekty kúpeľníctva,
  - zariadenia na prezentáciu kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácia národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresy, sympóziá a pod.).

- Výstavba nových zariadení cestovného ruchu, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení v strediskách cestovného ruchu vo vlastníctve alebo dlhodobom prenájme podnikateľov žiadajúcich o nenávratný finančný príspevok, ktoré sú určené na poskytovanie služieb cestovného ruchu s cieľom skvalitniť a zatraktívniť poskytované služby.

Ide najmä o výstavbu alebo rekonštrukciu:

- kúpalísk, otvorených a krytých plavární v miestach a zariadeniach cestovného ruchu,
- bazénov (plavecký, detský, sedací, pre hendikepovaných a pod.) v zariadeniach cestovného ruchu,
- hygienických zariadení v strediskách cestovného ruchu,
- športovo-rekreačných zariadení, ich vybavenia (sáun, posilňovní a pod.) v zariadeniach cestovného ruchu,
- požičovní športových potrieb v strediskách cestovného ruchu,
- lyžiarskych vlekov, lanoviek, sedačkových lanoviek a bobových dráh v strediskách cestovného ruchu,

- parkovísk v strediskách cestovného ruchu, v blízkosti kultúrnych, technických a historických objektov a prírodných zvláštností,
- športových komplexov a detských areálov v strediskách cestovného ruchu.

- Obstaranie hmotného investičného majetku, ktorý je využívaný na poskytovanie služieb cestovného ruchu, najmä:

- nákup malých vodných plavidiel, vodných bicyklov, plti a pod.,
- nákup strojov, prístrojov a zariadení slúžiacich na mechanické zasnežovanie a úpravu lyžiarskych tratí (ratraky, zariadenia na zasnežovanie a vodné zdroje tvoriace ich súčasť).

- Výstavba nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich prvkov priestorovej orientácie dokumentujúca strediská a zariadenia cestovného ruchu a kultúry.

Prvá účasť na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu v Slovenskej republike a v zahraničí

Prvou účasťou sa rozumie účasť na príslušnej výstave alebo veľtrhu súvisiaceho s podnikateľskou činnosťou žiadateľa propagujúcou služby a zariadenia cestovného ruchu v Slovenskej republike.

Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi sú náklady vynaložené v súvislosti s realizáciou oprávneného projektu na:

- obstaranie hmotného investičného majetku: nehnuteľného, t. j. pozemky, budovy a hnuťel'ného, t. j. stroje, prístroje a zariadenia za účelom ďalšieho využitia pre podporu rozvoja cestovného ruchu a kultúry
- obstaranie nehnuteľného investičného majetku, t. j. na licencie pre obstaraný softvér

Investície do hmotného investičného majetku predstavujú náklady na:

- obstaranie hmotného investičného majetku potrebného na poskytovanie služieb novovzniknutým podnikateľom, alebo
- rozširovanie poskytovania služieb alebo na činnosti, ktoré vyžadujú podstatné zmeny služieb.

Oprávnenými nákladmi na účely obstarania uvedeného hmotného investičného majetku je obstarávací cena¹⁶ pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení.

¹⁵ Pod dlhodobým prenájomom sa rozumie zmluvne dohodnutý prenájom začínajúci pred podaním žiadosti o poskytnutie pomoci a trvajúci najmenej 15 rokov po skončení realizácie projektu

¹⁶ § 25 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Investície do nehmotného investičného majetku predstavujú náklady na:

- obstaranie programového vybavenia počítačov (softvér)

Oprávnenými nákladmi na účely obstarania uvedeneho nehmotného investičného majetku je obstarávacia cena softvéru.

Nehmotný investičný majetok musí pritom spĺňať tieto podmienky:

- musí byť používaný výlučne v podniku, ktorý dostáva pomoc,
- musí byť považovaný za odpisovateľný majetok,
- musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok,
- musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcim pomoc minimálne päť rokov.

Prvá účasť na výstavách alebo veľtrhoch v Slovenskej republike a v zahraničí

Oprávnenými nákladmi pri prvej účasti na výstavách alebo veľtrhoch sú:

Náklady na prenájom, zariadenie a prevádzku priestoru (stánku) na výstave alebo veľtrhu, konkrétne náklady na výstavnú plochu, návrh a realizácia stánku, registračný poplatok vystavovateľa, zápis do katalógu, prevádzkové náklady na chod stánku, preprava vystavovaného tovaru, cestovné výdavky maximálne troch zástupcov podnikateľského subjektu (letenky turistickej triedy alebo náklady na dopravu automobilom na výstavu (veľtrh), cestovné vo verejnej doprave v mieste konania výstavy (veľtrhu), náklady na ubytovanie počas výstavy (veľtrhu) v zahraničí, prezentačné prospekty najmä náklady na prípravu tlačených a elektronických materiálov ako sú prospekty, katalógy vlastného zariadenia a poskytovaných služieb, videofilmy a CD nosiče, vyhotovené minimálne v dvoch jazykových mutáciách, z toho v jednej v maximálnom počte 5 000 ks, pričom za oprávnené náklady sa považujú náklady na návrh, výrobu a dodávku uvedených produktov a prác vrátane prekladov zo slovenského do cudzieho jazyka.

4. ZÁKLADNÉ POVINNOSTI ŽIADATEĽA O NENÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK

4.1 Základné povinnosti žiadateľa o nenávratný finančný príspevok z verejného sektora

4.1.1 Všeobecné podmienky poskytnutia pomoci žiadateľovi

Riadiaci orgán pre verejný sektor je Ministerstvo hospodárstva SR, ako Riadiaci orgán pre SOP PS. RO poskytuje pomoc konečným prijímateľom prostredníctvom Sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom na základe zmluvne postúpených práv a povinností. Pomoc je realizovaná formou nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) za účelom úhrady oprávnených nákladov bezprostredne súvisiacich s uskutočnenými aktivitami v rámci projektu.

Žiadateľ o pomoc musí splniť nasledovné všeobecné podmienky poskytnutia pomoci:

1. Podanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vrátane projektu a povinných príloh pred začatím realizácie projektu do termínu určeného výzvou na predkladanie projektov a preukázanie, že bez poskytnutia pomoci nie je možné projekt zrealizovať.
2. Uvedenie spolufinancujúceho subjektu v prípade, že žiadateľ požiadal o finančné zabezpečenie z iných zdrojov v rozsahu rozdielu medzi vlastnými zdrojmi, výškou požadovanej pomoci a celkovými nákladmi projektu.
3. Doklad o disponovaní s finančnými prostriedkami na realizáciu projektu vo výške min. 5 % oprávnených nákladov na projekt.
Zabezpečenie môže byť preukázané týmito dokladmi:
  - **Potvrdením komerčnej banky**, že príjemca pomoci disponuje požadovanou hotovosťou, ktoré je doložené výpisom z uznesenia obecného/mestského zastupiteľstva o zabezpečení finančného krytia predkladaného projektu. Uvedenú hotovosť banka po rozhodnutí o pridelení nenávratného finančného príspevku vinkuluje v prospech schváleného projektu.
  - **Príjemca preukáže prísľub úveru z komerčnej banky (indikovaný úver)**, ktorý je podmienený pridelením nenávratného finančného príspevku, na základe ktorého sa prísľub mení na úver. Daný úver je následne účelovo viazaný v prospech schváleného projektu;
4. Predloženie všetkých povinných príloh k žiadosti o poskytnutie NFP a záväznej osnove projektu.
5. Splnenie povinnosti konečného prijímateľa postupovať podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom

obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Bližšiu úpravu spôsobu uskutočnenia verejného obstarávania obsahuje kapitola VI. tejto príručky.

6. **Doba realizácie projektu nesmie presiahnuť 24 mesiacov.** Doba realizácie projektu začína dňom nadobudnutia účinnosti Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva“) medzi konečným prijímateľom a SO/RO a končí podaním poslednej žiadosti konečného prijímateľa o platbu preukazujúceho výšku oprávnených nákladov. Nadobudnutie účinnosti závisí od toho, či konečný prijímateľ zrealizuje verejné obstarávanie pred podaním žiadosti o poskytnutie NFP alebo po schválení žiadosti o NFP.
7. O príspevok na ďalší projekt môže konečný prijímateľ požiadať až po úspešnom skončení predchádzajúceho projektu a jeho finančnom vyrovnaní. Na projekty rovnakého zamerania je možné počas programovacieho obdobia (súčasný programovacie obdobie je v rokoch 2004 – 2006) poskytnúť príspevok len raz.
8. Konečný prijímateľ môže v rámci príslušného opatrenia predložiť aj viac projektov (v súlade s bodom č. 7, časť II.), avšak maximálnu výšku pomoci a maximálnu intenzitu pomoci musí dodržať. V záujme zamedzenia akýmkoľvek nedorozumeniam odporúčame, aby si konečný prijímateľ dal skontrolovať a potvrdiť notárom počet požadovaných povinných príloh originálu Žiadosti o nenávratný finančný príspevok a projektu

4.1.2 Povinnosti žiadateľa pred podaním žiadosti o poskytnutie NFP a informácie o postupoch a mechanizme poskytovania pomoci

I. Formulár žiadosti, záväznej osnove projektu a povinné prílohy

Žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej žiadosti) a projekty sa musia podávať na formulároch, ktoré tvoria súčasť výzvy na predkladanie projektov. Uvedené formuláre budú pre žiadateľa k dispozícii na internetovej stránke Riadiaceho orgánu pre SOP PS www.hospodarstvo.gov.sk, na internetových stránkach SO/RO www.sacr.sk, www.sea.gov.sk, www.nadsme.sk, www.sario.sk ako aj v informačných centrách prvého kontaktu, kde odpovedia na Vaše otázky a ktorých zoznam je uvedený v kapitole 2.5. **Žiadatelia musia striktne rešpektovať predpísaný formát žiadosti a záväznej osnove projektu a dodržať poradie strán.** **Žiadosti sa podávajú v slovenskom jazyku.** Žiadosť o poskytnutie NFP a záväznú osnovu projektu vyplňte čo najzrozumiteľnejšie. **Rešpektujte**

pri tom **postupnosť jednotlivých strán a príloh.** Buďte presní a dostatočne podrobní, aby žiadosť a záväzná osnova projektu boli vyplnené jasne najmä z hľadiska dosahovania zámerov projektu, ich prínosov a relevantnosti pre ciele programu. **Žiadateľovi odporúčame si pred ich vypísaním podrobne preštudovať Príručku pre žiadateľa.**

K žiadosti a k záväznej osnove projektu je potrebné priložiť povinné prílohy v závislosti od druhu žiadateľa a zamerania projektu tak, ako sú uvedené v týchto dokumentoch. **Upozorňujeme, že v prípade, ak žiadosť nebude kompletná, bude žiadateľ automaticky SO/RO z ďalšieho kola posudzovania vylúčený, pričom po doplnení chýbajúcich údajov bude žiadateľ môcť predložiť projekt v rámci nasledujúcej výzvy na predkladanie žiadostí.**

Žiadosť a záväzná osnova projektu musia byť vyplnené na počítači alebo písacím strojom, NIE RUKOU. Musí byť dodržané poradie strán a žiadosť o poskytnutie NFP, ako aj záväzná osnova projektu vrátane príloh musia byť zviazané v hrebeňovej alebo tepelnej väzbe.

MH SR upozorňuje žiadateľov, aby nepredkladali všetku projektovú dokumentáciu, t. j. celé stavebné projekty, technickú dokumentáciu a pod., ale základné údaje z nich musia byť uvedené v záväznej osnove projektu.

II. Poskytovanie doplnkových informácií

Otázky súvisiace s vypínaním žiadostí možno poslať na Informačné centrá prvého kontaktu, ktorými sú pre verejný sektor neziskové organizácie v pôsobnosti Vyšších územných celkov, ktoré sú uvedené v kapitole VII. tejto príručky a na uvedené adresy SO/RO telefonicky, elektronickou poštou alebo faxom. Otázku treba zreteľne označiť odkazom na konkrétnu výzvu na podanie projektu (číslo).

Odpovede na otázky sa budú poskytovať do uzávierky podávania projektov (žiadostí).

Otázky a odpovede, ktoré by mohli byť zaujímavé aj pre iných žiadateľov, budú zverejnené na internetových stránkach SO/RO, resp. RO.

III. Podanie žiadosti

Žiadosť a projekt vrátane povinných príloh musia byť doručené v uzavretom nepriehľadnom obale (**odporúčame tvrdú kartónovú krabicu**) príslušnému SO/RO ako doporučená zásielka, osobne, alebo kuriérom. **Odporúčame doručiť osobne alebo kuriérom poštou.** Na základnom obale musí byť uvedené označenie kódu príslušnej výzvy na predkladanie projektov, celé meno (názov) žiadateľa, adresa organizácie (žiadateľa), názov projektu a nadpis „NEOTVÁRAŤ“.

Pre Opatrenie 1.2:

Základný uzavretý nepoškodený obal obsahuje voľne vloženú správne vyplnenú Žiadosť o poskytnutie NFP a ďalšie 2 nepriehľadné samostatné obaly, z ktorých jeden (s označením ŽIADOSŤ) obsahuje povinné prílohy k žiadosti a druhý (s označením PROJEKT) obsahuje vypracovanú záväznú osnovu projektu, vrátane povinných príloh.

Obal s označením „ŽIADOSŤ“ obsahuje povinné prílohy v jednom origináli a 3 kópiách. Obal s označením „PROJEKT“ obsahuje projekt a povinné prílohy v jednom origináli a 3 kópiách a musí byť v mieste prelepenia podpísaný žiadateľom a opečiatkovaný.

Pre Opatrenie 2.1:

Základný obal musí obsahovať štyri zalepené obálky:

- **Obálku č. 1 – Originál Žiadosti o poskytnutie NFP vrátane povinných príloh**
- **Obálka č. 2 – Tri osobitne zviazané kópie Žiadosti o poskytnutie NFP vrátane povinných príloh**
- **Obálka č. 3 – Originál záväznej osnovy projektu vrátane povinných príloh, ako aj disketu obsahujúcu Žiadosť o NFP spolu so záväznou osnovou projektu**
- **Obálka č. 4 – Tri osobitne zviazané kópie záväznej osnovy projektu vrátane povinných príloh**

Nezabudnite predložiť žiadosť aj v elektronickej forme na diskete, CD nosiči, DVD nosiči, atď., nakoľko ide o povinnú prílohu.

Na každej obálke musí byť uvedený jej obsah, ktorý musí žiadateľ (štatutárny zástupca) podpísať a opečiatkovať.

Kópie nemusia byť úradne overené.

Žiadosť a projekt vrátane povinných príloh je potrebné doručiť najneskôr do 16.00 hod. v termíne uzávierky podávania žiadostí na adresu príslušného SO/RO (kontakty sú uvedené v prílohe č. 4)

V prípade veľkého množstva žiadateľov v deň uzávierky odovzdávania žiadostí SO/RO zabezpečí vytvorenie systému časeniek, t. j. časového záznamu prijatia jednotlivých žiadostí.

Žiadosti poslané inak ako je uvedené vyššie (napr. faxom alebo elektronicou poštou) alebo doručené na iné adresy **nebudú akceptované.**

V prípade, ak žiadateľ prinesie žiadosť po 16.00, môže byť táto podľa rozhodnutia žiadateľa zaregistrovaná do ďalšej výzvy na predkladanie projektov.

IV. Registrácia žiadosti

Po doručení žiadosti na adresu SO/RO zamestnanci

SO/RO vystavia žiadateľovi **potvrdenie o prijatí žiadosti.**

Do 5 dní od uzávierky termínu na predkladanie žiadosti, určení zamestnanci SO/RO zabezpečia registráciu žiadosti zapísaním údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie NFP do IT monitorovacieho systému (ďalej len ITMS), ktorý na základe týchto údajov vygeneruje jednotlivé položky potvrdenia o registrácii žiadosti. Takto **vystavené potvrdenie o registrácii žiadosti** bude obsahovať názov operačného programu, opatrenia, projektu a údaj o dátume a čase registrácie žiadosti a informáciu o pridelení kódu projektu. Kód projektu bude následne pridelený základnému obalu. Vyplnené potvrdenie o registrácii žiadosti príslušný zamestnanec SO/RO podpíše a opečiatkuje. Po registrácii bude potvrdenie o registrácii žiadosti zaslané poštou všetkým žiadateľom, ktorí predložili žiadosť o poskytnutie NFP.

Po ukončení registrácie uvedení zamestnanci SO/RO základný obal uzatvoria a v mieste prelepenia podpíšu.

V. Vyhodnotenie žiadosti o poskytnutie NFP

Proces vyhodnocovania žiadostí a projektov bude prebiehať v nasledujúcich fázach:

(1) Formálna kontrola žiadosti

Komisia zložená z určených zamestnancov SO/RO (v počte min. 3, vždy však nepárny počet) do 5 pracovných dní po uzávierke termínu na predkladanie žiadostí zrealizuje formálnu kontrolu a označí ich prideleným kódom projektu.

Určení pracovníci SO/RO súčasne skontrolujú, či obsah obálky s označením „Žiadosť“ spĺňa všetky náležitosti podľa výberových kritérií, t. j. **či obsahuje všetky povinné prílohy, tak ako sú uvedené v žiadosti.** Po skončení formálnej kontroly predložených žiadostí bude pracovníkmi SO/RO vypracovaná správa, ktorá bude obsahovať všetky zistené skutočnosti a zoznam žiadateľov, ktorých žiadosti splnili predpísané formálne náležitosti predloženia žiadosti a zoznam žiadateľov, ktorých žiadosti nespĺnili predpísané formálne náležitosti. Vypracovaná a štatutárnym zástupcom SO/RO podpísaná správa je predložená hodnotiacej komisii, ktorá následne hodnotí spôsobilosť žiadateľov, ktorí splnili predpísané formálne náležitosti.

V prípade, ak žiadosť nebude kompletná, bude žiadateľ SO/RO automaticky z ďalšieho konania vylúčený. O tejto skutočnosti bude žiadateľ informovaný v termíne do 15 pracovných dní od podpisu záverečnej správy, približne do 3 mesiacov od uzávierky termínu na predloženie žiadosti o poskytnutie NFP.

(2) Interní a externí posudzovatelia

Po ukončení formálneho hodnotenia žiadostí SO/RO zabezpečí posúdenie projektov a jeho príloh. Na tento účel určí interných posudzovateľov. Súčasne RO na základe výberového konania určí externých posudzovateľov na posúdenie projektov. SO/RO formou náhodného výberu zabezpečí pridelenie žiadostí dvojiciam, tvoreným externým a interným posudzovateľom. SO/RO odovzdá interným a externým posudzovateľom na posúdenie projekty v obálkach s prideleným kódom projektu, ktoré sú nepoškodené, v mieste prelepenia opečiatkované a podpísané žiadateľom. Z uskutočnenia náhodného výberového pridelenia žiadostí bude vyhotovený záznam, ktorý bude predložený hodnotiacej komisii.

Interní a externí posudzovatelia nezávisle hodnotia projekt podľa kritérií pre výber projektov (hodnotiacej tabuľky pre príslušné opatrenie) a overia spôsobilosť uchádzačov, partnerov a spôsobilosť činností (projektov).

Vyhodnotenie kvality návrhov (projektov) vrátane navrhovaného rozpočtu sa uskutoční v súlade s výberovými kritériami. Slúži najmä na uistenie sa, či:

- projekt spĺňa aspekty ako relevantnosť danej činnosti (projektu), jeho zhodnosť s cieľmi výzvy na predkladanie projektov, kvalita, očakávaný efekt, udržateľnosť a efektívnosť vynaložených nákladov (rentabilita);
- žiadateľ má stále a dostatočné zdroje financií na zabezpečenie vlastnej existencie počas celého trvania realizácie projektu a preukázateľné finančné zdroje minimálne vo výške požadovanej na spolufinancovanie projektu;
- žiadateľ je primerane kvalifikovaný a profesionálne spôsobilý, aby mohol navrhovaný projekt a činnosti s ním súvisiace úspešne zvládnuť. To sa týka aj všetkých partnerov uchádzača.

Po vykonaní hodnotenia interní a externí posudzovatelia vypracujú spoločný odborný posudok pre hodnotiacu komisiu v súlade s kritériami hodnotenia najneskôr do **28 pracovných dní** od dňa ukončenia formálnej kontroly žiadostí.

(3) Hodnotiaca komisia

Členovia hodnotiacej komisie na posudzovanie žiadostí a projektov sú menovaní ministrom hospodárstva SR. Hodnotiaca komisia je zložená z 9 členov (odborníci v závislosti od vecného zamerania opatrenia) na princípe partnerstva, v súlade s Nariadením Rady ES č. 1260/1999. Zástupca RO sa ako pozorovateľ zúčastňuje zasadnutí hodnotiacej komisie. Predsedom komisie je zástupca SO/RO bez hlasovacieho práva. Hodnotiaca komisia sa riadi štatútom

a rokovacím poriadkom, ktoré tvoria súčasť výzvy na predkladanie žiadosti.

SO/RO zvolá zasadnutie hodnotiacej komisie **do 30 pracovných dní** od dňa ukončenia formálnej kontroly žiadostí. Hodnotiaca komisia rozhodne o pridelení prostriedkov v termíne **do 35 pracovných dní** od dňa ukončenia formálnej kontroly žiadostí.

Komisia môže začať svoje rokovanie po nasledujúcich procedurálnych krokoch:

- musí byť uznášaniaschopná, t. j. musí byť prítomná nadpolovičná väčšina jej členov s hlasovacím právom;
- každý člen komisie musí podpísať prehlásenie o zachovaní dôvernosti informácií;
- každý člen komisie musí podpísať prehlásenie o nestrannosti voči účastníkom výberového konania. V prípade akéhokoľvek konfliktu záujmov sa nemôže daný člen hodnotiacej komisie zúčastniť hlasovania o projekte.

Hodnotiaca komisia samostatne hodnotí každú žiadosť podľa kritérií pre výber projektov a v súlade s Rokovacím poriadkom a Štatútom Hodnotiacej komisie, a to nasledovným spôsobom:

- komisia hodnotí žiadosti a projekty z hľadiska ich súladu s podmienkami stanovenými vo výberových kritériách pre verejný sektor a s kritériami hodnotenia podľa hodnotiacej tabuľky (**súčasť záväznej osnovy projektu**). Komisia pri svojom hodnotení berie do úvahy najmä správu z odborného hodnotenia projektu. Na svoje rokovanie komisia prizýva externých a interných posudzovateľov;
- v prípade žiadostí a projektov, ktoré nespĺnia podmienky stanovené vo výberových kritériách pre verejný sektor, komisia rozhodne o neschválení pomoci;
- komisia v súlade s kritériami uvedenými v hodnotiacich tabuľkách pridelí jednotlivým projektom bodové hodnotenie, na základe ktorého rozhodne o pridelení pomoci pre konkrétny projekt;
- komisia rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov s hlasovacím právom;
- komisia rozhoduje v termíne do 5 dní od začiatku zasadnutia.

Bližšie informácie o hodnotení žiadostí a projektov sú uvedené v Rokovacom poriadku hodnotiacej komisie.

Hodnotenie žiadostí je ukončené záverečnou správou, ktorú spracuje tajomník Hodnotiacej komisie, ktorým je pracovník SO/RO. Záverečná správa obsahuje zoznam schválených žiadostí, vrátane schválenej výšky pomoci, ako aj zoznam zamietnutých žiadostí.

Platnosť záverečnej správy potvrdí svojim podpisom predseda Hodnotiacej komisie a predloží ju RO.

RO do 10 pracovných dní od predloženia záverečnej správy vykoná kontrolu postupov realizovaných v rámci hodnotiaceho procesu a následne poverí SO/RO uzatvorením zmlúv s konečnými prijímateľmi (Zmluva o poskytnutí NFP tvorí súčasť výzvy na predkladanie projektov).

V prípade, ak RO zistí akékoľvek nedostatky v postupoch realizovaných v rámci hodnotiaceho procesu, budú všetky žiadosti vrátane projektov bezodkladne vrátené Hodnotiacej komisii s upozornením na tieto nedostatky a s požiadavkou na ich nápravu a opätovné prehodnotenie. Hodnotiaca komisia je povinná vykonať nápravu a opätovne prehodnotiť žiadosti a projekty do 5 pracovných dní od zistenia nedostatku.

VI. Oznámenie o rozhodnutí Hodnotiacej komisie

Žiadatelia budú o rozhodnutí Hodnotiacej komisie vyznamenaní písomne.

Ak pôjde o rozhodnutie, ktorým sa žiadosť diskvalifikuje (neprijíma), žiadateľ bude o uvedenom informovaný do 15 pracovných dní od podpisu záverečnej správy zo zasadnutia Hodnotiacej komisie (tak ako je uvedené vyššie) a takéto rozhodnutie bude vydané z nasledovných dôvodov:

- žiadosť spolu s projektom bola doručená po uzávierke - v tomto prípade bude žiadateľ upozornený, že jeho žiadosť a projekt budú posudzované v nasledujúcej výzve na predkladanie projektov;
- žiadosť je nekompletná alebo sa iným spôsobom nezlučuje s predpísaným administratívnym formátom;
- žiadateľ nie je v zmysle pravidiel spôsobilý uchádzať sa o NFP;
- projekt je v zmysle stanovených pravidiel neprípustný (napr. navrhovaná činnosť nie je zahrnutá v popise opatrení - oprávnené aktivity, činnosť, resp. projekt presahuje povolený časový horizont, požaduje sa NFP vyšší ako povolené maximum a pod.);
- relevantnosť a / alebo technická kvalita projektu boli vyhodnotené nižšie ako je požadovaná minimálna úroveň;
- relevantnosť a / alebo technická kvalita projektu boli vyhodnotené nižšie ako tie isté kritériá v prípade iných úspešných žiadateľov;
- finančná stránka projektu bola vyhodnotená ako nedostatočná.

Ak pôjde o rozhodnutie poskytnúť NFP, bude žiadateľ o uvedenom informovaný v takom termíne, aby bolo zabezpečené uzatvorenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku do 10 pracovných dní odo dňa poverenia zo strany RO.

V prípade, že žiadateľ vykonal verejné obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní

č. 523/2003 Z. z. **pred podaním žiadosti** o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, bude vo výzve na podpísanie zmluvy o poskytnutí NFP upozornený na povinnosť vinkulovať vlastné prostriedky na účel realizácie projektu, alebo zmeniť prísľub o úvere na zmluvu o úvere tak, aby bol dodržaný termín 10 pracovných dní. V tomto prípade zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu zmluvy oboma stranami a žiadateľ (teraz už konečný prijímateľ) môže začať realizáciu projektu. V prípade, že žiadateľ bude vykonávať verejné obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní č. 523/2003 Z. z. **po rozhodnutí o udelení** nenávratného finančného príspevku, bude vyzvaný na podpis zmluvy. V tomto prípade zmluva nadobúda platnosť dňom podpisu zmluvy oboma stranami. Účinnosť však nadobúda až po vykonaní verejného obstarávania a vinkulovaní vlastných prostriedkov na účel realizácie projektu, resp. zmenení prísľubu o úvere na zmluvu o úvere, ktoré musí dokladovať SO/RO. Žiadateľ (teraz už konečný prijímateľ) môže začať realizáciu projektu až po podpise zápisnice z verejného obstarávania zástupcami SO/RO a nadobudnutia účinnosti zmluvy.

4.1.3 Povinnosti konečného prijímateľa počas realizácie projektu

I. Zmluvné povinnosti

Konečný prijímateľ sa zaväzuje prijať poskytnutý finančný príspevok a v súlade s podmienkami stanovenými v zmluve o poskytnutí NFP a v jej prílohách realizovať projekt, na spolufinancovanie ktorého bol NFP poskytnutý. Konečný prijímateľ zodpovedá za riadnu realizáciu schváleného projektu v zmysle platných právnych noriem a v súlade so znením zmluvy o poskytnutí NFP. Konečný prijímateľ súčasne zodpovedá za efektívne a hospodárne čerpanie prostriedkov určených na financovanie projektu.

Konečný prijímateľ berie na vedomie, že finančný príspevok, a to aj každá jeho časť, je prostriedkom vyplateným zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Na použitie týchto prostriedkov, kontrolu použitia týchto prostriedkov a vymáhanie ich neoprávneného použitia alebo zadržania sa vzťahuje režim upravený v legislatíve Európskeho spoločenstva (Nariadenie Rady ES č. 1260/1999, Nariadenie Rady ES č. 2185/1996) a v legislatíve SR (zákon NR SR č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

a) Trvanie a podmienky realizácie projektu

Konečný prijímateľ je povinný zrealizovať schválený projekt v súlade so schváleným rozpočtom projektu a plánom činností uvedenom v prílohe zmluvy o poskytnutí NFP v lehote do 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP. Konečný prijímateľ je povinný dodržiavať harmonogram realizácie projektu.

Konečný prijímateľ počas realizácie projektu:

- nesmie meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena narušila povahu projektu;
  - nesmie meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena narušila podmienky realizácie projektu;
  - nesmie meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena znamenala poskytnutie neoprávnenej výhody;
  - nesmie meniť schválený projekt, ak je podstatná zmena následkom zmeny vlastníckych pomerov k niektorému článku infraštruktúry, alebo zastavenia či premiestnenia polohy činnosti;
  - je povinný písomne informovať SO/RO o akejkoľvek okolnosti, ktorá môže spôsobiť zmenu týkajúcu sa projektu, alebo ktorá spôsobila zmenu projektu, a to bezodkladne po tom, ako sa o tejto okolnosti dozvedel, najneskôr však do 15 pracovných dní;
  - v prípade potreby je prijímateľ povinný najneskôr do 30 pracovných dní pred uplynutím lehoty realizácie projektu alebo jeho časti písomne požiadať SO/RO o jej predĺženie; žiadosť o povolenie vykonania zmeny v projekte musí byť odôvodnená, inak ju SO/RO bez ďalšieho posudzovania zamietne;
  - je povinný SO/RO do 15 pracovných dní pred ukončením kalendárneho štvrtroka predložiť Štvrtročný plán platieb;
  - je povinný **kontaktným miestam príslušného VÚC** mesačne počas trvania realizácie projektu predkladať Hlásenie o priebehu realizácie projektu, a to do 5 pracovných dní nasledujúceho mesiaca. Konečný prijímateľ je povinný na požiadanie kontaktného miesta príslušného VÚC bezodkladne predložiť doplňujúce informácie týkajúce sa monitorovania realizácie projektu;
  - je povinný SO/RO po ukončení realizácie projektu predložiť Hlásenie o ukončení realizácie projektu spolu s poslednou žiadosťou konečného prijímateľa o platbu;
  - konečný prijímateľ je povinný umožniť počas realizácie projektu kontrolu na mieste.
- V odôvodnených prípadoch sa môže SO/RO, po získaní súhlasu RO, dohodnúť s konečným prijímateľom na zmene projektu alebo niektorej jeho časti. Dohoda o zmene projektu alebo niektorej jeho časti

musí mať formu písomného dodatku k zmluve o poskytnutí NFP a je účinná dňom jej podpisu oboma zmluvnými stranami. Na uzavretie dohody o zmene projektu alebo niektorej jeho časti nemá konečný prijímateľ právny nárok.

b) Oprávnené náklady schváleného projektu

Za oprávnené náklady na schválený projekt môžu byť považované len náklady, ktoré:

- boli schválené hodnotiacou komisiou pre príslušné opatrenia v rámci procesu schvaľovania projektu;
- vznikli konečnému prijímateľovi najskôr v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP, ktorá bola podpísaná medzi konečným prijímateľom a príslušným SO/RO;
- boli vynaložené konečným prijímateľom na realizáciu projektu v termíne do 24 mesiacov od dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP, pokiaľ nebola využitá možnosť, že SO/RO môže v prípadoch odôvodnených okolnosťami, na základe písomnej žiadosti predloženej konečným prijímateľom, primerane predĺžiť lehotu podľa harmonogramu realizácie projektu;
- sú v súlade so Schváleným rozpočtom projektu / Plánom činností.

Za oprávnené náklady sa považujú len náklady, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti reálne, správne, aktuálne a ktoré sa navzájom neprekrývajú. Oprávnené náklady a ich úhrada musí byť v súlade so slovenským právnym poriadkom a právnym poriadkom Európskych spoločenstiev. Konečná výška NFP sa určí na základe skutočne vynaložených, odôvodnených a riadne preukázaných nákladov. Celková schválená výška NFP uvedená v zmluve o poskytnutí NFP však nesmie byť prekročená, pričom musí byť dodržaný pomer financovania z vlastných zdrojov žiadateľa a financovania zo zdrojov SOP PS.

Konečný prijímateľ sa zaväzuje v rámci realizovaného projektu neprekročiť 25 %¹⁷ značného čistého výnosu z celkových nákladov realizovaného projektu. V prípade, že konečný prijímateľ prekročí stanovenú maximálnu hranicu 25 % značného čistého výnosu, budú voči nemu uplatnené sankcie v zmysle legislatívy SR.

c) Ďalšie povinnosti konečného prijímateľa

Konečný prijímateľ je povinný písomne informovať SO/RO o začatí realizácie projektu.

Konečný prijímateľ je **povinný vo všetkých dokumentoch**, ktoré je na základe zmluvy o poskytnutí NFP povinný predkladať SO/RO, VÚC a oprávnenému

¹⁷ V zmysle Nariadenia Rady ES č. 1260/1999, odst.40

kontrolnému orgánu **uvádzať úplné a pravdivé informácie.**

Konečný prijímateľ je povinný uchovávať zmluvu o poskytnutí NFP vrátane jej príloh a doplnkov a všetky doklady týkajúce sa poskytnutého NFP v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, najmenej však 10 rokov od poslednej platby.

Konečný prijímateľ je povinný písomne oznámiť SO/RO všetky zmeny a skutočnosti, ktoré majú vplyv alebo súvisia s plnením zmluvy o poskytnutí NFP alebo sa akýmkoľvek spôsobom zmluvy o poskytnutí NFP týkajú alebo môžu týkať, a to bezodkladne po tom, ako sa to dozvie, najneskôr však do 15 pracovných dní od ich vzniku. Zmluvné strany následne bez zbytočného odkladu prerokujú ďalšie možnosti a spôsoby plnenia predmetu a účelu zmluvy o poskytnutí NFP.

Konečný prijímateľ je povinný po dobu trvania zmluvného vzťahu so SO/RO bezodkladne po nadobudnutí **poistíť majetok, ktorý nadobudol úplne alebo sčasti z NFP** poskytnutého na základe zmluvy o poskytnutí NFP, a to pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú.

Konečný prijímateľ je povinný oznámiť SO/RO každú poistnú udalosť na majetku spolufinancovanom na základe zmluvy o poskytnutí NFP, a to do 15 pracovných dní od jej vzniku. Konečný prijímateľ je v rovnakej lehote povinný informovať SO/RO o vyplatení a výške poistného plnenia z poistnej udalosti uvedenej v predchádzajúcej vete.

Konečný prijímateľ je povinný po schválení žiadosti uviesť do všetkých ním vypracovaných podkladov (najmä vo forme oznámenia v projektovej dokumentácii) a počas realizácie projektu na mieste realizácie projektu tabuľou zreteľne, jasne a čitateľne údaje o financovaní projektu z prostriedkov Európskych spoločností, v znení: **„Tento projekt je spolufinancovaný Európskymi spoločnosťami“.** Konečný prijímateľ je povinný zabezpečiť, aby aj po skončení realizácie projektu bolo miesto realizácie projektu trvalo označené oznámením, že na realizácii projektu sa spolupodieľali Európske spoločnosti.

Konečný prijímateľ je povinný, počas platnosti Zmluvy o pridelení NFP, písomne informovať SO/RO do 15 pracovných dní od začatia súdneho konania alebo iného konania, ktoré sa voči nemu začalo. Prijímateľ je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 5 pracovných dní od momentu, kedy mu bol doručený návrh, písomne informovať SO/RO, ak niektorý z jeho veriteľov podal proti nemu návrh na vyhlásenie konkurzu.

Konečný prijímateľ je povinný zmluvne zabezpečiť v prípade **zmeny vlastníka** akejkoľvek časti infraštruktúry súvisiacej so schváleným projektom

počas obdobia 15 rokov od začiatku realizácie projektu prevod zmluvných povinností vyplývajúcich zo zmluvy o poskytnutí NFP na nového vlastníka a následne o tom informovať SO/RO.

Konečný prijímateľ nesmie požadovať na realizáciu tohto projektu dotáciu alebo príspevok z iných rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu SR, štátnych fondov, predvstupových fondov Európskej únie alebo z iných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ.

d) Zodpovednosť za porušenie zmluvy

V prípade zistenia akýchkoľvek nedostatkov pri realizácii projektu SO/RO vyzve konečného prijímateľa, aby odstránil zistené nedostatky a určí mu na to dodatočnú 30 dňovú lehotu. V prípade, ak konečný prijímateľ svoje povinnosti neplní a zistené nedostatky neodstráni ani v dodatočnej lehote, môže SO/RO od zmluvy odstúpiť. Následne SO/RO oznámi konečnému prijímateľovi, že porušenie zmluvy znamená porušenie platobnej disciplíny v zmysle zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a vyzve konečného prijímateľa, aby vrátil neoprávnene čerpané alebo ním zadržané finančné prostriedky vrátane penále.

V súlade so zákonom č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov výška penále je 0,2 % z neoprávnene použitej alebo zadržanej sumy za každý, aj začatý deň omeškania, alebo za každý, aj začatý deň neoprávnene použitia poskytnutých finančných prostriedkov, najviac však do výšky dvojnásobku tejto sumy. Odvod a penále za porušenie platobnej disciplíny možno uložiť do piatich rokov odo dňa preukázateľného zistenia porušenia rozpočtovej disciplíny.

Konečný prijímateľ nezodpovedá za porušenie zmluvnej povinnosti, ak splneniu jeho povinnosti bráni prekážka, ktorá nastala nezávisle od jeho vôle, ak nemožno rozumne predpokladať, že by konečný prijímateľ túto prekážku alebo jej následky odvrátil alebo prekonal, alebo v čase podpisu zmluvy túto prekážku predvídal.

Konečný prijímateľ berie na vedomie, že vzhľadom na povahu finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy o poskytnutí NFP (prostriedky štátneho rozpočtu) je orgán príslušný v zmysle osobitných predpisov, t. j. príslušná správa finančnej kontroly alebo MF SR, oprávnený vymáhať od konečného prijímateľa finančný príspevok aj bez podnetu SO/RO alebo nad rámec podnetu SO/RO. V prípade sporu sa o oprávnenosti použitia alebo zadržania prostriedkov finančného príspevku vždy rozhodne v konaní pred príslušnou správou finančnej kontroly.

e) Informovanie verejnosti o poskytnutých NFP

Konečný prijímateľ súhlasí s tým, že Európska komisia, RO pre SOP PS a SO/RO majú právo zverejňovať informácie o subjektoch (konečných prijímateľoch) a o projektoch, ktorými sa realizujú opatrenia SOP PS.

Konečný prijímateľ súhlasí so zverejnením údajov vyplývajúcich z obsahu zmluvy o poskytnutí NFP v rozsahu:

- a) názov subjektu - konečného prijímateľa,
- b) adresa/sídlo,
- c) názov projektu,
- d) výška prideleného nenávratného finančného príspevku.

II. Platobné postupy (vypracované MF SR)

a) Účet konečného prijímateľa

V prípade konečného prijímateľa, ktorý je obcou, môže konečný prijímateľ otvoriť osobitný účet pre projekt alebo používať bežný účet, na ktorom finančné operácie nemusia súvisieť len s projektom.

- účet slúži na pripísanie prostriedkov štrukturálnych fondov a prostriedkov štátneho rozpočtu na spolufinancovanie;
- účet je vedený v SKK;
- výdavky súvisiace s projektom, sú hradené z tohto účtu, na ktorý boli poukázané aj vlastné zdroje určené na spolufinancovanie;
- v prípade osobitného účtu sú bankové poplatky súvisiace s otváraním a vedením účtu podľa pravidla č. 3 nariadenia Európskej komisie č. 2003/1145/ES oprávnenými nákladmi a sú hradené z tohto účtu;
- poplatky za transakcie z tohto účtu znáša konečný prijímateľ;
- v prípade, že konečný prijímateľ hradí výdavky spojené s projektom v inej mene ako SKK, prípadné kurzové rozdiely vzniknuté dôsledkom prevodu z tohto účtu znáša konečný prijímateľ;
- úroky vzniknuté na účte sú príjmom konečného prijímateľa.

Všetky finančné operácie týkajúce sa realizácie projektu, je konečný prijímateľ povinný realizovať bezhotovostne v slovenských korunách v súlade so zák. č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacími predpismi.

Konečný prijímateľ je oprávnený realizovať platby v hotovosti výlučne na základe pokladničného potvrdenia z pokladne je prijímateľa v prípade, ak výška platby nepresiahne čiastku 30 000,- Sk (slovom tridsať tisíc slovenských korún) mesačne. Konečný prijímateľ musí udržiavať bankové účty, z ktorých sa realizujú platby v prospech projektu,

otvorené a nesmie ich zrušiť až do ukončenia projektu.

V prípade konečného prijímateľa, ktorý je rozpočtovou organizáciou, príspevkovou organizáciou alebo VÚC vedie konečný prijímateľ účet (účty) v súlade so zákonom NR SR č.291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

b) Platby konečnému prijímateľovi

V prípade konečných prijímateľov z verejného sektora možno využiť systém predfinancovania. Predfinancovanie možno zadefinovať ako poskytnutie finančných prostriedkov konečnému prijímateľovi z verejného sektora zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu na uhrádzanie záväzkov voči dodávateľovi v lehote splatnosti na základe predloženia účtovných dokladov vystavených dodávateľom.

Každá platba konečnému prijímateľovi z verejného sektora je realizovaná pomerne za zdroje EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie, t. z., že musí byť doplnená zdrojmi konečného prijímateľa v pomere schválenom na projekt.

Poskytovanie predfinancovania pre verejný sektor však nie je záväzné. Konečný prijímateľ sa môže rozhodnúť aj pre systém refundácie, ako to platí pre súkromný sektor.

Každú žiadosť o platbu vyhotovuje konečný prijímateľ v dvoch origináloch, pričom jeden originál zostáva u konečného prijímateľa a druhý predkladá sprostredkovateľskému orgánu pod riadiacim orgánom. Formulár žiadosti konečného prijímateľa o platbu spolu s pokynmi na vyplnenie je uvedený v prílohe č. 4.9. Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Termíny predkladania žiadostí konečného prijímateľa o platbu sú – priebežné - v súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Výška požadovaných platieb musí byť v súlade s finančným plánom projektu stanoveným v zmluve. Tento plán upresňuje konečný prijímateľ v rámci každej žiadosti o platbu uvedením predpokladanej výšky nasledovných dvoch žiadostí o platbu.

V prípade využitia systému predfinancovania sa vyplácanie konečného prijímateľa z verejného sektora uskutočňuje v dvoch etapách – etape predfinancovania a etape refundácie uskutočnených výdavkov.

Etapa predfinancovania

1. Konečný prijímateľ v stanovených termínoch môže predkladať žiadosť o platbu v SKK sprostredkovateľskému orgánu pod riadiacim orgánom.
2. Konečný prijímateľ predkladá spolu so žiadosťou o platbu aj dva rovnopisy originálov faktúr po ich

obdržaní od dodávateľa. Tretí rovnopis originálu faktúry, príp. dokladu rovnocennej dôkaznej hodnoty, si ponecháva konečný prijímateľ.

3. SORO následne vykoná formálnu kontrolu žiadosti o platbu, pri ktorej overí kompletnosť a správnosť žiadosti. V prípade formálnych nedostatkov vyzve konečného prijímateľa, aby v stanovenom čase doplnil svoju žiadosť. V prípade závažných nedostatkov, alebo nedoplnenia požadovaných údajov v stanovenom čase, žiadosť zamietne.
4. SORO v spolupráci s konečným prijímateľom v rámci lehoty splatnosti záväzku dodávateľovi overí dodávku tovarov alebo služieb (vykonanie predbežnej kontroly). SORO overuje, či požadovaná suma v žiadosti o platbu zodpovedá údajom uvedeným v priložených dokladoch. SORO zároveň overuje súlad so slovenskou legislatívou a legislatívou ES (štátna pomoc, verejné obstarávanie, ochrana životného prostredia, rovnosť príležitostí, publicita). Rovnako overuje, či požadovaná čiastka zodpovedá finančným tabuľkám v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.
5. Po uskutočnení predbežnej kontroly SORO do stanovenej lehoty 17 pracovných dní schváli alebo neschváli žiadosť konečného prijímateľa o platbu. V prípade schválenia SORO predloží túto žiadosť na platobnú jednotku.
6. Samotné vyplatenie prostriedkov formou predfinancovania zabezpečuje platobná jednotka vo výške schválenej platby. Platobná jednotka prostredníctvom Štátnej pokladnice prevádza prostriedky konečnému prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov pomerne za zdroje EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie.
7. Po splnení všetkých podmienok je platba predfinancovania konečnému prijímateľovi uhradená v schválenej výške najneskôr do 33 pracovných dní. Konečný prijímateľ je následne povinný bezodkladne, najneskôr do 5 pracovných dní od pripísania prostriedkov na jeho účte, previesť prostriedky dodávateľovi. V opačnom prípade znáša penále za omeškanie platby voči dodávateľovi samotný konečný prijímateľ.
8. Kroky uvedené v prvých siedmich odsekoch sa opakujú až do momentu dosiahnutia 95 % oprávnených nákladov na projekt s výnimkou prípadov, keď bola suma znížená zo strany riadiaceho orgánu alebo sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom.
9. Po poskytnutí každého predfinancovania je konečný prijímateľ povinný celú výšku následne (najneskôr do 15 dní) zúčtovať. Na predpísanom formulári na zúčtovanie predfinancovania (príloha č. 4.10. Zmluvy a príloha č. 7 Dodatku), ktorý predkladá sprostredkovateľskému orgánu pod

riadiacim orgánom, uvedie čerpanie podľa rozpočtovej klasifikácie. Spolu s formulárom predkladá výpis z účtu potvrdzujúci skutočné uhradenie účtovných dokladov dodávateľovi.

Etapa refundácie

9. Po vyčerpaní 95 % oprávnených nákladov na projekt si je konečný prijímateľ povinný zostávajúcich 5 % z celkových oprávnených nákladov na projekt, aj za podiel prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu, povinný uhradiť najskôr z vlastných zdrojov. Až po preukázaní tejto úhrady a ukončení projektu je konečný prijímateľ oprávnený požiadať SORO o záverečnú platbu zostatku zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu.
10. Po ukončení projektu a uskutočnení príslušných kontrol platobná jednotka uvedený zostatok refunduje konečnému prijímateľovi.
11. Po splnení všetkých podmienok pri žiadosti o záverečnú platbu sú výdavky konečnému prijímateľovi preplatené v schválenej výške najneskôr do 17 pracovných dní.
12. Pre konečných prijímateľov – rozpočtové organizácie pri poskytnutí predfinancovania platobná jednotka rozpočtovým opatrením upravuje rozpočet príslušnej rozpočtovej organizácie na výdavky. Po zúčtovaní predfinancovania a prevode prostriedkov EÚ z platobného orgánu na príslušný príjmový účet platobná jednotka rozpočtovým opatrením upravuje rozpočet príslušnej rozpočtovej organizácie na príjmy. Pri refundácii záverečných 5 %, resp. pri využití systému refundácie, platobná jednotka rozpočtovým opatrením upravuje rozpočet príslušnej rozpočtovej organizácie zároveň na príjmy a výdavky.
13. SORO má právo pred akoukoľvek platbou vykonať kontrolu fyzického súladu projektu na mieste. Kontrola je zameraná na dodržiavanie podmienok zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Preto je konečný prijímateľ povinný umožniť výkon kontroly na mieste. Z kontroly na mieste SORO vypracuje správu o kontrole na mieste, ktorú potvrdí podpisom poverený zástupca konečného prijímateľa.

c) Účtovníctvo a archivácia

Konečný prijímateľ vedie účtovníctvo v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v rámci svojho účtovníctva, v ktorom osobitne zaznamenáva a vykazuje všetky operácie týkajúce sa projektu. Podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, VÚC a obce sú každoročne stanovené v opatrení Ministerstva financií SR (pre rok 2004 je to opatrenie č. 24 501/2003-92 z 11. decembra 2003).

Platby vykonané konečným prijímateľom sa dokladujú zúčtovacími dokladmi. Kde je to možné, konečný prijímateľ vedie svoje účtovníctvo v elektronickej forme.

Konečný prijímateľ je povinný uchovávať všetky doklady, ktoré sa týkajú výdavkov a kontrol na projekt (napr. faktúry, kontrolné správy atď.), minimálne na obdobie 10 rokov od ukončenia projektu.

d) Daň z pridanej hodnoty

Vo vzťahu k štrukturálnym fondom otázku oprávnenosti výdavku za DPH upravuje pravidlo 7. nariadenia Európskej komisie č. 2003/1145/ES vzťahujúce sa na pravidlá oprávnenosti pre spolufinancovanie zo štrukturálnych fondov.

V súlade s týmto nariadením platí, že:

1. DPH, ktorá je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom, nemôže byť považovaná za oprávnený výdavok, dokonca ani ak nie je skutočne znovunadobudnutá konečným prijímateľom. Nezohľadňuje sa súkromné alebo verejné postavenie konečného prijímateľa pre určenie, či je DPH považovaná za oprávnený alebo neoprávnený výdavok pri aplikácii tohto ustanovenia.
2. DPH, ktorá nie je nárokovateľná na vrátenie konečnému prijímateľovi na základe aplikácie špecifických národných pravidiel, bude považovaná za oprávnený výdavok tam, kde sú takéto pravidlá plne v súlade so šiestou smernicou Rady EC č. 77/388/EEC(1) k DPH.

Z uvedeného nariadenia vyplýva, že DPH je oprávneným nákladom pre neplatiteľov DPH v celej výške bez rozlišovania časti EÚ zdrojov a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu.

e) Následná finančná kontrola

Konečný prijímateľ je povinný kedykoľvek počas alebo po realizácii projektu umožniť príslušným kontrolným útvarom (územne príslušná Správa finančnej kontroly, odbor finančnej kontroly prostriedkov ES Ministerstva financií SR, odbor kontroly Ministerstva hospodárstva SR) vykonanie následnej finančnej kontroly. Tieto kontrolné útvary sú funkčne a organizačne nezávislé od Riadiaceho orgánu/sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom, platobnej jednotky a platobného orgánu.

Pri výkone následnej finančnej kontroly sa kontrolné a kontrolované subjekty riadia základnými pravidlami v zmysle § 13 - 25 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite.

4.1.4 Povinnosti konečného prijímateľa po ukončení realizácie projektu

Konečný prijímateľ je povinný uchovávať zmluvu

o poskytnutí NFP vrátane jej príloh a dodatkov a všetky doklady týkajúce sa poskytnutého NFP v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, najmenej však 10 rokov od ukončenia projektu.

Po ukončení realizácie projektu je konečný prijímateľ povinný predkladať kontaktným miestam príslušného VÚC v polročných intervaloch počas obdobia piatich rokov hodnoty indikátorov stanovené externými a internými hodnotiteľmi a schválené hodnotiacou komisiou.

Konečný prijímateľ sa zaväzuje, že sa podrobí výkonu kontroly zo strany oprávnených kontrolných orgánov a to počas obdobia 5 rokov po skončení realizácie projektu.

4.1.5 Usmernenie Riadiaceho orgánu o postupoch pri verejnom obstarávaní

Konečný prijímateľ je povinný vykonať verejné obstarávanie v súlade so zákonom č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Konečný prijímateľ je **povinný** v zmysle zákona NR SR č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní **realizovať verejné obstarávanie prostredníctvom certifikovanej osoby. Zoznam** certifikovaných osôb **sa nachádza** na webovej stránke Úradu pre verejné obstarávanie www.uvo.gov.sk.

Žiadatelia z VEREJNÉHO SEKTORA, t. j. obce, mestá, VÚC, ... sú zo zákona povinní vykonať verejné obstarávanie.

Verejné obstarávanie môžu vykonať buď „pred“ podaním žiadosti o poskytnutie NFP, alebo až „po“ udelení nenávratného finančného príspevku. **Je to na rozhodnutí žiadateľa.**

Ak bude verejné obstarávanie vykonané až „po“ rozhodnutí o pridelení nenávratného finančného príspevku, t. j. po podpise zmluvy môžu nastať dva prípady:

- ak bude výška požadovaného nenávratného finančného príspevku po vykonaní verejného obstarávania vyššia ako výška určená v zmluve, poskytnutie nenávratného finančného príspevku sa bude odvíjať zo sumy určenej v zmluve;
- ak bude výška požadovaného nenávratného finančného príspevku po vykonaní verejného obstarávania nižšia ako výška určená v zmluve, poskytnutie nenávratného finančného príspevku sa bude odvíjať z výsledku verejného obstarávania. Napríklad ak je v zmluve výška požadovaného nenávratného finančného príspevku 1 mil. SKK, ale výsledkom verejného obstarávania bude výška požadovaného nenávratného finančného príspevku 1,2 mil. SKK, poskytne sa nenávratný finančný príspevok 1 mil. Sk podľa výšky určenej v zmluve,

pričom zvyšok bude musieť žiadateľ financovať z vlastných zdrojov. Ak výsledkom verejného obstarávania bude výška požadovaného nenávratného finančného príspevku 0,8 mil. SKK, poskytnie sa nenávratný finančný príspevok 0,8 mil. SKK.

4.2 Základné povinnosti žiadateľa o nenávratný finančný príspevok zo súkromného sektora

4.2.1 Všeobecné podmienky poskytnutia pomoci žiadateľovi

Poskytovateľom pomoci pri Schémach štátnej pomoci a Schémach pomoci de minimis je Ministerstvo hospodárstva SR, ako Riadiaci orgán pre Sektorový operačný program Priemysel a služby (ďalej len poskytovateľ). Poskytovateľ pomoci ju poskytuje príjemcom pomoci prostredníctvom SO/RO – vykonávateľa schémy štátnej pomoci a schémy pomoci de minimis (ďalej len vykonávateľ) na základe zmluvne postúpených práv a povinností.

Pomoc v rámci príslušnej schémy je realizovaná formou nenávratného finančného príspevku (ďalej len NFP) za účelom refundácie preukázateľných oprávnených nákladov bezprostredne súvisiacich s uskutočnenými aktivitami v rámci projektu.

Oprávnené projekty a oprávnené náklady, na ktoré sa vzťahuje pomoc sú popísané v schéme štátnej pomoci a schéme pomoci de minimis. O pomoc môže žiadať každý subjekt, ktorý spĺňa podmienky uvedené v odseku o príjemcoch pomoci konkrétnej schémy. Žiadateľ o pomoc musí splniť nasledovné všeobecné podmienky poskytnutia pomoci:

1. Podanie žiadosti vrátane všetkých povinných príloh a projektu vrátane všetkých povinných príloh pred začatím realizácie projektu do termínu určeného výzvou na predkladanie žiadostí a preukázanie, že bez poskytnutia pomoci nie je možné projekt zrealizovať.
2. Disponovanie finančnými zdrojmi minimálne vo výške 35 %, resp. minimálne 50 % požadovanej na spolufinancovanie projektu (tak, ako je uvedené v príslušnej schéme, v odseku výška a intenzita pomoci).
3. Uvedenie spolufinancujúceho subjektu, v prípade, že žiadateľ požiadal o finančné zabezpečenie i z iných zdrojov v rozsahu rozdielu medzi vlastnými zdrojmi, výškou požadovaného NFP a celkovými nákladmi projektu.
4. Žiadateľ musí preukázať doklad o disponovaní s finančnými prostriedkami na realizáciu projektu vo výške min. 35 % oprávnených nákladov na projekt (v prípade prvej účasti na výstavách a veľtrhoch min. 50 %).

5. Zabezpečenie môže byť preukázané týmito dokladmi:

- a. **Potvrdením komerčnej banky**, že žiadateľ disponuje požadovanou hotovosťou, ktoré banka na daný projekt po rozhodnutí o pridelení NFP vinkuluje;
  - b. **Prísľubom úveru z komerčnej banky (tzv. indikovaný úver)**, ktorý je podmienený pridelením NFP, na základe ktorého sa prísľub mení na úver. Účelovosť daného úveru je následne viazaná na schválený projekt;
  - c. **Úverovou zmluvou** (ak žiadateľ už má finančné prostriedky vinkulované v prospech svojho účtu), preukazujúcou účelovosť úveru v prospech predkladaného projektu.
6. Splnenie povinnosti príjemcu pomoci postupovať podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, resp. Obchodného zákonníka č. 11/1998 Z. z. v znení zmien a noviel. Blížšiu úpravu spôsobu uskutočnenia verejného obstarávania obsahuje kapitola 6. tejto príručky.
  7. Doba realizácie projektu nesmie presiahnuť 24 mesiacov. Doba realizácie projektu začína dňom nadobudnutia účinnosti Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva“) medzi príjemcom a vykonávateľom a končí podaním poslednej Žiadosti príjemcu pomoci o platbu spolu s Hlásením o ukončení realizácie projektu. Nadobudnutie účinnosti závisí od toho, či príjemca zrealizuje verejné obstarávanie pred podaním žiadosti alebo po podaní žiadosti.
  8. V rámci jednej výzvy na predkladanie projektov môže žiadateľ predložiť len **JEDNU** žiadosť.
  9. O príspevok na ďalší projekt v rámci **príslušnej schémy štátnej pomoci** môže príjemca požiadať až po úspešnom skončení predchádzajúceho projektu a jeho finančnom vyrovnaní. Na projekty rovnakého zamerania je možné počas programovacieho obdobia poskytnúť príspevok len raz.
  10. Žiadateľ môže v rámci príslušnej schémy štátnej pomoci predložiť viac projektov (v súlade s vyššie uvedeným odstavcom 8), avšak maximálna výška pomoci a maximálna intenzita pomoci na projekty musia byť dodržané.
  11. Žiadateľ musí mať skúsenosti v oblasti, na ktorú žiada nenávratný finančný príspevok.
  12. Žiadateľ môže mať sídlo aj v Bratislavskom kraji s tým, že projekt musí byť realizovaný v rámci Cieľa 1, t. j. mimo Bratislavského kraja.
  13. V prípade žiadateľov, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť menej ako 2 roky, musia spĺňať podmienky stanovené v schéme štátnej pomoci v časti Príjemcovia pomoci.

14. V prípade žiadateľov, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť viac ako dva roky, musia spĺňať podmienky stanovené v Nariadení EK 70/2001 z 12. januára 2001 o pomoci malým a stredným podnikom, článok 6. Splnenie tejto podmienky dokladujú predložením Čestného prehlásenia, ktoré je povinnou prílohou žiadosti.

15. Žiadatelia vykonávajúci podnikateľskú činnosť v inej oblasti ako v oblasti, v ktorej žiadajú o NFP, sú si povinní v zmysle Obchodného zákonníka č. 513/91 Zb. rozšíriť svoju činnosť, čo preukážu výpisom z Obchodného registra a zároveň preukážu v zmysle hodnotiacich tabuliek schopnosť riadiť a realizovať predkladaný projekt a zabezpečiť jeho udržateľnosť (predložením životopisov zodpovedných zamestnancov, resp. výpisom z Obchodného registra partnera a životopismi manažmentu partnera).

4.2.2 Povinnosti žiadateľa pred podaním žiadosti o poskytnutie NFP a informácie o postupoch a mechanizme poskytovania pomoci

I. Formulár žiadosti, záväznej osnovy projektu a povinné prílohy

Žiadosti vrátane všetkých povinných príloh a projekty vrátane všetkých povinných príloh sa musia podávať na formulároch, ktoré tvoria súčasť výzvy na predkladanie žiadostí. Uvedené formuláre sú pre žiadateľa k dispozícii na internetovej stránke poskytovateľa www.hospodarstvo.gov.sk, na internetových stránkach vykonávateľa www.sacr.sk, www.nadsme.sk, www.sario.sk, www.sea.gov.sk ako aj v Informačných centrách prvého kontaktu (ďalej ICPK), kde odpovedia na Vaše otázky a ktorých zoznam je uvedený v kapitole 2.5. **Žiadatelia musia striktne rešpektovať predpísaný formát žiadosti a záväznej osnovy projektu a dodržať poradie strán.**

Žiadosti sa podávajú v slovenskom jazyku.

Žiadosť a projekt vyplňte čo najrozumiteľnejšie. **Rešpektujte pri tom postupnosť jednotlivých strán a príloh.** Budte presní a dostatočne podrobní, aby žiadosť a projekt boli vyplnené jasne najmä z hľadiska dosahovania zámerov projektu, ich prínosov a relevantnosti pre ciele programu. **Žiadateľovi odporúčame si pred ich vypísaním podrobne preštudovať Príručku pre žiadateľa.**

K žiadosti a k projektu je potrebné priložiť všetky povinné prílohy v závislosti od druhu žiadateľa a zamerania projektu tak, ako sú uvedené v týchto dokumentoch.

Žiadosť a projekt musia byť vyplnené na počítači alebo písacím strojom, NIE RUKOU. Strany musia byť očíslované a musí byť dodržané poradie strán. Žiadosť, ako aj projekt vrátane všetkých povinných príloh musia byť zviazané v hrebeňovej alebo tepelnej väzbe.

Upozorňujeme, že v prípade, ak žiadosť nebude kompletná, bude žiadateľ automaticky vykonávateľom z ďalšieho kola posudzovania vylúčený. Žiadateľ môže po doplnení chýbajúcich údajov predložiť projekt v rámci novej nasledujúcej výzvy na predkladanie žiadostí.

MH SR upozorňuje žiadateľov, aby nepredkladali všetku projektovú dokumentáciu, t. j. celé stavebné projekty, technickú dokumentáciu a pod., ale základné údaje z nich musia byť uvedené v záväznej osnove projektu.

V prípade, ak sa niektorá príloha nevzťahuje na žiadateľa (v zmysle platných právnych predpisov SR), resp. na ním predkladaný projekt, **MUSÍ** žiadateľ namiesto nej predložiť čestné vyhlásenie o tom, že daná príloha nie je pre neho relevantná.

Všetky predložené čestné prehlásenia musia byť opečiatkované a podpísané štatutárnym zástupcom žiadateľa.

II. Poskytovanie doplnkových informácií

Otázky súvisiace s vyplňaním žiadostí možno poslať na Informačné centrá prvého kontaktu, ktoré sú uvedené v kapitole 2.5 a na uvedené adresy vykonávateľa telefonicky, elektronickou poštou alebo faxom. Otázku treba zreteľne označiť odkazom na konkrétnu výzvu na predkladanie žiadostí (číslo). Otázky a odpovede, ktoré by mohli byť zaujímavé aj pre iných žiadateľov, budú zverejnené na internetových stránkach vykonávateľa, resp. poskytovateľa.

III. Podanie žiadosti

Žiadosť a projekt vrátane povinných príloh musia byť doručené v uzavretom nepriehľadnom obale (**odporúčame tvrdú kartónovú krabicu**) vykonávateľovi ako doporučená zásielka, osobne, alebo kuriérom. **Odporúčame doručiť osobne alebo kuriérom poštou.** Na základnom obale musí byť uvedené označenie kódu príslušnej výzvy na predkladanie projektov, celé meno (názov) žiadateľa, adresa organizácie (žadateľa), názov projektu a nápis „NEOTVÁRAŤ“. Základný obal musí obsahovať dve zalepené nepriehľadné obálky s nasledovným označením a obsahom, ktoré musí žiadateľ (štatutárny zástupca) podpísať a opečiatkovať:

OZNAČENIE	OBSAH
Žiadosť	- osobitne zviazaný a označený originál Žiadosti o poskytnutie NFP vrátane povinných príloh - tri osobitne zviazané kópie Žiadosti o poskytnutie NFP vrátane povinných príloh - disketu (CD nosič) so Žiadosťou o poskytnutie NFP
Projekt	- osobitne zviazaný a označený originál záväznej osnovy projektu vrátane povinných príloh - tri osobitne zviazané kópie záväznej osnovy projektu vrátane povinných príloh

Na každom obale musí byť uvedený jeho obsah, ktorý musí žiadateľ (štatutárny zástupca) podpísať a opečiatkovať.

V záujme zamedzenia akýmkoľvek nedorozumeniam odporúčame, aby si žiadateľ dal notárom skontrolovať a potvrdiť počet povinných príloh originálu žiadosti a projektu

Kópie nemusia byť úradne overené.

Žiadosť a projekt, vrátane povinných príloh, je potrebné doručiť **najneskôr do 16.00 hod. v termíne uzávierky** na adresu vykonávateľa – kontakty sú uvedené v prílohe č. 4 (pričom **sa neberie do úvahy poštová pečiatka, ale fyzické doručenie žiadosti**).

V prípade veľkého množstva žiadateľov v deň uzávierky vykonávateľ zabezpečí vytvorenie systému časeniek, t. j. časového záznamu prijatia jednotlivých žiadostí.

Žiadosti poslané inak ako je uvedené vyššie (napr. faxom alebo elektronickou poštou) alebo doručené na inú adresu nebudú akceptované.

V prípade, ak žiadosť **nebude fyzicky doručená** (nezávisle od toho, či je doručená osobne, kuriérom alebo poštou) **do 16.00** na adresu vykonávateľa, **bude neotvorená vrátená späť** žiadateľovi na adresu uvedenú na základnom obale.

Po doručení žiadosti na adresu vykonávateľa zamestnanci vykonávateľa vystavia žiadateľovi **potvrdenie o prijatí žiadosti**, ktoré obsahuje pridelené evidenčné číslo, celé meno (názov) žiadateľa, názov vykonávateľa a presný dátum a čas doručenia žiadosti.

V prípade doručenia žiadosti osobne bude potvrdenie o prijatí žiadosti odovzdané žiadateľovi osobne po jej predložení. V prípade doručenia žiadosti poštou alebo kuriérom bude potvrdenie o prijatí žiadosti zaslané žiadateľovi poštou.

Jeho žiadosti bude pridelený kód a údaje zapisované v rámci on-line formulára budú chránené prístupovým heslom. Formulár bude môcť žiadateľ vyplňať priebežne, bez nutnosti jeho vyplnenia v rámci jedného pripojenia. Po skončení procesu vyplňania žiadateľ vytlačí žiadosť obsahujúcu pridelený identifikačný kód a potvrdí jej odoslanie do centrálného registra. Podpísaná vytlačená žiadosť bude považovaná za originál a bude tvoriť súčasť **obalu označeného „ŽIADOSŤ“**.

IV. Registrácia žiadosti

Do 5 dní od uzávierky, určení zamestnanci vykonávateľa zabezpečia registráciu žiadostí prostredníctvom IT monitorovacieho systému (ďalej len ITMS). Poverený pracovník vykonávateľa **otvorí základný obal projektu a obal označený „ŽIADOSŤ“ a zapíše údaje zo žiadosti do ITMS** (buď ručne, prekopírovaním z elektronickej formy z diskety, alebo z centrálného registra), ktorý následne vygeneruje **potvrdenie o registrácii žiadosti**. Potvrdenie o registrácii žiadosti obsahuje názov operačného programu, opatrenia, projektu, údaj o dátume a čase registrácie žiadosti a **kód projektu**, pod ktorým bude projekt v ďalších procesoch jednoznačne identifikovateľný. Vygenerovaným kódom následne daný poverený pracovník vykonávateľa označí základný obal projektu a obidva vložené obaly. **Dovtedy používané evidenčné číslo žiadosti** (pridelené podateľňou po doručení žiadosti a uvedené v Evidenčnej knihe žiadostí) **prestáva od tohoto okamihu platiť**. Vyplnené potvrdenie o registrácii žiadosti príslušný pracovník vykonávateľa podpíše a opečiatkuje. Uvedený pracovník vykonávateľa následne uzatvorí základný obal a v mieste prelepenia ho podpíše. Po ukončení procesu registrácií bude potvrdenie o registrácii žiadosti zaslané poštou všetkým žiadateľom, ktorí predložili žiadosť.

V. Vyhodnotenie žiadostí

Proces vyhodnocovania žiadostí a projektov bude prebiehať v nasledujúcich fázach:

(1) Formálna kontrola žiadosti

Formálna kontrola žiadosti sa musí uskutočniť v termíne do 5 pracovných dní od uzávierky. V prípade veľkého počtu projektov je možné po dohode s RO túto lehotu adekvátne predĺžiť. Formálnu kontrolu žiadostí zabezpečuje vykonávateľ vytvorením Komisie, resp. Komisií (podľa počtu predložených žiadostí) pre formálnu kontrolu žiadostí zloženej /-ných z odborne spôsobilých interných pracovníkov. Štatutárny zástupca vykonávateľa vymenuje za členov každej Komisie pre formálnu kontrolu žiadostí minimálne troch interných pracovníkov, v prípade väčšieho počtu je potrebné dodržať nepárnosť a jedného z nich vymenuje za predsedu

Komisie. Komisia pre formálnu kontrolu žiadosti, posudzuje:

- či obsah obalu s označením „ŽIADOSŤ“ spĺňa všetky náležitosti podľa výberových kritérií, t. j. **či obsahuje predpísaný počet kópií žiadosti a všetky povinné prílohy, tak ako sú uvedené v žiadosti**
- či sú všetky žiadosti (originál aj kópie) podpísané štatutárnym zástupcom žiadateľa
- či sú predložené kópie žiadosti totožné s originálom žiadosti
- či priložená disketa / CD obsahuje požadované dokumenty, t. j. žiadosť a jej súlad s predloženou tlačenou verzou
- či boli správne priradené kódy na jednotlivé obaly

Z uvedenej formálnej kontroly žiadostí Komisia pre formálnu kontrolu žiadostí **spíše zápisnicu**, ktorú podpíše predseda Komisie pre formálnu kontrolu žiadostí a štatutárny zástupca vykonávateľa a ktorá bude následne predložená Hodnotiacej komisii. V Zápisnici z formálnej kontroly žiadostí je uvedené predovšetkým:

- Počet žiadateľov s presnou identifikáciou (podľa ITMS vygenerovaného kódu projektu);
- Počet žiadateľov, ktorí prešli formálnou kontrolou úplnosti žiadosti;
- Počet žiadateľov, ktorí neprešli formálnou kontrolou úplnosti žiadosti s odôvodnením ku každej žiadosti;

V prípade, ak bola vytvorená viac ako jedna Komisia pre formálnu kontrolu žiadostí, každá spíše čiastkovú zápisnicu, ktoré budú tvoriť Súhrnnú zápisnicu z formálnej kontroly.

Žiadatelia, ktorí nespĺnili podmienky formálnej kontroly budú z ďalšieho hodnotenia vylúčení a budú o tejto skutočnosti informovaní v termíne do 15 pracovných dní od podpisu záverečnej správy Hodnotiacej komisie, približne do 3 mesiacov od uzávierky.

(2) Interní a externí posudzovatelia

Po ukončení formálneho hodnotenia žiadostí vykonávateľ zabezpečí posúdenie projektov a jeho príloh. Na tento účel určí interných posudzovateľov. Súčasne poskytovateľ na základe výberového konania určí externých posudzovateľov na posúdenie projektov. V prípade, že vykonávateľ nebude mať dostatočný počet interných posudzovateľov, požiada poskytovateľa o súhlas rozšíriť počet externých posudzovateľov tak, aby sa zabezpečilo objektívne a včasné vyhodnotenie osnov projektov.

Vykonávateľ formou náhodného výberu z databázy interných posudzovateľov a databázy externých posudzovateľov zabezpečí pridelenie projektu dvoji-

ciam, tvoreným externým a interným posudzovateľom, resp. dvojiciam externých posudzovateľov. Po uskutočnení náhodného výberu, vykonávateľ vybraným dvojiciam odovzdá na posúdenie projekt. Z obalu „PROJEKT“ za prítomnosti vybranej dvojice posudzovateľov, menovaný pracovník vykonávateľa vyberie 2 kópie s prideleným kódom projektu, z ktorých jednu dá internému a jednu externému posudzovateľovi. Následne obal uzavrie, v mieste prelepenia podpíše a uloží do archívu.

Interní a externí posudzovatelia nezávisle hodnotia technickú a finančnú stránku každého ním hodnoteného projektu podľa kritérií pre výber projektov (hodnotiacej tabuľky) a overia spôsobilosť uchádzačov, partnerov a spôsobilosť činností (projektov). Vyhodnotenie kvality projektov vrátane navrhovaného rozpočtu sa uskutoční v súlade s hodnotiacimi tabuľkami. Slúži najmä na uistenie sa, či:

- projekt spĺňa aspekty ako relevantnosť daného projektu, jeho zhodnosť s cieľmi výzvy na predkladanie projektov, kvalitu, očakávaný efekt, udržateľnosť a efektívnosť vynaložených nákladov (rentabilitu);
- žiadateľ má stále a dostatočné zdroje financií na zabezpečenie vlastnej existencie počas celého trvania realizácie projektu a preukázateľné finančné zdroje minimálne vo výške požadovanej na spolufinancovanie projektu;
- žiadateľ je primerane kvalifikovaný a profesionálne spôsobilý, aby mohol navrhovaný projekt úspešne zvládnuť. To sa týka aj všetkých partnerov uchádzača.

Po vykonaní hodnotenia interní a externí posudzovatelia vypracujú spoločný odborný posudok pre hodnotiacu komisiu v súlade s hodnotiacimi tabuľkami najneskôr **do 28 pracovných dní** od dňa ukončenia formálnej kontroly žiadostí. Súčasťou spoločného odborného posudku budú vypracované a podpísané hodnotiace tabuľky za každého hodnotiteľa.

(3) Hodnotiacia komisia

Zasadnutie hodnotiacej komisie na posudzovanie žiadostí a projektov administruje príslušný vykonávateľ podľa odsúhlaseného zloženia hodnotiacej komisie ministrom hospodárstva SR. Hodnotiacia komisia je zložená z 9 členov s hlasovacím právom (odborníci v závislosti od vecného zamerania opatrenia) na princípe partnerstva, v súlade s Nariadením Rady ES č. 1260/1999. Zástupcovia poskytovateľa, ako aj zástupcovia iných relevantných inštitúcií sa ako pozorovatelia zúčastňujú zasadnutí hodnotiacej komisie. Predsedom komisie je generálny riaditeľ vykonávateľa bez hlasovacieho práva. Predsedu

komisie, v čase jeho neprítomnosti zastupuje podpredsa komisie. Predseda komisie zvoláva zasadnutie hodnotiacej komisie **do 30 pracovných dní** od dňa ukončenia formálnej kontroly žiadostí v súlade s postupmi uvedenými v mechanizme poskytovania pomoci, v zmysle štatútu a rokovacieho poriadku hodnotiacej komisie, ktoré tvoria prílohu č. 7 schémy štátnej pomoci.

Komisia môže začať svoje rokovanie po nasledujúcich procedurálnych krokoch:

- musí byť uznášaniaschopná, t. j. musí byť prítomná nadpolovičná väčšina jej členov s hlasovacím právom;
- každý člen komisie musí podpísať prehlásenie o zachovaní dôvernosti informácií;
- každý člen komisie musí podpísať prehlásenie o nestrannosti voči účastníkom výberového konania. Ak v priebehu hodnotiaceho procesu vznikne u člena komisie pochybnosť o svojej nestrannosti a nezaujatosti od zúčastnených strán, je povinný túto skutočnosť oznámiť komisii a zdržať sa hlasovania o projekte.

Hodnotiaca komisia hodnotí samostatne každý projekt na základe hodnotiacich tabuliek a spoločného odborného posudku interného a externého posudzovateľa ku konkrétnemu projektu v súlade s Rokovacím poriadkom a Štatútom Hodnotiacej komisie a to nasledovne:

- predseda hodnotiacej komisie predloží členom hodnotiacej komisie hodnotenia vypracované externými a internými posudzovateľmi a spoločný odborný posudok interného a externého posudzovateľa ku konkrétnemu projektu;
- hodnotiaca komisia hodnotí samostatne každý projekt na základe hodnotiacich tabuliek a spoločného odborného posudku interného a externého posudzovateľa ku konkrétnemu projektu;
- Hodnotiaca komisia má právo si prizvať externých a interných posudzovateľov na konzultácie;
- v prípade, že všetci členovia hodnotiacej komisie vyjadria nesúhlas s hodnotením externého a interného posudzovateľa, hodnotiaca komisia si spomedzi svojich členov s hlasovacím právom určí dvoch, znovu prehodnotia predložený projekt. Ich hodnotenie bude potom opätovne predložené hodnotiacej komisii;
- Komisia v súlade s kritériami uvedenými v hodnotiacich tabuľkách schváli bodové hodnotenie jednotlivým projektom, na základe ktorého rozhodne o pridelení alebo nepridelení nenávratného finančného príspevku;
- Komisia rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov s hlasovacím právom.

Bližšie informácie o hodnotení žiadostí a projektov

v rámci schém štátnej pomoci sú uvedené v Rokovacím poriadku hodnotiacej komisie.

Hodnotenie žiadostí je ukončené Záverečnou správou hodnotiacej komisie (ďalej len Záverečná správa), ktorú spracuje tajomník hodnotiacej komisie do 5 pracovných dní odo dňa zvolania zasadnutia Hodnotiacej komisie. Záverečná správa obsahuje zoznam schválených žiadostí vrátane schválenej výšky pomoci, ako aj zoznam zamietnutých žiadostí.

Platnosť Záverečnej správy potvrdí svojím podpisom predseda, podpredseda a členovia hodnotiacej komisie a následne je predložená poskytovateľovi. Poskytovateľ do 10 pracovných dní od predloženia Záverečnej správy vykoná náhodnú ex-ante kontrolu postupov realizovaných v rámci hodnotiaceho procesu a následne poverí vykonávateľa uzatvorením zmlúv s príjemcami.

V prípade, ak poskytovateľ zistí akékoľvek nedostatky v postupoch realizovaných v rámci hodnotiaceho procesu, odstúpi Záverečnú správu späť vykonávateľovi s požiadavkou na zabezpečenie odstránenia nedostatkov hodnotiacou komisiou v náhradnom termíne 5 pracovných dní.

VI. Oznámenie o rozhodnutí hodnotiacej komisie

Žiadatelia budú o rozhodnutí hodnotiacej komisie vyrozumení písomne.

Ak pôjde o rozhodnutie neudeliť NFP, žiadateľ bude o uvedenom informovaný do 15 pracovných dní od podpisu Záverečnej správy a takéto rozhodnutie bude vydané z nasledovných dôvodov:

- žiadosť je nekompletná alebo sa iným spôsobom nezlučuje s predpísaným administratívnym formátom;
- žiadateľ nie je v zmysle pravidiel spôsobilý uchádzať sa o NFP;
- projekt v zmysle schémy štátnej pomoci nie je oprávnený (napr. navrhovaná činnosť nie je zahrnutá v schéme, činnosť presahuje povolený časový horizont, požaduje sa príspevok vyšší ako povolené maximum a pod.);
- relevantnosť a / alebo technická kvalita projektu boli vyhodnotené nižšie, ako je požadovaná minimálna úroveň;
- relevantnosť a / alebo technická kvalita činnosti (projektu) boli vyhodnotené nižšie ako tie isté kritériá v prípade iných úspešných žiadateľov;
- finančná stránka projektu bola vyhodnotená ako nedostatočná.

Ak pôjde o rozhodnutie poskytnúť NFP, bude žiadateľ o uvedenom informovaný v takom termíne, aby

bolo zabezpečené uzatvorenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len Zmluva) do 10 pracovných dní odo dňa poverenia zo strany poskytovateľa.

VII. Podpísanie Zmluvy

Vykonávateľ na základe písomného poverenia zo strany poskytovateľa môže zahájiť uzatváranie zmlúv. Podpis zmlúv sa musí uskutočniť v termíne do 10 pracovných dní od dňa poverenia zo strany poskytovateľa:

Pri podpise zmlúv vykonávateľ rozdelí žiadateľov na dve skupiny:

- **Žiadatelia, ktorí vykonali verejné obstarávanie podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní, resp. o vykonaní verejnej obchodnej súťaže podľa Obchodného zákonníka č. 513/91 Zb., pred podaním žiadosti.** V takomto prípade vykonávateľ zašle žiadateľovi **potvrdenie o pridelení NFP**, v ktorom bude **žadateľ informovaný o nutnosti vinkulácie** prostriedkov na účel projektu, resp. **zmene indikovaného úveru** na riadny úver účelovo viazaný na realizáciu projektu. Žiadateľ na základe potvrdenia o pridelení NFP predloží vykonávateľovi potvrdenie o vinkulácii, resp. o podpise zmluvy o úvere. Po ich predložení môže vykonávateľ podpísať Zmluvu s daným žiadateľom. Zmluva v takomto prípade nadobúda platnosť a účinnosť súčasne.
- **Žiadatelia, ktorí nevykonali verejné obstarávanie podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní.** V takomto prípade vykonávateľ zašle žiadateľovi **potvrdenie** o pridelení nenávratného finančného príspevku, v ktorom bude **žadateľ informovaný o nutnosti vinkulácie** prostriedkov na účel projektu, resp. **zmene indikovaného úveru** na riadny úver účelovo viazaný na realizáciu projektu, ako aj o **nutnosti vykonania verejného obstarávania podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní.** Zároveň bude žiadateľ vyzvaný na podpis Zmluvy. Po podpise Zmluvy žiadateľ na základe potvrdenia o pridelení NFP predloží vykonávateľovi potvrdenie o vinkulácii, resp. o podpise zmluvy o úvere, ako aj zápisnicu z verejného obstarávania, ktoré vykonávateľ overí. Zmluva v takomto prípade nadobúda platnosť podpisom oboch zmluvných strán a účinnosť po predložení potvrdenia o vinkulácii, resp. o podpise zmluvy o úvere, ako aj zápisnice z verejného obstarávania.

4.2.3 Povinnosti príjemcu pomoci počas realizácie projektu

I. Zmluvné povinnosti

Príjemca sa zaväzuje prijať poskytnutý NFP a v súlade s podmienkami stanovenými v Zmluve a v jej prílohách realizovať projekt, na spolufinancovanie ktorého bol NFP poskytnutý. Príjemca zodpovedá za riadnu realizáciu schváleného projektu. Príjemca súčasne zodpovedá za efektívne a hospodárne čerpanie prostriedkov určených na financovanie projektu.

Príjemca berie na vedomie, že finančný príspevok, a to aj každá jeho časť, je prostriedkom vyplateným zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Na použitie týchto prostriedkov, kontrolu použitia týchto prostriedkov a vymáhanie ich neoprávneného použitia alebo zadržania sa vzťahuje režim upravený v legislatíve ES (Nariadenie Rady ES č. 1260/1999, Nariadenie Rady ES č. 2185/1996) a v legislatíve SR (zákon NR SR č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

a) Trvanie a podmienky realizácie projektu

Príjemca je povinný zrealizovať schválený projekt v súlade so schváleným rozpočtom projektu / plánom činnosti uvedenom v prílohe Zmluvy v lehote do 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti Zmluvy. Lehota na realizáciu projektu začína plynúť dňom nadobudnutia účinnosti Zmluvy a končí podaním poslednej žiadosti príjemcu pomoci o platbu spolu s Hlásením o ukončení realizácie projektu.

Príjemca počas realizácie projektu:

- nesmie meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena narušila povahu projektu;
- nesmie meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena narušila podmienky realizácie projektu;
- nesmie meniť schválený projekt v tej miere, že by zmena znamenala poskytnutie neoprávnenej výhody podnikateľskému subjektu alebo právnickej osobe verejného práva;
- nesmie meniť schválený projekt, ak by bola podstatná zmena následkom zmeny vlastníckych pomerov k niektorému článku infraštruktúry, alebo zastavenia či premiestnenia polohy činnosti;
- je povinný písomne informovať vykonávateľa o akejkoľvek okolnosti, ktorá môže spôsobiť zmenu týkajúcu sa projektu, alebo ktorá spôsobila zmenu projektu, a to bezodkladne po tom, ako sa o tejto okolnosti dozvedel;

- v prípade pádneho dôvodu a záujmu o predĺženie lehoty realizácie je povinný najneskôr do 30 pracovných dní pred uplynutím lehoty realizácie projektu, alebo jeho časti písomne požiadať vykonávateľa o jej predĺženie;
  - žiadosť o povolenie vykonania zmeny musí byť odôvodnená, inak ju vykonávateľ bez ďalšieho posudzovania zamietne;
  - je povinný vykonávateľovi do 15 pracovných dní pred ukončením kalendárneho štvrtroka predložiť Štvrtročný plán platieb;
  - je povinný kontaktným miestam regionálne príslušného ICPK mesačne počas trvania realizácie projektu predkladať Hlásenie o priebehu realizácie projektu, a to do 5 pracovných dní nasledujúceho mesiaca. Prijemca je povinný na požiadanie regionálne príslušného ICPK bezodkladne predložiť doplňujúce informácie týkajúce sa monitorovania realizácie projektu.
  - je povinný vykonávateľovi po ukončení realizácie projektu predložiť poslednú žiadosť príjemcu pomoci o platbu spolu s Hlásením o ukončení realizácie projektu.
- V odôvodnených prípadoch sa môže vykonávateľ dohodnúť s príjemcom na zmene projektu alebo niektorej jeho časti. Dohoda o zmene projektu alebo niektorej jeho časti musí mať formu písomného dodatku k Zmluve a je účinná dňom jej podpisu oboma zmluvnými stranami. Na uzavretie dohody o zmene projektu alebo niektorej jeho časti nemá príjemca právny nárok.

b) Oprávnené náklady

- Za oprávnené náklady na schválený projekt môžu byť považované len náklady, ktoré vyplývajú zo schválenej schémy štátnej pomoci a ktoré:
- boli schválené hodnotiacou komisiou pre príslušnú schému štátnej pomoci v rámci procesu schvaľovania projektu,
  - vznikli príjemcovi najskôr v deň nadobudnutia účinnosti Zmluvy, ktorá bola podpísaná medzi žiadateľom a príslušným vykonávateľom,
  - boli vynaložené príjemcom na realizáciu projektu v dobe do 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy, pokiaľ nebola využitá možnosť, že vykonávateľ môže v prípadoch odôvodnených okolnosťami, na základe písomnej žiadosti predloženej príjemcom pomoci, primerane predĺžiť lehotu podľa harmonogramu realizácie projektu,
  - sú v súlade so Schváleným rozpočtom projektu / Plánom činností.
- Za oprávnené náklady sa považujú len náklady, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti reálne, správne, aktuálne a ktoré sa navzájom neprekrývajú. Oprávnené náklady a ich úhrada musia byť v súlade so slovenským právnym poriadkom a práv-

ným poriadkom Európskych spoločenstiev. Konečná výška NFP sa určí na základe skutočne vynaložených, odôvodnených a riadne preukázaných nákladov, avšak celková schválená výška NFP uvedená v Zmluve nesmie byť prekročená.

c) Ďalšie povinnosti príjemcu

Prijemca je povinný písomne informovať vykonávateľa o začatí realizácie projektu; Prijemca je povinný vo všetkých dokumentoch, ktoré je na základe Zmluvy povinný predkladať vykonávateľovi alebo oprávnenému orgánu uvádzať úplné a pravdivé informácie; Prijemca je povinný písomne oznámiť vykonávateľovi všetky zmeny a skutočnosti, ktoré majú vplyv alebo súvisia s plnením Zmluvy alebo sa akýmkoľvek spôsobom tejto Zmluvy týkajú alebo môžu týkať, a to do 15 pracovných dní od ich vzniku. Prijemca je povinný po dobu trvania zmluvného vzťahu bezodkladne po nadobudnutí poistíť majetok, ktorý nadobudol úplne alebo sčasti z prostriedkov finančného príspevku poskytnutého na základe Zmluvy, a to pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú. Prijemca je povinný oznámiť vykonávateľovi každú poistnú udalosť na majetku spolufinancovanom na základe Zmluvy, a to do 15 pracovných dní od jej vzniku. Prijemca je v rovnakej lehote povinný informovať vykonávateľa o vyplatení a výške poistného plnenia z poistnej udalosti uvedenej v predchádzajúcej vete. Prijemca je povinný po schválení žiadosti uviesť do všetkých ním vypracovaných podkladov (najmä vo forme oznámenia v projektovej dokumentácii) a počas realizácie projektu na mieste realizácie projektu tabuľou, ktorá zreteľne, jasne a čitateľne obsahuje údaje o financovaní projektu z prostriedkov Európskych spoločenstiev, v znení: **„Tento projekt je spolufinancovaný Európskymi spoločenstvami“**. Prijemca je povinný zabezpečiť, aby aj po skončení realizácie projektu bolo miesto realizácie projektu trvalo označené oznámením, že na realizácii projektu sa spolupodieľali Európske spoločenstvá. Prijemca je povinný písomne informovať počas platnosti tejto Zmluvy vykonávateľa do 15 pracovných dní od začatia súdneho konania alebo iného konania, ktoré sa v súvislosti s realizáciou Zmluvy voči nemu začali. Prijemca je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 5 pracovných dní od momentu, kedy mu bol doručený návrh, písomne informovať vykonávateľa, ak niektorý z jeho veriteľov podal proti nemu návrh na vyhlásenie konkurzu. Prijemca nesmie požadovať na realizáciu predkladaného projektu dotáciu alebo príspevok z iných rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu SR, štátnych

fondov, predvstupových fondov ES alebo z iných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ.

d) Zodpovednosť za porušenie zmluvy

V prípade zistenia akýchkoľvek nedostatkov pri realizácii projektu vykonávateľ vyzve príjemcu, aby odstránil zistené nedostatky a určí mu na to dodatočnú 30-dňovú lehotu. V prípade, ak príjemca svoje povinnosti nesplní a zistené nedostatky neodstráni ani v dodatočnej lehote, môže vykonávateľ od Zmluvy odstúpiť. Následne vykonávateľ oznámi príjemcovi, že porušenie Zmluvy znamená porušenie platobnej disciplíny v zmysle zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a vyzve príjemcu, aby vrátil neoprávnené čerpané alebo ním zadržané finančné prostriedky vrátane penále. V súlade so zákonom č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov výška penále je 0,2 % z neoprávnené použitej alebo zadržanej sumy za každý, aj začatý deň omeškania, alebo za každý, aj začatý deň neoprávneného použitia poskytnutých finančných prostriedkov, najviac však do výšky dvojnásobku tejto sumy. Odvod a penále za porušenie platobnej disciplíny možno uložiť do piatich rokov odo dňa preukázateľného zistenia porušenia rozpočtovej disciplíny. Prijemca nezodpovedá za porušenie zmluvnej povinnosti, ak splneniu jeho povinnosti bráni prekážka, ktorá nastala nezávisle od jeho vôle, ak nemožno rozumne predpokladať, že by príjemca túto prekážku alebo jej následky odvrátil alebo prekonal, a ďalej, že by v čase podpisu Zmluvy túto prekážku predvídal; Prijemca berie na vedomie, že vzhľadom na povahu finančného príspevku poskytnutého na základe Zmluvy (prostriedky štátneho rozpočtu) je orgán príslušný v zmysle osobitných predpisov, t. j. príslušná správa finančnej kontroly, oprávnený vymáhať od príjemcu finančný príspevok aj bez podnetu vykonávateľa alebo nad rámec podnetu vykonávateľa. V prípade sporu sa o oprávnenosti použitia alebo zadržania prostriedkov finančného príspevku vždy rozhodne v konaní pred príslušnou správou finančnej kontroly.

e) Všeobecné podmienky

Prijemca súhlasí s tým, že Európska komisia, poskytovateľ a vykonávateľ majú právo zverejňovať informácie o subjektoch a projektoch, ktorými sa realizujú opatrenia SOP PS; Prijemca súhlasí so zverejnením údajov vyplývajúcich z obsahu zmluvy o poskytnutí NFP v rozsahu:

- meno/obchodné meno/názov,
- adresa/sídlo,
- názov projektu,
- výška finančného príspevku.

II. Platobné postupy (vypracované MF SR)

a) Účet príjemcu

Prijemca môže otvoriť osobitný účet pre projekt. Účet slúži na pripísanie prostriedkov štrukturálnych fondov a prostriedkov štátneho rozpočtu na spolufinancovanie a je vedený v SKK. Výdavky súvisiace s projektom, vrátane vlastných zdrojov príjemcu, sú hradené z tohto účtu. Bankové poplatky súvisiace s otváraním a vedením účtu a poplatky za transakcie znáša príjemca; V prípade, že príjemca hradí výdavky spojené s projektom v inej mene ako SKK prípadné kurzové rozdiely vzniknuté dôsledkom prevodu z tohto účtu znáša príjemca; Úroky vzniknuté na účte sú príjmom príjemcu. Všetky finančné operácie týkajúce sa realizácie projektu, je príjemca povinný realizovať bezhotovostne v slovenských korunách. Prijemca je oprávnený realizovať platby v hotovosti, výlučne na základe pokladničného potvrdenia z pokladne príjemcu, v prípade ak výška platby nepresiahne čiastku 30 000,- Sk (slovom tridsať tisíc slovenských korún) mesačne. Prijemca musí udržiavať bankové účty, z ktorých sa realizujú platby v prospech projektu, otvorené a nesmie ich zrušiť až do ukončenia projektu.

b) Platby príjemcovi

Prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sa preplácajú v pomere stanovenom na projekt na základe skutočne vynaložených výdavkov zo strany príjemcu, t. z. že príjemca je povinný realizovať výdavky najskôr z vlastných zdrojov a tie mu budú pri jednotlivých platbách refundované v pomernej výške. Každá platba príjemcovi z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie je realizovaná len do výšky súčtu pomeru EÚ + štátny rozpočet schváleného na projekt. Každú žiadosť príjemcu pomoci o platbu (ďalej len žiadosť o platbu) vyhotovuje príjemca v dvoch origináloch, pričom jeden originál zostáva u príjemcu a druhý predkladá vykonávateľovi. Prijemca predkladá žiadosti o platbu priebežne. Výška požadovaných platieb musí byť v súlade s finančným plánom projektu stanoveným v Zmluve. Tento plán upresňuje príjemca v rámci každej žiadosti o platbu uvedením predpokladanej výšky nasledovných dvoch žiadostí o platbu. Pri predkladaní žiadosti o platbu sa uplatňuje nasledovný postup:

- Prijemca uhradí výdavky dodávateľovi z vlastných zdrojov.
- Prijemca predkladá žiadosť o platbu v SKK vykonávateľovi. V prípade nákladov platených v inej mene ako SKK musí príjemca do „žiadosti o platbu“

uviesť prepočet daného nákladu na SKK, ako aj deň a kurz NBS, ku ktorému boli náklady prerátané.

- Prijemca predkladá žiadosť o platbu spolu s originálnymi dokladov dokazujúcimi uskutočnenie oprávneného nákladu. Prijemca predkladá dva rovnopisy originálov faktúr, príp. dokladov rovnocennej dôkaznej hodnoty a výpis z bankového účtu, ktorý potvrdzuje uhradenie nákladov deklarovaných v žiadosti o platbu. Výpis z bankového účtu príjemcu možno nahradiť potvrdením banky o uskutočnení platby z bankového účtu príjemcu. Tretí rovnopis originálu faktúry, príp. dokladu rovnocennej dôkaznej hodnoty, si ponecháva príjemca. V prípade, že povaha tohto dokladu neumožňuje vyhotoviť viac rovnopisov originálov, príjemca predkladá overenú kópiu s pečiatkou a podpisom štatutára príjemcu v súlade s podpisovým vzorom.

Vykonávateľ následne vykoná formálnu kontrolu žiadosti o platbu, pri ktorej overí kompletnosť a správnosť žiadosti. V prípade zistenia akýchkoľvek nedostatkov vráti žiadosť o platbu príjemcovi. Prijemca po náprave nedostatkov môže žiadosť o platbu opätovne predložiť.

Poskytovateľ a vykonávateľ preverujú najmä reálnosť, oprávnenosť, správnosť, aktuálnosť a neprekrývanie sa nárokováných výdavkov, overujú dodávku stavieb, tovarov a služieb. Poskytovateľ a vykonávateľ overujú, či náklady deklarované v žiadosti o platbu zodpovedajú údajom uvedeným v predložených dokladoch a výpise z bankového účtu. Poskytovateľ a vykonávateľ zároveň overujú súlad so slovenskou legislatívou a legislatívou ES (štátna pomoc, verejné obstarávanie, ochrana životného prostredia, rovnosť príležitostí, publicita). Platobná jednotka (ďalej len PJ) overuje, či nárokované náklady príjemcu zodpovedajú finančným tabuľkám (Schválený rozpočet projektu / plán činností, príloha č. 1 Zmluvy) v Zmluve. Poskytovateľ a vykonávateľ majú právo kedykoľvek pred platbou vykonať kontrolu fyzického súladu projektu na mieste. Kontrola je zameraná na dodržiavanie podmienok Zmluvy. Preto je príjemca povinný umožniť výkon kontroly na mieste. Z kontroly na mieste poskytovateľ a vykonávateľ vypracujú správu o kontrole na mieste, ktorú potvrdí podpisom poverený zástupca príjemcu.

Po uskutočnení kontroly oprávnenosti a kontroly na mieste vykonávateľ do stanovenej lehoty 8 pracovných dní predloží záznam o vykonaní kontroly poskytovateľovi. Poskytovateľ v lehote 8 pracovných dní schváli alebo neschváli žiadosť o platbu. V prípade schválenia poskytovateľ predloží túto žiadosť na PJ.

Samotné preplatenie uskutočnených výdavkov zabezpečuje PJ v spolupráci s platobným orgánom na Ministerstve financií SR.

Po splnení všetkých podmienok sú výdavky príjemcovi preplatené v schválenej výške najneskôr do 50 pracovných dní od predloženia žiadosti o platbu.

c) Zmluvné povinnosti pri predkladaní Žiadosti o platbu¹⁸

Prijemca je povinný vo všetkých predkladaných žiadostiach o platbu uvádzať výlučne oprávnené náklady, schválené hodnotiacou komisiou v súlade s ustanoveniami príslušnej schémy štátnej pomoci. Prijemca zodpovedá za správnosť údajov uvedených v žiadosti o platbu. V prípade, že na základe nesprávnych údajov uvedených v žiadosti o platbu bol príjemcovi refundovaný akýkoľvek náklad, jedná sa o neoprávnené použitie finančných prostriedkov. Prijemca je povinný predložiť **záverečnú** žiadosť o platbu spolu s Hlásením o ukončení realizácie projektu.

V prípade, ak sú súčasťou finančného plánu prostriedky na spolufinancovanie z verejných zdrojov, je príjemca povinný najneskôr spolu so záverečnou žiadosťou o platbu predložiť potvrdenie o vyplatení prostriedkov na spolufinancovanie z ostatných verejných zdrojov;

Prijemca je oprávnený podávať žiadosti o platbu priebežne.

d) Účtovníctvo a archivácia

Prijemca sa zaväzuje viesť jasne rozlíšené účtovníctvo v súlade so zák. č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a nadväzujúcimi vykonávajúcimi opatreniami Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“), v ktorom osobitne zaznamenáva a vykazuje všetky operácie týkajúce sa projektu. V prípade, ak tomu nebráni dôležitá prekážka, vedie príjemca účtovníctvo v elektronickej podobe.

Platby vykonané príjemcom sa dokladujú zúčtovacími dokladmi.

Prijemca je povinný uchovávať všetky doklady, ktoré sa týkajú výdavkov a kontrol na projekt, minimálne na obdobie 10 rokov od ukončenia realizácie projektu.

e) Daň z pridanej hodnoty

Vo vzťahu k štrukturálnym fondom otázku oprávnenosti výdavku za DPH upravuje pravidlo 7 nariadenia Európskej komisie č. 2003/1145/ES vzťahujúce sa na pravidlá oprávnenosti pre spolufinancovanie zo štrukturálnych fondov.

V súlade s týmto nariadením platí, že:

- DPH sa nepovažuje za oprávnený výdavok okrem prípadu, keď je DPH originálne a definitívne znášaná príjemcom. DPH, ktorá je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom, nemôže byť považovaná za oprávnený výdavok. Nezhľadňuje sa súkromné postavenie príjemcu pre určenie, či je DPH považovaná za oprávnený alebo neoprávnený výdavok pri aplikácii tohto ustanovenia.

- DPH, ktorá nie je nárokovateľná na vrátenie príjemcovi na základe aplikácie špecifických národných pravidiel, bude považovaná za oprávnený výdavok tam, kde sú takéto pravidlá plne v súlade so šiestou smernicou Rady EC č. 77/388/EEC(1) k DPH.

- z uvedeného nariadenia vyplýva, že DPH je oprávneným nákladom pre neplatiteľov DPH v celej výške bez rozlišovania časti EÚ zdrojov a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu.

f) Následná finančná kontrola

Prijemca sa zaväzuje, že sa podrobí výkonu kontroly zo strany oprávnených kontrolných orgánov v zmysle príslušnej schémy štátnej pomoci.

Prijemca je povinný kedykoľvek počas alebo po ukončení realizácie projektu umožniť príslušným kontrolným útvarom (útvar kontroly poskytovateľa a MF SR, územne príslušná Správa finančnej kontroly, Najvyšší kontrolný úrad SR, kontrolné orgány ES a útvar vnútorného auditu poskytovateľa a MF SR) vykonanie následnej finančnej kontroly.

Pri výkone následnej finančnej kontroly sa kontrolné a kontrolované subjekty riadia základnými pravidlami v zmysle § 13 - 25 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Oprávnené kontrolné orgány majú počas trvania realizácie schváleného projektu a 5 rokov po skončení realizácie schváleného projektu prístup k dokumentácii vzťahujúcej sa na projekt. Prijemca je povinný po túto dobu umožniť oprávneným kontrolným zamestnancom prístup k predmetu kontroly.

Prijemca je povinný pri kontrole vykonávanej oprávnenými kontrolnými zamestnancami predložiť originály všetkých požadovaných dokumentov. Prijemca je povinný poskytovať požadované informácie, dokladovať svoju činnosť a umožniť vstup oprávneným kontrolným zamestnancom do objektov a na pozemky súvisiace s projektom za účelom kontroly plnenia podmienok tejto zmluvy.

4.2.4 Povinnosti príjemcu po ukončení realizácie projektu

Prijemca je povinný uchovávať Zmluvu vrátane jej príloh a doplnkov a všetky doklady týkajúce sa poskytnutého finančného príspevku v zmysle zákona

č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, najmenej však 10 rokov od ukončenia projektu.

Po ukončení realizácie projektu je príjemca povinný predkladať v polročných intervaloch počas obdobia piatich rokov hodnoty indikátorov stanovené internými a externými hodnotiteľmi a schválené hodnotiacou komisiou.

Prijemca sa zaväzuje, že sa podrobí výkonu kontroly zo strany oprávnených kontrolných orgánov v zmysle príslušnej schémy štátnej pomoci a to 5 rokov po skončení realizácie projektu.

4.2.5 Usmernenie poskytovateľa o postupoch pri verejnom obstarávaní

Prijemca je povinný vykonať verejné obstarávanie v súlade so zákonom č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona NR SR č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Prijemca je **povinný** v zmysle zákona NR SR č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní **realizovať verejné obstarávanie prostredníctvom certifikovanej osoby. Zoznam certifikovaných osôb sa nachádza na webovej stránke Úradu pre verejné obstarávanie www.uvo.gov.sk.**

Žiadatelia zo **SÚKROMNÉHO SEKTORA**, t. j. podnikateľská obec je v zákone o VO riešená okrajovo a to len v § 4, ods. 3. Vychádzajúc z uvedeného, táto skupina žiadateľov musí pri tvorbe projektu kombinovať rôzne postupy, ktoré predpisuje čiastočne zákon o VO a čiastočne Obchodný zákonník č. 513/91 Zb., oddiel 3, Obchodná verejná súťaž, § 281 až § 288.

Na základe uvedeného, si musí žiadateľ patriaci do tejto skupiny pri tvorbe svojho projektu uvedomiť, aké aktivity bude vykonávať po udelení NFP. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné zadefinovať pre túto skupinu žiadateľov jednotlivé postupy:

Postup 1:

- V prípade, že projekt žiadateľa bude zameraný na **stavebné práce a s tým spojené služby**, pričom požadovaná výška nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu **bude vyššia ako 50 %**, tak v tomto prípade musí žiadateľ zabezpečiť verejné obstarávanie v súlade so zákonom o VO, § 4, ods. 3.,

MH SR, ako poskytovateľ, pri uvedenom postupe spracovávania projektu ponecháva na rozhodnutí príjemcu ako sa rozhodne pri obstarávaní a to **pred** podaním žiadosti **alebo po** podaní žiadosti.

V **prípade obstarania za sumu vyššiu** ako bola pôvodne plánovaná, sa **časť NFP vyčlenená na príslušný predmet obstarania nemení**, za záväzný sa

¹⁸ Zmluvné povinnosti pri predkladaní Žiadosti o platbu doplnené MH SR

považuje pôvodný finančný plán projektu schválený hodnotiacou komisiou.

V prípade obstarania za sumu nižšiu ako bola pôvodne plánovaná a schválená hodnotiacou komisiou, dôjde k zníženiu schváleného rozpočtu projektu formou dodatku k Zmluve a alikvotne sa zníži časť NFP vyčlenená na príslušný predmet obstarania.

Postup 2:

- V prípade, že projekt žiadateľa je zameraný na stavebné práce a s tým spojené služby, pričom výška NFP na realizáciu projektu bude 50 % a menej, tak v takomto prípade žiadateľ nemusí vykonávať verejné obstarávanie v súlade so zákonom o VO, ani na stavebné práce a služby s tým spojené a ani na tovary.
- V tomto prípade MH SR ako poskytovateľ, požaduje vykonať len obstarávanie v súlade s Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Zb., oddiel 3, Obchodná verejná súťaž, § 281 až § 288.

Postup 3:

- V prípade, že žiadatelia nebudú mať svoje projekty zamerané na stavebné práce a s tým spojené služby, ale projekty budú zamerané na obstaranie tovarov a služieb, ktoré nesúvisia so stavebnými prácami, pričom požadovaná výška NFP na realizáciu projektu bude viac ako 50 %, v takomto prípade žiadatelia nemusia postupovať v súlade so zákonom o VO, ale stačí preukázať vykonanie obstarávania v súlade s Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Zb., oddiel 3, Obchodná verejná súťaž, § 281 až § 288.

Postup 4:

- V prípade, že projekt žiadateľa nie je zameraný na stavebné práce a s tým spojené služby, pričom požadovaná výška nenávratného finančného príspevku na realizáciu projektu bude 50 % a menej, v takomto prípade MH SR ako Riadiaci orgán požaduje vykonať len obstarávanie v súlade s Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Zb., oddiel 3, Obchodná verejná súťaž, § 281 až § 288.

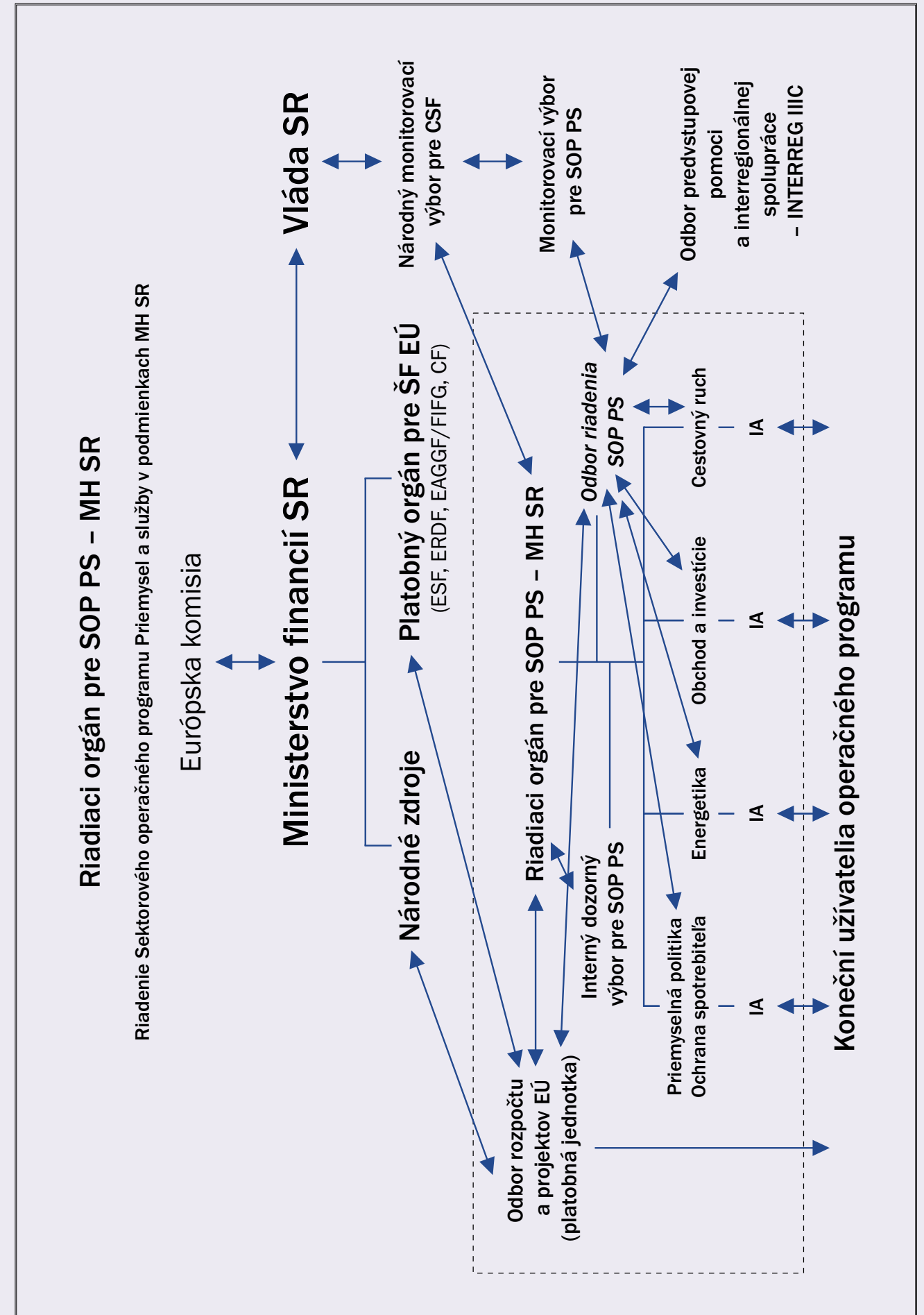
MH SR ako poskytovateľ, vyžaduje od žiadateľov, ktorých projekty budú spĺňať postupy 2, 3 a 4 vykonať obstaranie pred podaním žiadosti.

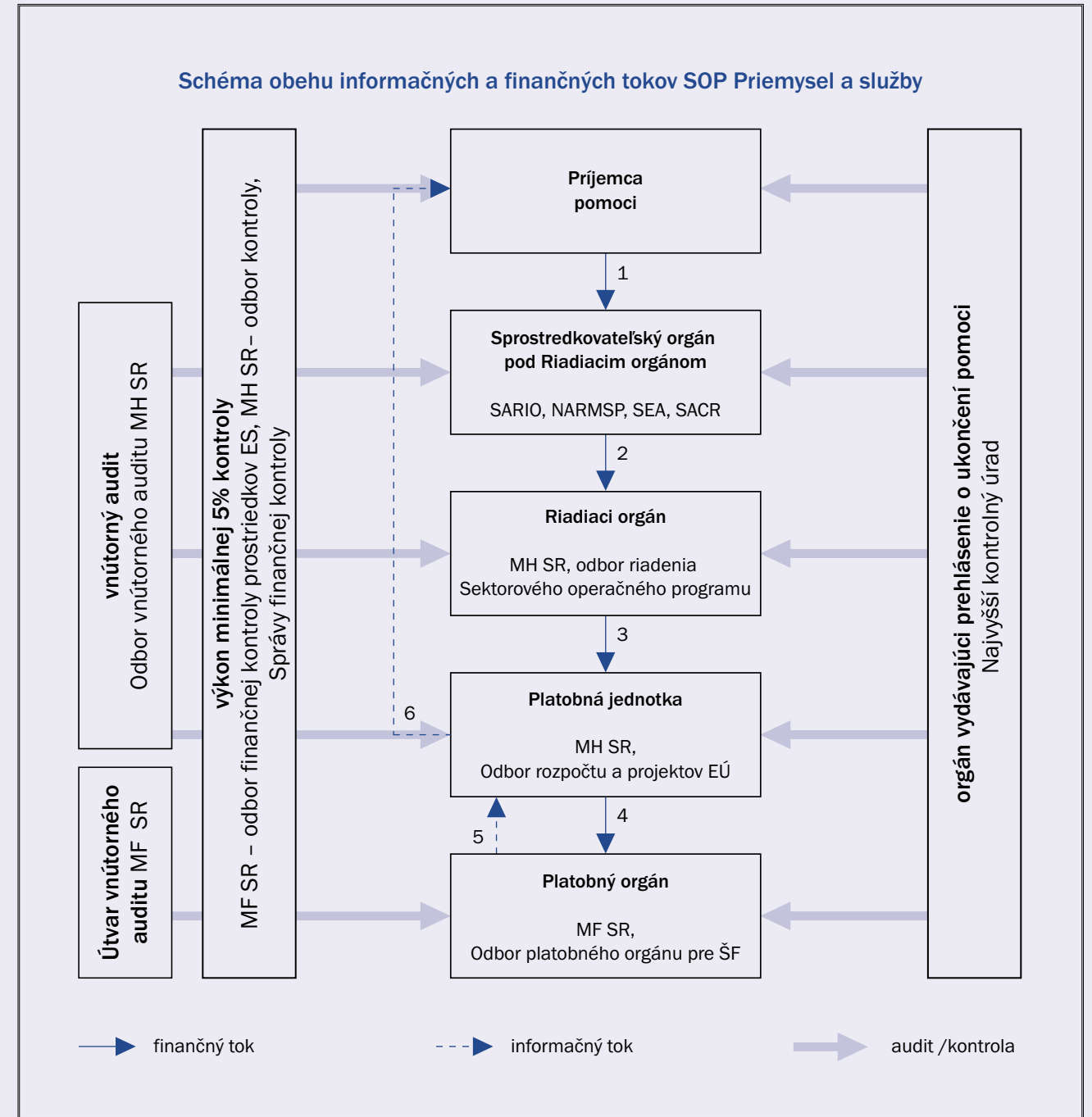
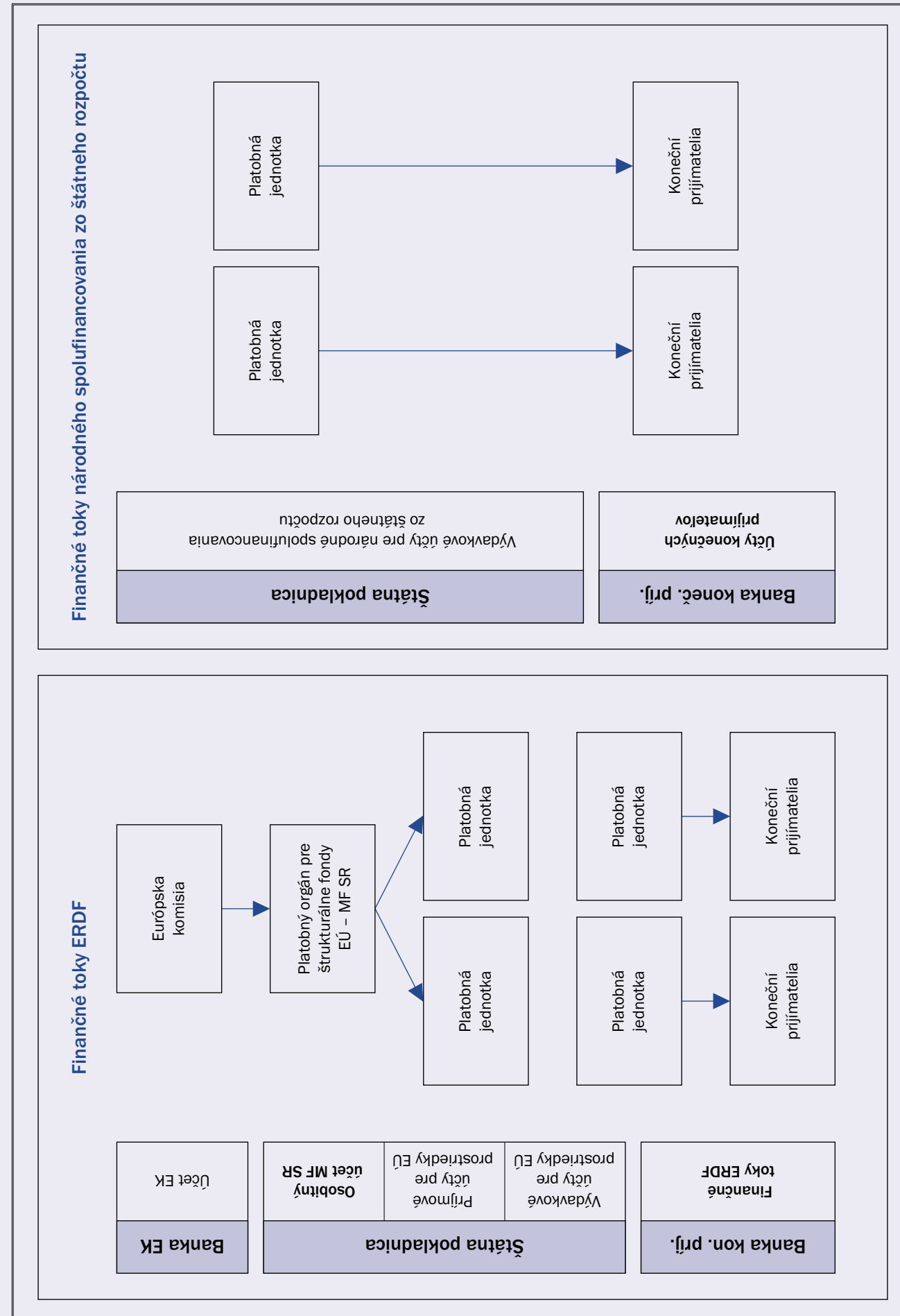
Odporúčania RO k obstarávaniu:

1. Podmienky súťaže si určuje obstarávateľ (súkromný sektor). Obstarávateľ je zodpovedný za transparentnosť a dodržanie § 283 Obchodného zákonníka.
2. Pre výber dodávateľa odporúčame vyhodnotiť minimálne tri ponuky.
3. Ponuky musia byť technicky vyhodnotiteľné. Nestačí jedna technická ponuka a ďalšie dve ponuky, ktoré sa nebudú dať technicky vyhodnotiť, tzv. krycie ponuky.
4. V prípade, že pôjde o dodávku služieb a tovarov, kde existuje len jeden výrobca/dodávateľ a nebudú sa dať získať 3 ponuky, žiadateľ musí zabezpečiť rokovacie konanie bez zverejnenia a predložiť spolu s vyhodnotením obstarávania zdôvodnenie použitia tejto metódy.
5. Na stavebné práce bude súkromný sektor zabezpečovať verejné obstarávanie len vtedy, ak si na položku stavebné práce bude požadovať NFP vo výške viac ako 50 % z oprávnených nákladov projektu.
6. Výberové podmienky na všetky druhy obstarávania (stavebné práce, dodávka tovaru, služby) musia obsahovať návrh na plán platieb. Účastník výberového konania si plán platieb môže upraviť za podmienky dodržania časového harmonogramu plnenia záväzku.
7. V prípade, že vo výberovom konaní bude úspešný zahraničný dodávateľ, odporúčame podpisovať zmluvy opierajúce sa o slovenskú legislatívu.
8. Zmluvy odporúčame uzatvárať v súlade s Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Zb., ktorý ich čiastočne predpisuje.
9. Do súťažných podmienok odporúčame zapracovať aj návrh zmluvy. V prípade, že obstarávateľ vo výberových podmienkach povolí zmeny v zmluve dodávateľ môže túto možnosť využiť.
10. Do výberových podmienok odporúčame zahrnúť požiadavku, aby dodávateľ predložil ceny bez DPH, pričom DPH nech k cene kalkuluje samostatne.

Správa z verejnej obchodnej súťaže, resp. verejného obstarávania musí reflektovať vyššie uvedené odporúčania.

Príloha č. 1

1. Žiadosť prijemcu pomoci o platbu
2. Podklady k prehláseniu o overení
3. Prehlásenie o overení od Riadiaceho orgánu
4. Súhrnná žiadosť o platbu
5. Platba prostriedkov ERDF z účtu platobného orgánu
6. Platba prostriedkov ERDF a štátneho rozpočtu príjemcom pomoci

Kontakty na SO/RO

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania

Záhradnícka 153,
821 08 Bratislava 2
tel.: 02/5557 1610
fax: 02/5557 1601
web page: www.nadsme.sk

Slovenská energetická agentúra

Bajkalská 27
827 99 Bratislava 27
tel.: 02/58248 111
fax: 02/53421 019
web page: www.sea.gov.sk

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu

Martinčekova 17
821 01 Bratislava
Tel.: 02/58 100 310
Fax: 02/58 100 319
web page: www.sario.sk

Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Záhradnícka 153, P. O. Box 76,
850 05 Bratislava
Tel.: 02/5557 1542
Fax: 02/5557 1649
web page: www.sacr.sk

Použité pojmy a skratky k Sektorovému operačnému programu Priemysel a služby

Použité pojmy a ich definície:

- a) **Audit trail** - podrobný popis riadenia a realizácie pomoci zo štrukturálnych fondov na všetkých úrovniach.
- b) **Certifikácia** - potvrdenie správnosti a oprávnenosti výdavkov a efektívnosti systémov riadenia a kontroly štrukturálnych fondov.
- c) **Cieľ 1** - cieľ ES umožňujúci podporu zo štrukturálnych fondov pre zaostávajúce regióny, v ktorých hodnota HDP na obyvateľa meraná paritou kúpnej sily a vypočítaná na základe údajov ES v priemere za posledné tri kalendárne roky je nižšia ako 75 % priemeru Európskych spoločenstiev.
- d) **Cieľ 2** - cieľ ES umožňujúci podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu pre regióny vážne postihnuté úpadkom priemyslu, a ktoré čelia štrukturálnym ťažkostiam.
- e) **Cieľ 3** - cieľ ES umožňujúci podporu z Európskeho sociálneho fondu pre rozvoj ľudských zdrojov, modernizáciu a prispôsobovanie politik a systémov vzdelávania, školenia a zamestnanosti.
- f) **Doplnok programu** - dokument vykonávajúci stratégiu a priority pomoci, obsahujúci podrobné prvky na úrovni opatrenia, ako ich uvádza čl. 18, ods. 3, Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999, ktorý vypracuje členský štát alebo riadiaci orgán a ktorý bude v nevyhnutných prípadoch prehodnotený podľa čl. 34, ods. 3, Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999. Zasiela sa Európskej komisii pre informáciu.
- g) **Európska investičná banka (ďalej len „EIB“)** - medzinárodná finančná a úverová inštitúcia poskytujúca úvery príjemcom pomoci určené na spolufinancovanie projektov.
- h) **Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond (ďalej len „EAGGF“)** - jeden z hlavných nástrojov štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ podporujúci adaptáciu poľnohospodárskych štruktúr na dlhodobé štrukturálne zmeny v poľnohospodárstve, rozvoj poľnohospodárskej infraštruktúry, rozvoj a obnovu vidieka, vidieckeho dedičstva a lesov.
- i) **Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len ERDF)** - jeden z hlavných nástrojov štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorého cieľom je prispievať k rozvoju najmenej rozvinutých regiónov Európskej únie.
- j) **Európsky sociálny fond (ďalej len „ESF“)** - jeden z hlavných nástrojov štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ napomáhajúci k dosiahnutiu cieľov najmä v aktívnej politike zamestnanosti a k voľnému pohybu pracovných síl v boji proti nezamestnanosti a znevýhodneniu rôznych skupín ľudí na trhu práce.
- k) **Finančný nástroj na usmerňovanie rybolovu (ďalej len „FIG“)** - jeden z hlavných nástrojov štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorého cieľom je zabezpečiť vyrovnaný, harmonický rozvoj rybárskeho priemyslu.
- l) **Iniciatívy ES** - forma pomoci ES zo štrukturálnych fondov, ktorá sa týka cezhraničnej (INTERREG A), trans-regionálnej (INTERREG B) a transnacionálnej spolupráce (INTERREG C), hospodárskej a spoločenskej obnovy zaostalých miest a mestských oblastí (URBAN), rozvoja vidieka (LEADER) alebo medzištátnej spolupráce na presadzovanie nových prostriedkov boja so všetkými formami diskriminácie a nerovnoprávnosti v oblasti trhu práce (EQUAL).
- m) **Indikátor** - merateľný ukazovateľ účinku a výsledkov projektu alebo akcie. Používa sa pre hodnotenie programu, priority, opatrenia, projektov a akcií. Hodnotenie sa uskutočňuje na začiatku, v priebehu realizácie a po ukončení.
- n) **Kohézny fond** - finančný nástroj ES určený pre členské krajiny, v ktorých hodnota HDP na obyvateľa meraná paritou kúpnej sily a vypočítaná na základe údajov ES v priemere za posledné tri kalendárne

roky je nižšia ako 90 % priemeru Európskych spoločností. Podporuje projekty v oblasti dopravnej infraštruktúry a životného prostredia.

- o) **Príjemca pomoci** - orgán, organizácia, právnická osoba, fyzická osoba alebo administratívna jednotka, ktorá má prospech z projektu a je zodpovedná za jeho realizáciu. V prípade schém pomoci podľa článku 87 Zmluvy o založení ES sú konečnými prijímateľmi tie orgány, ktoré túto podporu poskytujú.
- p) **Monitorovací výbor pre CSF** - orgán zriadený členským štátom po dohode s riadiacim orgánom pre CSF a po konzultácii s partnermi, ktorý je zodpovedný za monitorovanie pokroku v realizácii priorit a cieľov stanovených v CSF. Je zložený zo zástupcov jednotlivých riadiacich orgánov, platobného orgánu, ostatných zainteresovaných subjektov a, tam kde je to vhodné, zástupcu EIB. Na práci monitorovacieho výboru sa ako pozorovateľ podieľa zástupca EK. Výboru predsedá zástupca riadiaceho orgánu pre CSF.
- r) **Monitorovací výbor pre operačný program** - orgán zriadený členským štátom po dohode s riadiacim orgánom pre operačný program a po konzultácii s partnermi, ktorý je zodpovedný za monitorovanie pokroku v realizácii priorit a cieľov stanovených v operačnom programe. Je zložený zo zástupcov príslušného riadiaceho orgánu pre operačný program, riadiaceho orgánu pre CSF, platobného orgánu, ostatných zainteresovaných subjektov a, tam kde je to vhodné, zástupcu EIB. Na práci monitorovacieho výboru sa ako pozorovateľ podieľa zástupca EK. Výboru predsedá zástupca riadiaceho orgánu pre operačný program.
- s) **Národný rozvojový plán (National Development Plan, ďalej len „NDP“)** - programovací dokument členského štátu obsahujúci analýzu situácie vzhľadom k cieľom uvedeným v článku 1 Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 a prioritným potrebám pre dosiahnutie týchto cieľov, vrátane stratégie, plánovaných prioritných činností, ich špecifických cieľov a s tým spojených finančných prostriedkov.
- t) **Opatrenie** - prostriedok, ktorým je v priebehu niekoľkých rokov uskutočňovaná priorita programovacieho dokumentu a ktorý umožňuje financovanie činností.
- u) **Operačný program** - programovací dokument schválený Európskou komisiou pre vykonávanie Rámca podpory Spoločenstva, obsahujúci súvislý súbor priorit zahŕňujúcich viacero opatrení, ktorý môže byť vykonávaný využitím pomoci jedného alebo viacerých fondov, jedného alebo viacerých iných existujúcich finančných nástrojov a EIB.
- t) **Priorita** - jeden z hlavných zámerov stratégie prijatej do Rámca podpory Spoločenstva alebo pomoci. Každý priorite je pridelený príspevok zo štrukturálnych fondov a iných finančných nástrojov, príslušné finančné prostriedky členského štátu a súbor bližšie určených konkrétnych cieľov.
- v) **Rámec podpory Spoločenstva (Community Support Framework - ďalej len „CSF“)** - dokument schválený Európskou komisiou po dohode s príslušným členským štátom, ktorý vyplýva z hodnotenia Národného rozvojového plánu predloženého členským štátom. Obsahuje stratégiu a priority podporované zo štrukturálnych fondov a zo zdrojov členského štátu, ich špecifické ciele, príspevok fondov a ostatné finančné prostriedky. Realizuje sa prostredníctvom jedného alebo viacerých operačných programov.
- z) **Riadiaci orgán** - jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Je menovaný pre Rámec podpory Spoločenstva, každý operačný program, Jednotný programovací dokument a iniciatívy ES. Riadiacim orgánom pre SOP-ER je Ministerstvo hospodárstva SR - Odbor riadenia sektorového operačného programu.
- x) **Štátna pokladnica** - inštitúcia zabezpečujúca centralizáciu príjmov a realizáciu výdavkov štátneho a verejného rozpočtu a dennú likviditu štátneho rozpočtu. Jej postavenie a činnosť je upravené zákonom č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 386/2002 Z. z.
- y) **Štrukturálne fondy** - nástroje štrukturálnej politiky EÚ využívané na dosiahnutie jej cieľov. K štrukturálnym fondom patria Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond - usmerňovacia sekcia a Finančný nástroj na usmerňovanie rybolovu.

Použité skratky:

AZCR	- aktívny zahraničný cestovný ruch
BIC	- podnikateľské inovačné centrum
CR	- cestovný ruch
CZT	- diaľkové vykurovanie
DG Regio	- Generálny Direktoriát - Regionálna politika
EAGGF	- Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond
EIB	- Európska investičná banka
EK	- Európska komisia
ERDF	- Európsky fond regionálneho rozvoja
ES	- Európske spoločenstvo
ESF	- Európsky sociálny fond
FIFG	- Finančný nástroj na usmerňovanie rybolovu
HDP	- hrubý domáci produkt
HDP/obyv. (P.P.S)	- súhrnná ekonomická úroveň vyjadrená v parite kúpnej sily
Krajiny SVE-	- Zoskupenie štátov strednej a východnej Európy (Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko)
MDPT SR	- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
MF SR	- Ministerstvo financií SR
MH SR	- Ministerstvo hospodárstva SR
MP SR	- Ministerstvo pôdohospodárstva SR
MPSVR SR	- Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR
MSP	- malé a stredné podnikanie
MV	- Monitorovací výbor
MVRR SR	- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia SR
NADSME	- Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
NRP SR	- Národný rozvojový plán SR
NUTS II	- (NUTS - z francúzskeho Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) - územné štatistické jednotky v rámci EÚ
ODHZ	- osobné horské dopravné zariadenia
OKEČ/NACE	- odvetvová klasifikácia ekonomických činností
ORSOPPS	- Odbor riadenia Sektorového operačného programu Priemysel a služby
PJ	- Platobná jednotka (sprostredkovateľský orgán pod Platobným orgánom)
PV MH SR	- Porada vedenia MH SR
PVŠF EÚ	- Prípravný výbor pre štrukturálne fondy EÚ
PZCR	- pasívny zahraničný cestovný ruch
PZI	- priame zahraničné investície
ROP SR	- Regionálny operačný program SR
RPIC	- Regionálne poradenské a informačné centrum
RPS/CSF	- Rámec podpory Spoločenstva
RRA	- Regionálna rozvojová agentúra
SARIO	- Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
SACR	- Slovenská agentúra pre cestovný ruch
SEA	- Slovenská energetická agentúra a jej regionálne pobočky
SOP PS	- Sektorový operačný program Priemysel a služby
SPP	- Slovenský plynárenský priemysel
SWOT analýza	- analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb
ŠF EÚ	- štrukturálne fondy EÚ
ŠÚ SR	- Štatistický úrad SR
VÚC	- vyšší územnosprávny celok
WTO	- Svetová obchodná organizácia

Právny rámec Sektorového operačného programu – Priemysel a služby

Na základe článku 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch spíňa Slovenská republika s výnimkou hlavného mesta Bratislava pre skrátené programovacie obdobie 2004 až 2006 kritérium na zaradenie medzi regióny Cieľa 1. Hlavné mesto SR, Bratislava, spíňa kritériá na zariadenie pod Cieľ 2 a Cieľ 3.

V súlade s článkom 18 Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 predložila Vláda SR Európskej komisii (EK) operačný program Priemysel a služby spolu s Národným rozvojovým plánom SR na využitie prostriedkov zo štrukturálnych fondov pre SR v skrátenom programovacom období 2004 až 2006. OP Priemysel a služby konkretizuje stratégiu podpory NRP pre prioritnú os „Rast konkurenčnej schopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho rastového potenciálu“ a predstavuje s ďalšími programovými dokumentmi plán využitia finančných prostriedkov ERDF v období 2004 – 2006. Geograficky SOP Priemysel a služby platí pre celé územie SR s výnimkou hlavného mesta SR, Bratislava.

SOP Priemysel a služby bol spracovaný MH SR, pričom rozvojová stratégia sa riešila princípom partnerstva. Do prípravy a spracovania dokumentu boli zapojené nasledujúce inštitúcie a osoby: zástupcovia regiónov na úrovni krajov; zainteresované rezorty, najmä Ministerstvo financií SR, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo dopravy, spojov a telekomunikácií SR; hospodárski a sociálni partneri, najmä Slovenská priemyselná a obchodná komora, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, Združenie priemyselných zväzov SR, Združenie podnikateľov Slovenska, Slovenská živnostenská komora.

1.2. Dokumenty a predpisy EÚ

Koncepčné a programové dokumenty Slovenskej republiky v oblasti priemyslu rešpektujú základné zásady a princípy platné v EÚ, ktoré vyplývajú hlavne z:

- čl. 157 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ES) a ďalších dokumentov, ku ktorým patrí Oznámenie Komisie o konkurencieschopnosti priemyslu EÚ (COM (94) 319 final);
- Uznesenie Rady o posilnení konkurencieschopnosti priemyslu Spoločenstva (94/C 343/01);
- Rozhodnutie Rady o realizácii Akčného programu Spoločenstva k posilneniu konkurencieschopnosti európskeho priemyslu (94/413/EC);
- Nariadenie Rady (ES) č. 1260/99 o obecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1783/99 o Európskom fonde regionálneho rozvoja;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1784/99 o Európskom sociálnom fonde (ESF);
- Nariadenie Komisie (ES) č. 438/2001, ktorým sa stanoví podrobné pravidlá pre uskutočňovanie Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 ohľadne riadiacich a kontrolných systémov pre pomoc poskytovanú v rámci štrukturálnych fondov;
- Nariadenie Komisie (ES) č. 448/2001, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá pre uskutočňovanie Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 ohľadne postupu pri uskutočňovaní opráv financovania pomoci poskytovanej v rámci SF;
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1159/2000 o informačných a propagačných opatreniach, ktoré majú byť uskutočnené členskými štátmi v súvislosti s pomocou SF;
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1685/2000, týkajúce sa spôsobilosti výdajov na činnosti spolufinancované štrukturálnymi fondmi;
- Smernica Rady (ES) a Európskeho parlamentu č. 42/2001 o ohodnocovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie;
- Nariadenie Rady (ES) č. 1447/2001, ktorým sa mení Nariadenie Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch;
- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1783/1999 o Európskom fonde pre regionálny rozvoj;
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1681/1994 o nezrovnalostiach a navrátenie chybné vyplatených čiastok v súvislosti s financovaním štrukturálnych politík a organizácií informačného systému v tejto oblasti;
- Nariadenie Komisie (ES) č. 643/2000 o opatreniach pre používanie eura pre účely rozpočtového riadenia štrukturálnych fondov;

- Finančné nariadenie zo dňa 21. decembra 1977 o spoločnom rozpočte Európskych spoločenstiev;
- Nariadenie Rady (ES) č. 7622/2001, ktorým sa mení Finančné nariadenie zo dňa 21. decembra 1977 o spoločnom rozpočte Európskych spoločenstiev;
- The New Programming period 2000 – 2006 – methodological working paper No 1 - Vademecum for Strukturální Funds and Programming Documents;
- Methodological working papers No. 2, 3, 5

V zmysle článku 12 Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999, opatrenia spolufinancované zo štrukturálnych fondov musia byť v súlade s princípmi a cieľmi trvalo udržateľného rozvoja, s princípmi stanovenými v Zmluve o založení ES a v Šiestom environmentálnom akčnom programe Európskeho spoločenstva („Naša budúcnosť, naša voľba“), ako aj so záväzkami prijatými Európskym spoločenstvom v rámci medzinárodných dohovorov. Opatrenia financované na základe Operačného programu regionálneho rozvoja musia byť v súlade s environmentálnym acquis Európskeho spoločenstva. Musí byť zabezpečený najmä súlad so Smernicami o biotopoch a voľne žijúcom vtáctve (92/43/EHS a 79/409/EHS) a Smernicou o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (85/337/EHS, v znení smernice 97/11/ES).

1.3. Dokumenty a predpisy SR

SOP Priemysel a služby a koncepčné a programové dokumenty SR rešpektujú základné princípy dokumentov a predpisov EÚ.

Vybrané dokumenty :

- Koncepcia priemyselnej politiky,
- Energetická politika,
- Uznesenia vlády SR ku koncepcným a rozvojovým materiálom.

Hlavné právne normy s úzkym vzťahom k SOP Priemysel a služby:

- Zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 565/2001 Z. z. o investičných stimuloch, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 132/2002 Z. z. o vede a technike,
- Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Zákon č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 119/1996 Z. z. o koncesnom obstarávaní, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR, v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite.